NURHAK'TAN KIZILDERE'YE 12 MART EYLEMCİLERİ ANLATIYOR

BALYOZ HAREKATI BAŞLAYINCA THKP.C KARIŞTI

Elrom'un kaçırılmasına hükümetin tepkisi sert oldu

8.sayfada

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR 16 MART 1980 10 LİRA

Türkiye'ye karşı eylem birliği kararına tepki:

«KUK» parçalandı

ANKARA (ÖZEL)
RUSYA'nın Türkiye'de bölücü faaliyetlerine hız vermek için örgütlediği "Ulusal Demokratik Güçbirliği" içinde yer alan KUK (Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları) grubunun içinde Rusya'ya karşı gelişen tepki parçalanmaya yol açtı.

KUK içinde son günlerde meydana gelen bu gelişme sonucunda Rusya'ya dayanmayı reddeden ve oradan sağlanacak bir destekle bağımsız (Devamı sa. 7. sü. 8'de)

Ecevit'in danışmanı Erder'in Alman Maliye Bakanıyla daha önceki görüşmesi üzerindeki örtü hâlâ kalkmadı!

«Bu hükümet fazla dayanmaz, yardım etmeyin» dendi mi denmedi mi?

Üstündağ, Erder'in Matthöfer'e ne dediğini araştırmaya gitti

ADANA CEZAEVİNDE ÇATIŞMA: 2 ÖLÜ

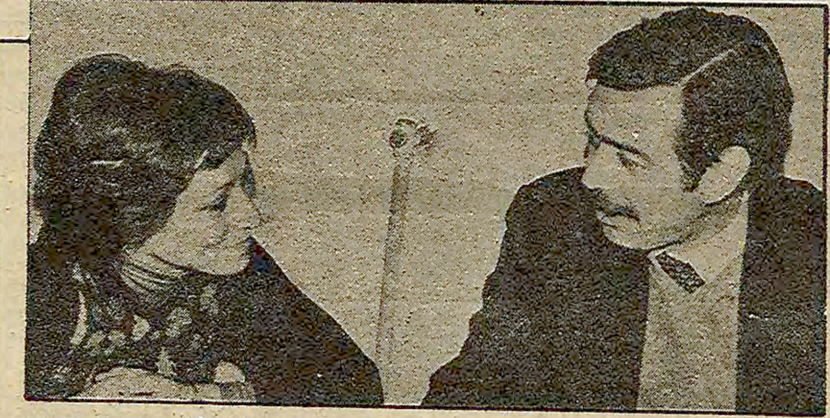
Apocularla, KUK taraftarları çatıştı: 5 ölü, 4 yaralı

- Tarsus'ta polisi öldüren 5 kişi yakalandı
- Turgutlu Savcı Yardımcısını ve kızını yaralayan ikinci saldırgan da yakalandı
- Beşiktaş'ta bir kişi öldürüldü

HABER MERKEZİ
Mardin'in Kızıltepe ve Urfa'nın Ceylanpınar ilçelerinde önceki gün Apocular ve Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları arasında çıkan çatışmalarda 5 kişi öldü, dört kişi de yaralandı.

Önceki gün, önce Ceylanpınar'da başlayan çatışmada iki kişinin öldüğü öğrenildi. Ölenlerin kimlikleri konusunda henüz bir bilgi edinilemedi.

Ceylanpınar'daki olay (Devamı sa.7, sü.5'te)

Faik Bulut'un İsrailli Avukatı Bayan Lea Tsemel, TİKP İstanbul İl Merkezinde Yönetim Kurulu üyesi Cüneyt Akalın ile görüşürken (Fotoğraf: AYDINLIK)

GÖZALTINA ALINAN FAİK BULUT HÂLÂ BIRAKILMADI

Avukat Lea Tsemel: "Faik terörist ise FKÖ'ye niçin büro açma izni veriliyor?"

İSTANBUL (ÖZEL)
FAİK Bulut'un İsrailli avukatı Bayan Lea Tsemel İsrail Türk Elçiliği yetkililerinin Faik Bulut için "suçu yok" dediklerini söyledi. (Devamı sa. 7. sü. 8'de)

Seçime 6 gün kaldı

Görevi sona eren Korutürk, Cumhurbaşkanlığı için sözü edilen Çağlayangil ve Karakas'la.

Cumhurbaşkanlığı için henüz resmen adaylığını koyan yok

ANKARA (ÖZEL)
6 Nisanda görev süresi sona erecek olan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ten nöbeti devralacak, Türkiye Cumhuriyetinin 7. Cumhurbaşkanını seçmek üzere turlara, gelecek cumartesi günü saat 15.00'te TBMM birleşik toplantısında başlanacak.

Ancak seçime altı gün kala, resmen açıklanmış bir aday adı yok.

Bununla birlikte cumartesi günü başlayacak ilk turlarda Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş'ın şanslı olduğu belirtiliyor. Anayasanın 101. madde- (Devamı sa.7. sü.3'te)

DİSK 1 Mayıs'ın 6 bölgede kutlanacağını açıkladı

DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar 1 Mayıs'ın bu yıl, DİSK tarafından 6 bölgede yapılacak bölgesel gösterilerle kutla- (Devamı sa.7, sü.3'te)

YSE-İŞ TÜRKİYE ÇAPINDA KADEMELİ OLARAK DİRENİŞE GEÇİYOR

■ İlk direniş Adana YSE'de 500 işçi ile başladı. ■ Yol-İş, YSE-İş'in hak direnişlerini destekliyor

ANKARA (ÖZEL)
TÜRK-İş'e bağlı YSE-İş Sendikası üyesi işçiler Adana YSE Bölge Müdürlüğünde 81 kadrolu işçinin işlerine sendikal ve siyasal nedenlerle son verilmesi üzerine cuma gününden itibaren yasal hak direnişine başladılar. YSE- (Devamı say. 7 sü. 1'de)

■ CHP Genel Sekreterinin, Erder'i yanına alıp, Matthöfer'le görüşmeye gitmesi, olaya yeni boyutlar kazandırdı.
■ Erder'in hakkındaki iddianın doğrulanması halinde görevinden istifa etmesi bekleniyor

ANKARA (ÖZEL)
CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in danışmanı Necat Erder'in Federal Almanya Maliye Bakanı Hans Matthofer'le yaptığı görüşmenin yeni boyutlar kazandığı bildiriliyor.

Meselenin gazetemizde yayınlanması ve Ecevit'in karşı açıklamasından sonra, CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, yanına Necat Erder'i alarak Federal Almanya'ya gitti. Üstündağ önceki gün Almanya'da Matthöfer'le görüştü. Daha önce Almanya'ya giden Genel Sekreter Yardımcısı Altan Öymen'in de görüşmede hazır bulunduğu bildirildi.

Üstündağ'ın Almanya gazisinin ve Matthöfer'le (Devamı sa.7, sü.3'te)

BAŞYAZI

Tatlısu siyasetinin iflası

Doğu Perinçek

ÖĞRENİM kurumlarında sol adına iki ayrı siyaset savunulmaktadır.

Birincisi, öğrenim kurumlarında huzurun ancak sağcıların okullardan atılması ile sağlanacağıdır. TKP'den Dev-Yol'a kadar 49 fraksiyon bu siyaseti ileri sürmüş ve uygulamıştır. Aralarında bu konuda hiç bir ayrılık yoktur.

İkincisi, hangi görüşte olursa olsun bütün öğrencilerin can korkusu olmadan ve gönül huzuruyla öğrenim yapmasıdır. Türkiye İşçi Köylü Partisi bu siyasetin doğruluğuna inanmaktadır.

Solcu kılığında ortaya çıkan okulları işgal siyaseti, MC döneminde iflas etmiştir. "Kafasını beğenmediğim öğrencileri okullara sokmam" diyenler, en sonunda okullara faşist komandoların hakim olmasını sağlamışlardır. Çünkü (Devamı sa. 7. sü. 9'da)

Afganlı gerillalar Gazni'de Rus birliklerine ağır kayıplar verdirdi

İSLAMABAD (AP)
İSLAMABAD'da bir açıklama yapan Afganlı gerillaların sözcüsü Pakistan sınırına 160 Km mesafede Gazni eyaletinde şiddetli çarpışmalar olduğunu ve gerillaların çok sayıda hükümet ve Sovyet askerini öldürdüklerini bildirdi. Sözcü, gerillaların 15 tankla bir helikopteri de yok ettiklerini belirtti.

Öte yandan Hizbi İslami sözcüsü, gerillaların Celalabad'ın güneyinde (Devamı say. 7 sü. 1'de)

Kıbrıs Türk Yönetimi, Rumların son notamı kaldırmasını istedi

LEFKOŞE (ÖZEL)
KIBRIS Türk yönetimi adına bir açıklama yapan Kenan Atakol, Rum yönetiminin son notamının bölge üzerinde uçan uçaklar için büyük bir tehlike yaratacağını ve bu uçakların yeni açılan hava koridoru içerisinde kazalara sebebiyet verebileceklerini söyleyerek, bu notamın kaldırılmasını istedi. Atakol bu konuda BM Genel Sekreteri Özel temsilcisi Galindo Pohl'e bilgi verdiklerini, "notamın kaldırılmasının toplumlararası görüşmeleri olumsuz yönde etkileyeceğini" belirttiklerini ifade etti.

Notamlama nedir?

Kıbrıs'a yapılan Türk müdahalesinden sonra Kıbrıs Rum yönetimi yayınladığı bir notamla A- (Devamı sa.7. sü 4'de)

Ne Cumhurbaşkanlığı ne döviz sıkıntısı

Ecevit'le Demirel'in en büyük sorunu Şenköy'ün direkleri

ANKARA (ÖZEL)
CUMHURBAŞKANLIĞI seçimi arifesinde iki büyük parti liderleri arasında divaloğun geliştirimesi için çağrılar yoğunlaşırken, Mardin'in Şenköy'ü Süleyman Demirel'le Bülent Ecevit'in arasını açtı. (Devamı say. 7 sü. 1'de)

K.Maraş'ta Apocular silahlı saldırıları şiddetlendirme kararı aldı

KAHRAMANMARAŞ (ÖZEL)
APOCULAR Pazarcık'ın bir köyünde, militan ve taraftarlarının katıldığı gizli bir toplantı yaparak silahlı saldırıları şiddetlendirme kararı aldılar. Apocu çetenin toplantıya katılan ve ismi tespit edilemeyen tanınmayan elebaşısı K.Maraş'da Türkiye İşçi Köylü Partisi taraftar ve üyelerine, Diyarbakır'da Denge Kawacılara ve Gaziantep'de Devrimci Halkın Birliği mensuplarına karşı silahlı saldırıları yoğunlaştıracaklarını açıkladı ve bunun merkez kararı olduğunu bildirdi.

Toplantıya katılanlara Türkiye İşçi Köylü Partililerin tek tek tespit edilmesi emrinin verildiği de öne sürülüyor. (Devamı sa.7, sü.4'te)

YASA TASARISINDAKİ BELİRSİZLİKLER FARKLI YORUMLARA YOL AÇIYOR

Sendikalar ve uzmanlar hükümetten açıklama istiyor:

"Eşel-Mobil sistemi toplusözleşmelerin yerine mi geçirilmek isteniyor?"

YASA TASARISI NE DİYOR

İŞÇİ SERVİSİ
Hükümet tarafından hazırlanıp TBMM Bütçe ve Plan Karma Komisyonuna sunulan ve "eşel mobil" sistemine geçişi öngören yasa tasarısı ile ilgili tartışmalar giderek yoğunluk kazanırken, sendika liderleri ve uzmanlar, yasanın "son derece muğlak olduğu" ve bir an önce açıklığa kavuşturulması konusunda birleşiyorlar.

Tasarı üzerinde yürütülen tartışmalarda, birçok sendikacı ve bazı parti yetkilileri, getirilmek istenen sistemin toplusözleşme hakkının yokedilmesi anlamına geldiğini vurgularken, Çalışma Bakanlığı, tasarının 74 ve 275 sayılı yasalarla çelişmediği konusundaki ısrarını sürdürüyor. Türk-İş yetkilileri ise, yasa tasarısının son derece belirsiz olduğunu söyleyerek bir değerlendirme yapmadan önce Başbakanlıktan ek bilgi isteyeceklerini belirtiyorlar. (Devamı sa.7, sü.2'de)

Demirel hükümetinin meclislere sunduğu ve "eşel-mobil" sisteminin uygulanmasını öngören yasa tasarısı aynen şöyledir:

"Ücret ve ücret sayılan ödemelerin fiyat artışlarına uygun olarak düzenlenmesine dair kanun tasarısı.

Madde 1. A) Genel; katma ve özel bütçeli idarelerle iktisadi kamu kuruluşları ve diğer kurum ve kuruluşlarca kanun, toplusözleşme veya özel sözleşmelere dayanılarak verilen aylıklar, ücretler ve ücret sayılan diğer ödemeler, her yılın ikinci ve sekizinci aylarında Ticaret Bakanlığınca yayınlanan toptan eşya fiyatları endeksine göre gerçekleşen geçmiş altı aylık fiyat artışlarıyla devlet DPT'ce tespit edilen gelecek altı aydaki fiyat artışı tahminleri dikkate alınarak he- (Devamı sa.7, sü.2'de)

Aydınlıkta

SİNA CILADIR

Eski yanılgılar...

Faik Türün'ün bir sözünü anımsıyorum. Şöyle diyordu hazret: "Ben İstanbul Sıkıyönetim Komutanı iken, anarşistleri ele geçirmek için Mao'nun bir sözünden esinlendim. Mao şöyle diyordu: 'Devrimciler halk içinde suda balık gibi olmalıdır.' Ben, elimde olta balıkların peşine düşmedim, onların yaşadığı ortamı, yani suyu yaşanamaz hale getirme yolunu tuttum..."

Ne ilginç sözler değil mi? Balığı yakalamak için zaman öldürmek, hüner göstermek niye? Suya bir dinamit sallarsın ya da zehirlersin suyu, bütün balıklar avucunun içinde!..

Yalnız "küçük" bir nokta var: Türün'ün sözünü ettiği balıklar anarşistlerse, su da halk kitleleridir. Yani, Türün diyor ki, ben sıkıyönetim komutanı iken anarşistleri değil, doğrudan doğruya halk kitlelerini ezme yolunu tuttum; böylece anarşistler barınacak yer bulamadı ve elime düştü...

Türün'ün bu mantığının ne insani açıdan ve ne de bilimsel açıdan ilertutar yanı yoktur. Bu mantık, faşist bir mantıktır. Dahası, son çözümlemede, anti-anarşist bir mantık da değildir, tam tersi anarşiyi besleyen bir mantıktır. Bakın niçin, anlatalım:

Bir defa Türün'ün mantığı, devrimci ile anarşisti birbirine karıştırıyor ve kuşkusuz bilerek karıştırıyor. Mao'nun öğüdü devrimciler içindir, daha açık bir ifadeyle bilimsel anlamda sosyalistler içindir. Sosyalizm ile anarşizm ise, birbirine taban tabana zıt iki ideolojik ve siyasi akımdır. Tarih içinde devrimciler, tıpkı suda balık gibi, halk kitleleriyle kaynaşmasını bilmişlerdir. Devrimler bunun kanıtıdır. Ama tarihte anarşistlerin başını çektiği hiç bir hareketin devrimle noktalandığı görülmemiştir. Bu, tümüyle olanaksızdır. Çünkü anarşizm, kitlelerden kopuk bir akımdır, anarşistlerin halk içinde suda balık gibi olmaları söz konusu olamaz.

O halde Türün mantığı, gerçekte anarşisti değil, fakat kitleyle birlikte devrimcileri avlamaya çalışan bir mantık oluyor. Yani anarşiste değil, halka karşı girişilen kıyımı maskeleyen bir mantık...

Peki niçin anarşiste karşı değil?

Çünkü, -belki gariptir ama- anarşizm baskı ortamında beslenir, yoğun baskı altındaki halk kitlelerinin memnuniyetsizliğini sömürür. Halk üzerindeki baskı ne denli yoğunlaşırsa, anarşizmin hareket alanı da o denli büyür. Anarşistlerin gecekondu bölgelerine, kitle eylemlerine vb. sızarak halkla kolluk kuvvetlerini çatıştırmaya çalışmasının nedeni budur. Yani anarşist bilinçli olarak halk kitlelerinin baskı altına alınması yollarını açar. Özgürlük düşmanları da kendilerine uzatılan bu eli hararetle sıkarak halkın üzerine biraz daha çullanır. Denilebilir ki, faşist baskıyla anarşizm, birbirini tamamlayan, birbirini büyüten yapışık ikizlerdir. Bu değerlendirmenin kapsamına, her türlü darbeci, komplocu, maceracı akım da girer.

Şu söylenebilir:

Faşizm, son çözümlemede, anarşizme karşı değildir; anarşizm de faşizme karşı değildir. Fakat her ikisi de halk kitlelerine, devrimci harekete karşıdır.

Sanırım bu gerçeği 12 Mart döneminde çoğumuz yaşadık.

Marks, "Her yeni tarihsel aşamada, eski yanılgılar, bir an için yeniden ortaya çıkar" der. Gündemde geçici duraklamalar ve zikzaklar da olsa ülkemiz yeni bir tarihsel aşamanın eşiğindedir. Bu aşama, ulusal birliğin, ulusal direncin yeniden inşa edilmesi, halk kitlelerinin daha geniş özgürlüklere kavuşturulması aşamasıdır. Ama göz önünde olan bir gerçek de var: 12 Mart döneminde doruk noktasına çıkan eski yanılgılar ya da faşist girişimlerle anarşizmin paslaşması; genç insanların anarşi batağına itelenmesi, 12 Mart özlemi duyanların halk kitlelerine saldırması vb. yine görülüyor. Kuşkusuz eski yanılgılar ve eski yanılgılarda ısrar edenler, er-geç, bir kere daha tarihin çöp tenekesine tekerleneceklerdir. Ama biz istiyoruz ki, gerçekler daha çabuk görülsün ve halk kitlelerine karşı daha az suç işlensin. Tarihten ders almasını bilenler için şu, çok berrak bir gerçektir: Kitlelere karşı hiç bir hareketin sürgit başarılı olması olanaklı değildir.

İşte 12 Mart!..

Edebiyat Söyleşileri

"ÖLÜMÜN AĞZI" ROMANI ÜSTÜNE

Konuk: İrfan Yalçın
Romancı
Konuşan: Necati Güngör

> Kapitalist ülkelerde, toplumsal yaşamın çok yoğunlaştığı yerlerde (kentlerde, özellikle büyük kentlerde) oluşuyor derin, oylumlu "tip"ler daha çok. Böyle yerlerde, maddi ya da zihinsel üretim sürecinin içinde bulunmayan kişiler, "psikopatolojik" bir dengesizliğin içine kolaylıkla itilebiliyor.

— "Ölümün Ağzı" yayınlanmış üçüncü romanınız. Hikaye, eleştiri, şiir türlerinin yanında en ısrarlı göründüğünüz roman oldu, yanılmıyorsak; bunu bir seçim olarak yorumlayabilir miyiz?

- Gerçekte öyle, seçimimi yapmış gibiyim, roman yazıyorum. Önce şunu söyleyim, roman, öbür yazın türlerine göre, boyutları daha büyük bir tür. Daha kavrayıcı, etkileme gücü daha yüksek. güzel bir şiir ya da güzel bir hikaye ile okuyucuyu bir güzellikler dünyasına sokabilir, onun bilincinde sanatsal anlamda bir güzellik kavramının oluşmasına yardımcı olabilirsiniz, ama aynı şeylerle (Güzel yazılmış tek şiir ya da tek hikaye) ilerici bir dünya görüşünü pek kolay kolay benimsetemezsiniz kimseye. Oysa başarılı bir roman, hem ideolojik, hem estetik anlamda büyük doğrulara, büyük güzelliklere yöneltebilir okuyucuyu bir ölçüde.

— Daha önceki iki romanınız, büyük kentin batak semtlerini, düşkün insanlarını konu ediniyordu. "Ölümün Ağzı" ile değişik bir bölgeden, Zonguldak'tan ses getiriyorsunuz.

— Bence, roman otobiyografik bir tür. Gerek "Pansiyon Huzur"u, gerek "Genelevde Yas"ı Beyoğlu yazdırdı diyebilirim bana. Yedi yıldır orada yaşıyorum çünkü. Oranın insanlarıyla ilişkiler içindeyim daha çok. Ama son romanım "Ölümün Ağzı", dediğiniz gibi, öncekilerden daha değişik bir gerçeğin romanı. Görünüşte, İkinci Dünya Savaşı yıllarında, Zonguldak kömür ocaklarında zorla çalıştırılmış işçi-köylülerin yaşamlarını anlatmaya, "mükellefiyet" denilen o rezalete ışık tutmaya çalışmış gibiyim bu romanda. Ama değil.. Bu söyledikleri birer araç, birer malzeme daha çok. asıl vurgulamak istediğim, ürettikçe yoksullaştırılmak (geniş anlamda), ürettikçe kötü yaşatılmak olgusuydu. "Yabancılaşma" dediğimiz olgu yani. Gelelim sorunuza...

Ben Zonguldaklıyım. İşçi bir ailenin çocuğu değilsem de, "mükellefiyet" olayına çok yakın yaşadım. Taa çocukluğumdan bu yana kulaklarım "mükellefiyet" öyküleriyle dolmuştur. Dahası, 1968'de, Zonguldak'a öğretmen olarak atandıktan sonra, özellikle bu konunun üstüne çok eğildim. Pek çok madenci köyü dolaştım, "mükellefiyet"in çilesini çekmiş yığınla eski madenciyle konuştum. Kısaca söylemek gerekirse, "Ölümün Ağzı"nı yazışım, Zonguldaklı olmam, uzun yıllar orda bulunmamla ilgilidir herhalde.

— Zonguldak, Türkiye'nin ilk işçi bölgelerinden biri: Zonguldak'lı edebiyatçılara (Ahmet Naim, Mehmet Seyda gibi) malzeme sağlamış. Ne ki, bütün malzeme zenginliğine karşın hakettiği yeri alamamış Zonguldak... Bunu nasıl açıklıyorsunuz?

— Kesin olan bir şey var bence, Zonguldak kömür üretim bölgesinde o eski yılların vahşice emek sömürüsü yok artık. İşçi, sigortalı ve sendikalı. Sesini duyurabiliyor az çok yönetime. Şunu söylemek iştiyorum, söz konusu yerde, eski yıllara göre (1960, özellikle de 1950 öncesi) çelişkiler, işçi-işveren sürtüşmeleri daha az. Aynı şeyi bir Çukurova Bölgesi için söyleyemeyiz pek. Çünkü, tarım işçisi, genellikle sigortasız ve sendikasız orda. Kendi haline bırakılmış gibi adeta. Yani, bugünkü koşullar çerçevesinde, bir Çukurova bölgesi, bir Zonguldak bölgesinden daha zengin bir yer görünümünde bir yazar için. "Bütün malzeme zenginliğine karşın, Zonguldak'ın hak ettiği yeri alamamış olması" belki de bundandır ....

— Zonguldak'a ilişkin, oradaki işçi kıpırdanışlarına ilişkin yeni bir tasarınız var mı? Bu konuda dergilerde kalmış hikayeleriniz de vardı sanırım...

— Zonguldak bölgesinde kömürün ilk buluşundan günümüze dek uzanan bir süreci romanlaştırmak isterim tabii. Çeşitli dergilerde yayımlanmış o sözünü ettiğiniz maden hikayelerimden de yararlanırım, belki bu romanı yazmak için.

— Önceki iki romanınızda (Pansiyon Huzur, Genelevde Yas) tipler ağır basıyordu. Sözgelimi, Pansiyon Huzur'daki unutulmayan tip İnci gibi. Ölümün Ağzı'nda ise -yanılmıyorsak- bir tipleme göze çarpmıyor. Bunu nasıl açıklıyorsunuz?

— Kapitalist ülkelerde, toplumsal yaşamın çok yoğunlaştığı yerlerde (kentlerde, özellikle büyük kentlerde) oluşuyor derin, oylumlu "tip"ler daha çok. Böyle yerlerde maddi ya da zihinsel üretim sürecinin içinde bulunmayan kişiler, "psikopatolojik" bir dengesizliğin içine kolaylıkla itilebiliyor. Öyle ki sağlıksız toplumun bütün çarpıklıklarını gösteren birer ayna oluyor bunlar giderek. Boş zamanın, aylaklığın, toplumsal bırakılmışlığın, yanlış yönlendirilmenin aşındıra aşındıra inceltiği, parçaladığı kişilikler, olumsuz tipler olarak giriyor romana. "Pansiyon Huzur"daki İnci, böyle bir tip. Bir de olumlu tipler var. Bunlar; çalışan, bireyselliklerin üstüne çıkan, ilerici bir dünya görüşü için kavga veren, toplumun iyi yanlarının, güzelliklerini kendilerinde toplayan kişiler.. Bu sözlerimle kırsal yaşamdan "tip" üretilmez demek istemiyorum. Elbet üretilir. (Son romanım "Ölümün Ağzı"ndaki "Ana", kırsal kesimden çıkmış olumlu bir tiptir bence.) Ama bu, kentsel yaşamdakine göre oldukça kısıtlıdır.

— Gene üç romanınızı karşılaştırırsak, dil olarak öncekilerden ayrıldığını görüyoruz. Burada yerel dil ağırlık kazanıyor. Kuşkusuz bir nedeni var bunun. Ne dersiniz?

—Nedeni belli. Son romanımda, 1940 yıllarının işçi-köylülerini, onların yakınlarını anlatıyorum ben. Elbette bir aydın, bir küçük burjuva gibi konuşturamazdım onları. Eğer öyle konuşturmuş olsaydım, okuyucuya gerçeklik duygusu veren ögelerden birini ortadan kaldırmış olurdum kuşkusuz .....

---

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

En böyük işçi!

Başbakan Demirel; kendisinin "işverenlerin dostu, işçilerin düşmanı" olduğu yolundaki iddiaları reddetmekteymiş...

Bakın, bu iddiaları şu sözleriyle çürütmekteymiş:

"Benim işverenlerin dostu, işçilerin düşmanı olduğumu iddia edenler haltetmiştir...

Çünkü benim hükümetlerim döneminde işverenlere ne verildiyse, işçilere de aynısı verilmiştir..."

Demirel, buna örnek olarak da AP azınlık hükümetinin hazırladığı vergi tasarısını gösterip, şöyle demekteymiş:

"Bilindiği gibi, şimdiki hükümetimiz döneminde meclislere bir vergi tasarısı sevkedilmiştir...

Bu vergi tasarısına göre, işverenler, evlerinde çalıştırdıkları ahçılara, bahçıvanlara, hizmetkarlara ödedikleri maaşları vergiden düşecek, böylelikle de daha az vergi verecektir...

Ama aynı durum işçiler içinde geçerlidir..

İşçiler de evlerinde çalıştırdıkları ahçılara, bahçıvanlara ve diğer hizmetkarlara ödedikleri maaşları vergiden düşebilecektir...

Görülüyor ki, bizim gözümüzde işverenlerle işçiler eşittir..."

Bir de Demirel'e işverenlerin dostu, işçilerin düşmanı dersiniz...

Ona karşı fevkalade ayıp edersiniz...

Oysa bakınız, Demirel'in hazırladığı son vergi tasarısına göre, işçiler de tıpkı işverenler gibi evlerinde çalıştırdıkları ahçılara, bahçıvanlara ve diğer hizmetkarlara ödedikleri maaşları vergiden düşebilecekmiş...

Böylelikle de, işçiler de tıpkı işverenler gibi daha az vergi verecekmiş...

Öyleyse, böylesine işçi dostu başbakanı hep birlikte alkışlayalım!

Hem alkışlayalım, hem de tempo tutalım:

"Ya, ya, ya, şa, şa, şa adaletli Demirel çok yaşa..."

● ● ● ● ●

Belki şimdi kızacaksınız.

"Ülkemizdeki hangi işçinin evinde ahçılar, bahçıvanlar, hizmetkarlar çalışmaktadır" diye soracaksınız.

Aşağıdaki fotoğrafa bakınız...

İşte bu fotoğraftaki işçinin evinde ahçılar, bahçıvanlar, hizmetkarlar çalışmaktadır...

Demek ki ülkemizde, evinde ahçılar, bahçıvanlar, hizmetkarlar çalıştırabilen bir işçi sınıfımız (!) vardır.

Zaten, hazırlanan vergi tasarısından yararlanacak olan da işte bu "en böyük işçi sınıfımızdır"!

HALKIMIZA RAPOR

iki eski AYDINLIK bir yeni AYDINLIK eder

Değerli okurlarımız,

Bundan iki sene önce 20 Mart günü televizyonda reklamlar arasında bir ses "Halk devrimci gazetesini yarattı" diyordu. Ve devam ediyordu... Ekrandaki bir işçi "Yevmiyelerimizi Aydınlık'a verdik" diyordu. Ardından bir gelinlik kızın sesi yükseliyordu; "Çeyizlerim Aydınlık'ın" ve gençler, kısacası bütün halk... Halkın gazetesi Aydınlık iki yıl önce, sizlerin katkılarıyla basın dünyasına işte böyle adım atıyordu. 20 Martta da üçüncü yaşına basıyor. Yine yanında okurlarının desteği ile. Yine onlara güvenerek... Ve ilk gün verdiği sözü tutuyor. Halkın gazetesi ve halkın kürsüsü her gün yepyeni bir sesle, her gün önünüze çıkıyor.

* * *

Üçüncü yıla başlarken Aydınlık yine tarihi bir görevi yerine getiriyor. Üzerine çok yazılan, çok söylenen bir dönemi, 12 Mart dönemini, ilk kez bizzat yaşayanların ağzından dokuz yıl sonra ve objektif olarak ortaya çıkarıyor. Hiç bilinmeyen yönleriyle bir dönem daha aydınlanacak. Ortaya çıkan gerçeklerin başta o dönemler hakkında çok az bilen gençler olmak üzere, sorumlulardan, Türkiye'yi yönetenlere kadar hepimiz için çok öğretici olacağına inanıyoruz. Bir döneme damgasını vuran eylemleri ayrıntılarıyla okuyacak ve bunları gerçekleştirenleri düşüncelerinden, duygularına kadar tanıyacaksınız. Yazı dizimize ilk gününden itibaren giderek artan ilgi, sanırız bundan sonra daha da artacak.

* * *

Üçüncü yıla başlarken, Aydınlık, okurlarına ve Türkiye'nin sanat hayatına da önemli bir hizmette bulunuyor. Türkiye'nin sanat, edebiyat ve düşünce dünyasının usta kalemleri artık sizler için Aydınlık'ta bir araya geldiler. Aydınlık, sanatseverlerin ve sanatçılarımızın önüne yeni bir ortam açıyor. Aydınlık'ın Sanat Sayfasında usta kalemler tartışacaklar, eleştirecekler, değerlendirecekler ve sizlerle sohbetler yapacaklar. Bugün, hele son zamlardan sonra, kültür hayatımız ağır bir buhran içine itildi. Bir kitap basmak artık mesele, dergi çıkarmak neredeyse olanaksız... Bu şartlarda Aydınlık, Türkiye'nin kültür hayatına sayfalarını açtı. Artık Cemal Süreya, İrfan Yalçın, Mehmet Seyda, Mustafa Öneş, Osman Şahin'in yazılarını zevkle okuyacağız. Sanırız artık dostluğunuzun iyice ilerlediği İsmet Zeki Eyüboğlu, Tahir Özçelik ve Necati Güngör de haftalık köşelerinde sizlerle olmaya devam edecekler. Necati Güngör yine her hafta sanat ve kültür dünyamızın değerli isimlerinden birisi ile sohbetlerini sürdürecek. Selim İleri dostumuz ise nisan ayında Aydınlık Sanat Sayfasındaki köşesinde.. yazılarıyla edebiyat dünyamıza açılan pencereden sizlerle söyleşecek. Edebiyat ve sanat dünyamızın değerli isimleri de zaman zaman yazdıkları yazılarla bahçemize zevk ve renk katacaklar. Önümüzdeki haftalar içinde değerli yazarımız Mehmet Seyda'nın son romanını yayınlayacağız. Kısacası artık sanatseverler, sanat olaylarını da, bütün dallarıyla sanat dünyasını da Aydınlık'tan izleyecekler.

* * *

Dünyamızdaki olaylar gittikçe hızlanıyor. Bir bakıma dünyamız gittikçe küçülüyor. Eskiden on-onbeş yıla sığan olaylar, artık senelere, hatta bazen aylara sığıyor. Bütün dünyada gerek haber ajansları, gerekse basında giderek artan bir yarışma var. Bizim imkanlarımız sınırlı... Ancak yine de 1978'den bu yana dünyadaki önemli olaylara bakılınca Aydınlık'ın orada olduğu görülüyor. Kamboçya'nın işgalinden önce bu ülkeye girebilen iki-üç gazeteden birisi Aydınlık'tı. İran'daki gelişmeleri muhabirlerimiz Homeyni'nin uçağıyla İran'a giderek izlediler. Mısır-İsrail Antlaşması sırasında Aydınlık muhabirleri El-Ariş'teydi. Afganistan'ın işgalinden önce direniş bölgelerine bütün dünyadan giren sayılı muhabirler arasında Aydınlık'tan arkadaşlarımız da vardı. Ve son olarak İran'daki Millet Meclisi seçimleri sırasında arkadaşımız Nuri Çolakoğlu önemli siyasi liderlerin görüşlerini ve muhtemel siyasi gelişmeleri sizlere aktardı. Şimdi Aydınlık dünyanın yeni bir bölgeşinde. Hem de Türkiye'yi çok yakından ilgilendiren bir bölgede. Aydınlık Kıbrıs Rum kesimine girmeyi başardı. Ve yakında Türkiye'de bilinmeyen Kıbrıs'ın bu kesiminde, bütün siyasi partiler, gazeteciler ve göçmenler sizlerin önünüze gelecekler.

* * *

Bu haftaki son konumuz "İki eski Aydınlık bir yeni Aydınlık eder"... Kağıt zammının, özellikle bizim gibi okurlarından başka desteği olmayan gazeteleri nasıl etkilediğini biliyorsunuz. Ve şimdi gazetemizi bu zor dönemden başarıyla geçirebilmek için sizlere başvuruyoruz; "Sizleri evlerdeki eski gazetelerinizi yeni Aydınlık'ların basımında değerlendirmeye çağırıyoruz". Çağırımızın da cevapsız kalmayacağını biliyoruz.

Şimdiden teşekkürler ve hepinize mutlu günler.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

MALATYA

GEÇEN YIL, TABAN FİYATIN DA ALTINDA TÜTÜNÜMÜZ ALINDI

Tütün tüccarları Ege Bölgesinde tütünlerin iyisini üreticiden aldıktan sonra nihayet Ege tütün piyasası açıldı. Tütün üreticileri uygulanan zamların altında biraz olsun rahatlamak için Ege'de baş fiyatın 180 liraya çıkmasını istiyorlardı.

Yetkililer yine eski masallarla Ege'de baş fiyatı 180 lira olarak belirtip halkın haklı talebini duymamazlıktan geldiler. Bu aldatma yetmiyormuş gibi alım zamanında tütünlerin suçürüğü ve ıskarta diye alınmaması üreticiyi daha fazla sefalete sürüklemiş oluyor.

Malatya'da durum yine öyle. İğneden ipliğe her şeye yüzde yüzün üzerinde bir zam gelirken üreticilerin ürettikleri mallara gelen zam, yüzde elliyi bulmuyor. Dönüm başına işçiye, ilaca, taşımaya ve çekilen ondört aylık emeğe karşı verilen fiyatlar üreticiyi kat kat zarara sokuyor.

Geçen yıl Malatya'da tütün baş fiyatları 29 ve 57 lira arası iken 16 liraya tütün alındı. Bir kilo tütüne karşılık verilen üç Bafra sigarası parası. Binlerce üreticinin emeğinin değerini birkaç eksper keyfince belirliyor. Bu durum üreticiyi daha fazla sefalete sürüklemiş oluyor. Tütün ekicileri, ekmeme kararını düşünüyorlar.

Malatya'da pancar fiyatlarının da böyle düşük olması pancar ekimini önemli ölçüde zayıflattı. Yetkililer dışarıdan bazı malları ithal edeceklerine üreticinin emeğinin karşılığını vererek halkı üretime teşvik etseler ülkemizin yararına olmaz mı?

Son uygulanan zamlardan sonra hükümet tütün piyasasını erken açmalı, Malatya'da baş fiyat en az 90 lira olmalı, hızlı alım hızlı ödeme yapılmalıdır. Bütün üreticilerin isteği budur. Bizim sesimize kulak vermeyen yöneticiler oylarımız sayesinde orada oturduklarını unutmasınlar. Bir anda ansızın halkın malını yüzde elli devalüasyonla çalanların, bunun karşılığını halka geri vermesini istiyoruz.

Yazıhan halkı adına
Erdoğan Gökçe

ADANA

Eğer anarşiyi önlemek istiyorsanız, milletin yaşama gücünü sağlayın

Ağalar, beyler, paşalar.

Eğer anarşiyi önlemek istiyorsanız, önce milletin yaşama gücünü sağlayın. Alım gücünü sağlayın. İşsizliği ortadan kaldırın. Herkes sokaklarda, kahvelerde eli kolu bağlı oturup dolaşmasın.

Milletin, bir aspirinine, bir gripinine, bir kilo yağına, sabununa, şekerine, zeytinine, peynirine, tuzuna ve etine göz dikmekten vazgeçin.

Yaşamak için alma gücünü kaybetmiş insanlarla uğraşacağınıza, vurguncu anarşistleri temizlemeniz gerekir. Sizlerin bu tutumunuz, bu insanların dış mihrakların peşlerine kapılanların arkasından gitmeye zemin ve fırsat vermektedir.

Eğer bu tedbirler alınmazsa, anarşinin durması, milletin huzurunun sağlanması gayri kabil gibi görünmüyor. Millet ve memleketin selameti için düşündüklerimi ters yorumlayanları kınarım

Sinan ÜNSAL

GAZİPAŞA
ANTALYA

Köyümüzün toprağında çalışmayıp da nerede çalışacağız?

Köyümüz Gazipaşa'nın en yoksul köylerinden biri. Ekecek toprağımız yoktur. Tek geçim kaynağımız, hayvancılık ve orman işçiliğidir. Ancak şimdi köyümüz hududundaki orman işletme deposunda bizim köylüleri değil de başkalarını çalıştırıyorlar.

Bize siz geçen yıl işi yarım bıraktınız, onun için hakkınızı kaybettiniz diyorlar. Oysa geçen yıl, bize verilen yükleme parasını az bulmuş ve işi onun için bırakmıştık. Bazı devlet yetkilileri o zaman bize "devletten zorla para mı alacaksınız" demişlerdi. Orman İşletmesi de o zamandan kalma 300 yövmiyemizi hâlâ vermedi.

Biz köyümüzün toprağında çalışmayıp da nerede çalışacağız? Bizim isteğimiz şu:

Başka yerlerden getirilen işçilere karşı değiliz. Onlara bir düşmanlığımız da yok. Yalnız biz de çoluk çocuk geçindiriyoruz. Onlar tomrukların yığmasını yapsınlar, biz de kamyonlara yükleyelim.

Küçüklü köylüleri

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1)- Uluslararası anlaşmazlıkları çözümlemeye çalışan ve merkezi Avrupa'da olan bir müessese. 2) Bir nota - TERSİ utanma - TERSİ bir mutfak eşyası 3) Fazlalık - Mililitrenin kısaltılışı 4) Bir nida - TERSİ geri 5) TERSİ sırtı dikenli bir hayvan - TERSİ tek yapraklı yazılmış kağıt 6) TERSİ istemeyerek, zorla - Yetersiz 7-) Tek- Argoda bazı sırları veya saklanması gereken şeyleri hafifçe duyurma. 8) Temizlemek, ayıklamak.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Çabuk, bir çırpıda, bir dakikada. 2) Ensiz - Enstrüman çalmaya yarayan alet - tezene 3) Askerin sivil hayata geçişi. 4) Tersi ikiyüzlülük 5) Fiziksel güçten ayrı olarak düşünülen ruhsal güç, iktidar, kudret - Bir hayvan. 6) Yemek (eski dil) - TERSİ bir emir. 7) Bir cetvel 8) Erzurum'un bir ilçesi 9) Bir ilimiz - Af etme, bağışlama 10) Karada ya da denizde evcil olmayan hayvanları vurma ya da tutma işi - Doktorun kısa yazılışı - Türk malının simgesi. 11) Tersi bir erkek adı - Bir harfin okunuşu. 12) Tersi sabah yemeği.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

CARRINGTON'UN ROMANYA GEZİSİ SONA ERDİ

İngiltere ile Romanya, Afganistan sorununda aynı görüşü paylaşıyor

BÜKREŞ/PARİS MOSKOVA/(AA/THA)

İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington Romanya'ya yaptığı üç günlük ziyareti tamamladı. İngiliz-Romen ortak bildirisinde "Uluslararası durumun gerginleşmesinin, kuvvete ve devletlerin bağımsızlıklarının ve halkların özgürce yaşama hakkının çiğnenmesine dayalı politikalardan kaynaklandığı" belirtildi. İngiltere ve Romanya hükümetlerinin Afganistan sorunuyla ilgili bazı konularda aynı görüşü paylaştıkları kaydedildi.

Bu arada Romanya'nın Batı ve Sovyetler Birliği arasında aracılık yapabileceği konusu tartışılırken, bazı Romen diplomatların "İngiltere eğer Sovyetler Birliği ile görüşmek istiyorsa hiç bir aracıya ihtiyacı yok" dedikleri belirtildi.

ANDREOTTİ-ÇAVUŞESKU GÖRÜŞMESİ

İtalya Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı ve eski Başbakanlardan Giulio Andreotti'nin Romanya Devlet Başkanı Çavuşesku ile Bükreş'te yaptığı görüşmede, Afganistan sorunu üzerinde durduğu bildiriliyor. Andreotti, görüşmeden sonra Sovyet askeri müdahalesinin doğurduğu gerginliği dağıtmak için en etkin yolları tartıştıklarını söyledi.

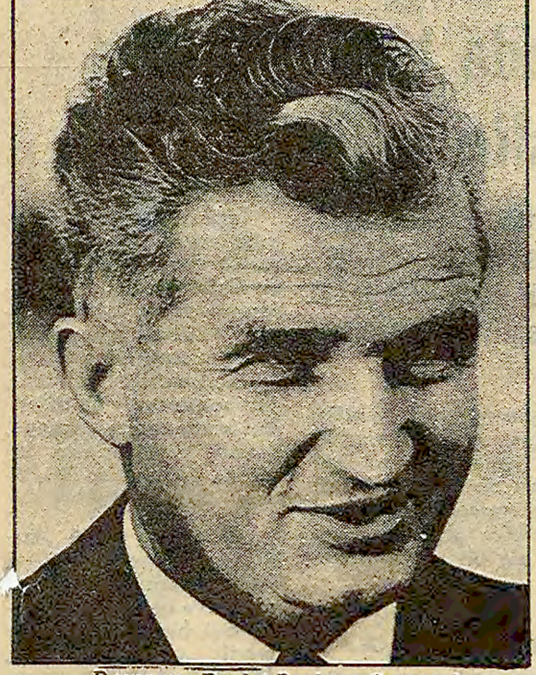
FRANSA İLE PAKİSTAN

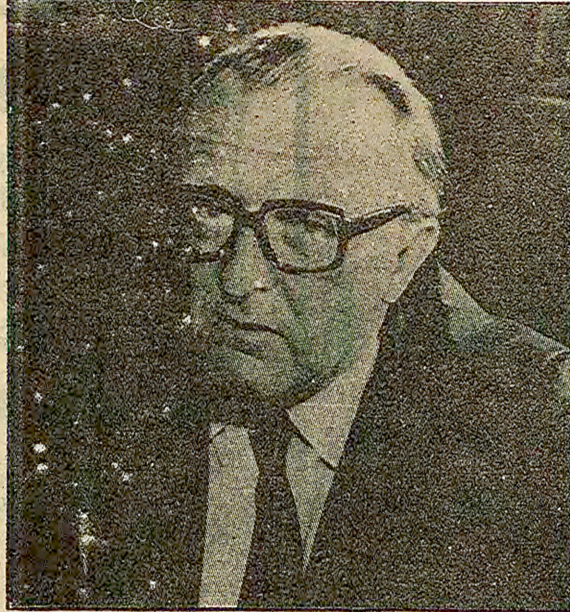
Kısa bir ziyaret için Fransa'ya giden Pakistan'ın Dışişleri Danışmanı Aga Şahi, Fransız meslektaşı Jean François Poncet ile görüştükten sonra "Afganistan'daki durum konusunda çok olumlu bir fikir alışverişinde bulunduk" dedi.

DOST'UN MOSKOVA ZİYARETİ

Afganistan'da Karmel rejiminin Dışişleri Bakanı Şah Muhammed Dost, Sovyetler Birliği'nin çağrısı üzerine Moskova'ya 24 saat süren bir ziyaret yaptı.

Sovyet Dışişleri Bakanı Gromiko ile Dost'un yaptığı görüşmelere Sovyet Genelkurmay Başkanı Ogarkov da katıldı. Daha sonra yapılan açıklamada Sovyet birliklerinin "şimdilik" Afganistan'dan çıkmayacakları bildirildi.

Romanya Devlet Başkanı Çavuşesku

LORD CARRINGTON

NATO, NORVEÇ'TE KARA MANEVRALARI YAPIYOR

OSLO (THA)

NATO kara manevralarının Norveç'in, Sovyetler Birliği ve İsveç sınırlarına yakın Troms bölgesinde başladığı bildirildi. 18 Mart tarihine kadar sürecek olan manevralara NATO üyesi kuvvetlerden 18 bin 200 asker katılıyor.

Bu manevralar 28 Şubatta Norveç'te başlatılan ANORAK EXPRESS tatbikatının devamıdır. Manevralar, kış aylarında patlak verecek bir bunalımda NATO birliklerinin Norveç'e gereken hızda ulaşıp ulaşamayacaklarını denemeyi amaçlıyor. Manevralara İngiliz, ABD, Norveç, Hollanda, İtalya, Federal Almanya ve Kanada kuvvetleri katılıyor.

Varşova Paktına manevraları izlemeleri için davetiye yollandı ama Paktın hiç bir gözlemci göndermediği görüldü.

Kipriyanu: İki bölgeli federasyonu kabul ediyoruz

LEFKOŞE (THA)

Kıbrıs Rum yönetimi Başkanı Kipriyanu iki bölgeli (Bi-regional) federasyonu kabul ettiklerini, ancak adanın taksimini öngören bir çözümü kabul edemeyeceklerini söyledi.

Kipriyanu, Moğolistan Cumhuriyetinin yeni Kıbrıs Büyükelçisinin güven mektubunu kabulü sırasında yaptığı konuşmada toplumlararası görüşmelerin yeniden başlaması konusunda umarlı bir iyimserlik gösterdi. BM Genel Sekreterinin bu görüşmelerin başlaması yolundaki çabalarını ellerinden geldiğince destekleyeceklerini ve desteklemeye devam edeceklerini bildiren Kipriyanu, Türk tarafının da aynı iyi niyeti göstereceğine inandığını belirtti.

Çin Komünist Partisi Liu Şaoşi'yi ikinci adam yaptı

PEKİN

Çin Komünist Partisinin 11. Kongresinde seçilen Merkez Komitesinin 3. Genişletilmiş Toplantısında itibarı resmen iade edilen Liu Şaoşi, Çin tarihinin devrimci kahramanları listesinde ikinci sıraya yerleştirildi. Sıralamada birinci sırada yerini koruyan Mao Zedung'un arkasından gelen Liu Şaoşi'yi, Mao'nun yakın çalışma arkadaşı Çu Enlay ve Çin Halk Kurtuluş Ordusu kurucularından Çu Teh izliyor.

Mao Zedung'un önderliğinde gerçekleştirilen Büyük Proleter Kültür Devrimi sırasında, "Çin'in Kruşçef'i" olarak adlandırılan ve Kızıl Muhafızlar tarafından revizyonist olarak nitelenen Liu Şaoşi, 1968 yılında geri alınmamak koşuluyla Partiden ihraç edilmişti.

"Kızıl Bayrak" dergisi, Liu Şaoşi'nin Partiden ihraç edilmesinin "Parti tarihinde yapılmış en büyük haksızlık" olduğunu ileri sürerken, Liu Şaoşi'nin Huaminglou'daki evinin geniş kitleler tarafından ziyaret edildiği bildirildi.

5 kıtadan KISA HABERLER

Kolombiya'daki elçilik işgali sorunu çıkmazda

Kolombiya'daki Dominik Elçiliğini işgal eden gerillaların tüm isteklerinin Kolombiya hükümeti tarafından reddedildiği açıklandı.

Daha önce gerillalara rehinelerle birlikte havaalanına gidebilecekleri ve can güvenliklerinin sağlanacağı garantisi verilmişti.

Yetkililer, buna rağmen görüşmelerin süreceğini belirttiler.

Bu arada bir diplomatik kaynağa göre gerillaların salıverilmesini istedikleri kişiler siyasi suçlu olmayıp, cinayet ve adam kaçırma gibi suçlardan sanıktır.

ABD, Filipin'e 500 milyon dolarlık askeri yardım yapıyor

Filipinler Devlet Başkanı Ferdinand Marcos "Filipinler ABD'den en çok yardım alan ülke olacaktır. Çünkü Filipinler, ABD'nin güvenliğini sağlama çabalarında çok önemli bir halka teşkil etmektedir" dedi.

Filipinler Haberler Ajansının haberine göre Marcos sözlerini şöyle sürdürdü: "Filipinlere yardımın artırılması ABD yönetiminin Asya konusunda duyduğu kaygılarla Kongrenin Filipinlere olan tavır değişikliğini yansıtmaktadır"

Filipinlerle ABD arasında varılan yeni üsler anlaşması uyarınca ABD Başkanı, Kongreden Filipinlere beş yıl süreyle 500 milyon dolarlık askeri yardım yapılmasını isteyecek.

Sovyetler, Çekoslovakya'ya 18 milyon ton petrol sağlayacak

Sovyetler Birliği bu yıl Çekoslovakya'ya 18 milyon ton ham petrol, 8 milyon ton demir cevheri sağlayacak.

Sovyetler Birliği adına anlaşmayı imzalayan Başbakan Yardımcısı ve Planlama Komisyonu Başkanı, Baibakov, "Bu anlaşmanın yalnızca iktisadi değil çok büyük siyasi önemi de olduğunu" söyledi.

Dünya nüfusu 4,5 milyar

Washington'un büyük caddelerinden birinde bulunan bir tabloda belirtildiğine göre, cuma gecesi saat 22.42'de dünya nüfusu 4.5 milyara ulaştı.

Dünya nüfusundaki artışı anında kaydeden tablo Amerikan Bilimsel Nüfus Araştırma Kurumu 'Environmental Fund' tarafından kurulmuştu. Bu kuruluşa göre, dünya nüfusu dakikada 172, günde 250 bin ve yılda 90 milyonluk bir artış göstermektedir.

NATO Genel Sekreteri

Luns: "Sovyetler, Yugoslavya'ya müdahale ederse yeni bir dünya savaşı patlak verir"

LAHEY (THA)

NATO Genel Sekreteri Joseph Luns "Sovyetler Birliği'nin Yugoslavya'ya müdahalesi halinde, yeni bir dünya savaşına yol açacak bir bunalım patlak verir" dedi.

Hollanda-Belçika Cemiyetinde bir konuşma yapan Luns sözlerini şöyle sürdürdü: "Afganistan'daki müdahale hareketi ve bunun yol açtığı dünya çapındaki tepkilerin ardından Sovyetler Birliği'nin Yugoslavya'ya yaklaşımında çok daha dikkatli davranması gerekecektir."

Luns ayrıca Batılı ülkeler arasındaki dayanışma ve uyumun güçlendirilmesinin zorunluluğuna da işaret etti. Luns ayrıca "Sovyetler Birliği Afganistan'ı işgal etmeye Ekim 1979'da karar vermişti. Sovyetler bu hareketleriyle Batının hoşgörü sınırlarını da aşmış olmaktadır" dedi.

NATO Genel Sekreteri Joseph Luns

YUGOSLAVYA'DA RUSLARI ALAYA ALAN FIKRALAR ÇOĞALDI

BELGRAD

Bugünlerde Yugoslavya halkı bir yandan Devlet Başkanları Tito'nun sağlık durumunu kaygıyla izlerken, bir yandan da Rusya'ya karşı fıkralarla avunmaya çalışıyor. Gözlemciler, halk arasında anlatılan bu fıkraların Afganistan işgalinden sonra özellikle arttığına dikkat çekiyorlar.

Bir Yugoslav diğerine şöyle diyor: "Seyahat acentelerinin yeni afişini gördün mü? Sovyetler Birliği sizi ziyaret etmeden siz onu ziyaret edin."

Başka bir Yugoslav ise şu soruyu soruyor: "Afganistan işgalinden önce Sovyet birliklerine ne dendi biliyor musunuz? İşinizi iyi halledin Adriyatik'te bir tatil yapabilirsiniz."

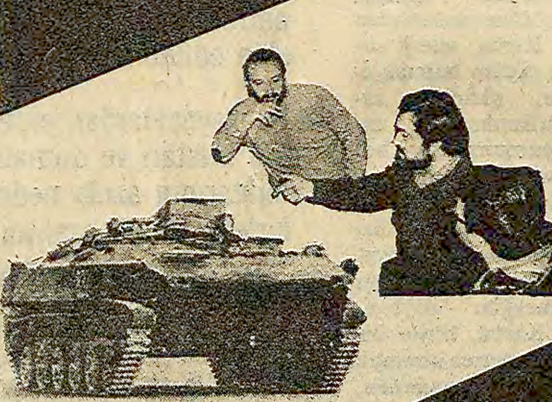
Başka bir fıkra da şöyle: Bir Yugoslav köylüsü arkadaşına "sütün fiyatı iki dinar daha arttı" diye şikayet eder. Arkadaşı cevap verir: "Yoldaş, iki kopek azalacağına dinar olarak artsın daha iyi." (Dinar Yugoslavların, kopek ise Rusların para birimidir)

Yugoslavlar bu arada, Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Brejnev'in Tito öldükten sonra Yugoslavya'ya müdahale edeceği şeklindeki haberlerle de alay ediyorlar.

Alaycı bir Yugoslav Brejnev'e taş atıyor: "Brejnev'in ölmesini bekliyoruz. Ondan sonra Sovyetler Birliği'ne müdahale edeceğiz."

Gözlemciler, Yugoslavların öteden beri mizaha meraklı olduğunu, en zor zamanlarında bile mizahı bir araç olarak kullandıklarını belirtiyorlar.

Kepenk kapatma siyasetini Kabil'de herkes benimsemiş

- **Afganistan'da sadece biz 500 tank gördük**
- **Televizyon hep Babrak Karmel'i övüyor**

İŞGAL GÜNLERİ

T.Skrubelos - Y.Kaunis 2

(ÇEVİRİ: T.MAÇİ)

Hiç bir yerde rahatça fotoğraf çekemedik. Ancak bazı yerlerde farkettirmeden çekebiliyorduk. Herat'ta Rus askerleri ile tanklarının fotoğraflarını çektik. Ama bilmiyorum belki de çıkmaz.

Zaten Herat'a girdiğimizde, hep sorularla karşılaşıyorduk. "Kimsiniz? Nereden geliyorsunuz?" Hükümet ajanları bizi sorguya çekiyorlardı. Tahmin ediyorum, otobüste de ajanları vardı. Hatta Sovyetlere küfür edildiğini de duyuyorlardı. Ancak bir şey demiyorlardı.

Gazeteci olduğumuzu söylemedik. "Turistiz" diyorduk.

Kabil'in içinde, Afgan askerlerinden başka, Rus askerleri de vardı. Rus tankları sokakları kapatmıştı. Bir de şu var. Rus askerleri ile Afgan askerleri arasındaki fark açıkça görülebiliyordu. Rus askerlerinin üniformaları çok gösterişli idi. Halbuki, Afgan askerlerininki felaketti. Pejmürde bir halde idi.

Dediğimiz gibi Kabil'de askerler çok katı idi. Çünkü halkla doğrudan karşı karşıya gelmişlerdi. Oysa, Kandahar'da böyle değildi. Orada halk askerleri pek takmıyordu. Otobüsü durdurmak isteyen bir askeri halk otobüsün önüne katarak 10 metre kadar sürükledi. Kabil'de ise, asker otobüse binince herkeste ses seda kesildi.

Biliyorsunuz, 22 Şubat'ta, çarpışmalar olmuştu şehirde. İslam gerillalar "kepenk kapatma" siyasetini bütün halka benimsetmişlerdi. Dükkanlar bütün ülkede kapanmıştı. Biz Kabil'e vardığımızda daha yeni yeni açılmaya başlıyordu.

Kabil'de yanmış dükkanlar gördük. Bazıları, bunları Rusların yağma ettiğini, bazıları ise, direnişçilerin yaktığını söylüyorlardı. Kabil'den ayrıldığımızda dükkanların yarısı açılmıştı.

Celalabad'a, Peşaver'e doğru gitmek istediğimizde, yolların çarpışmalardan dolayı kapanmış olduğunu gördük. 50-60 arabalık bir Rus askeri konvoyu ile karşılaştık. Tanklara benzin taşımaktaydılar.

İnsanların yüzünde korku okunuyordu. Daha ziyade şüphe içindeydiler yabancılara karşı. Kabil'de, otobüsten birine el salladık. Bize sert bir şekilde baktı. Muhtemelen bizi Rus sanmıştı.

Doğu Bloku Afganistan'da

Kabil'de, Doğu Avrupa ülkelerinden teknik danışmanlar da vardı. Rus, Bulgar, Polonyalı danışmanlar gördük. Pek Doğu Alman göremedik. Ama bize daha önce gelmiş olduğunu söylediler.

Bulgar kamyonları da gördük. Yolda tahrip edilmiş bir sürü Bulgar kamyonu vardı. Gerillalar ateşe vermişti.

Kabil'de marşlar ve şarkılar dinledik. Mikis Teodorakis'i de dinledik. Televizyondaki programlar hep Babrak Karmel rejimini övüyordu. Babrak Karmel İslam ideolojisini de kullanmaya çalışıyor. Örneğin, televizyonda "Tarımsal Gelişme Programını" sunmadan önce ekrana bir din adamı çıktı. 15 dakikalık duadan sonra marş söylendi. Sonra da konuşmalar başladı.

Hoparlörlerden hep "Halk Demokrasisi" lafı söyleniyor. Gazetelerde, herkesin "Halk Demokrasisini" desteklemesi gerektiği yazılıyor. Gazeteler hergün satılmıyor. Ama, duvarlara yapıştırıyorlar. Çeşitli fotoğraflar da var. "Eşkiyaların" yakalandığını belirtiyorlar sık sık. Yakalanan silahları da teşhir ediyorlar.

— Rusların Afganistan'a silah naklettiklerini gördünüz mü?

— Dönüşte, uzunca bir mesafeden geldiği anlaşılan bir Rus askeri konvoyu ile karşılaştık. Cephane taşıyorlardı. 50-60 kadar araba vardı. Arabaların üstü tozla kaplanmıştı. Anlaşılan Rusya'dan geliyorlardı. Tabii toplam 500 tank da gördük. 300 uçak da cabası. Bunlara 135 bin asker de eklenirse sanırım bu soruya yeterince cevap verilmiş olur.

Celalabad'a giderken yolda durdurulduğumuzu söylemiştik. Sonradan daha ileriye gitmek için izin alamadık. Malum "turistik" amaçla seyahat ediyorduk ve turistik amaçla seyahat eden bir tek biz vardık bütün ülkede. İzin almak için başvurduğumuzda, bir ona bir buna gönderiyorlardı. Anlaşılan, biraz da şüphelerini çekmiştik.

Hoşgeldiniz ve yoklar

Bir yandan, "Afganistan'a hoşgeldiniz" diyorlar. Çünkü dövize ihtiyaçları var.

Peynir yok.

Yağ yok.

Yiyecek maddeleri kısıtlı.

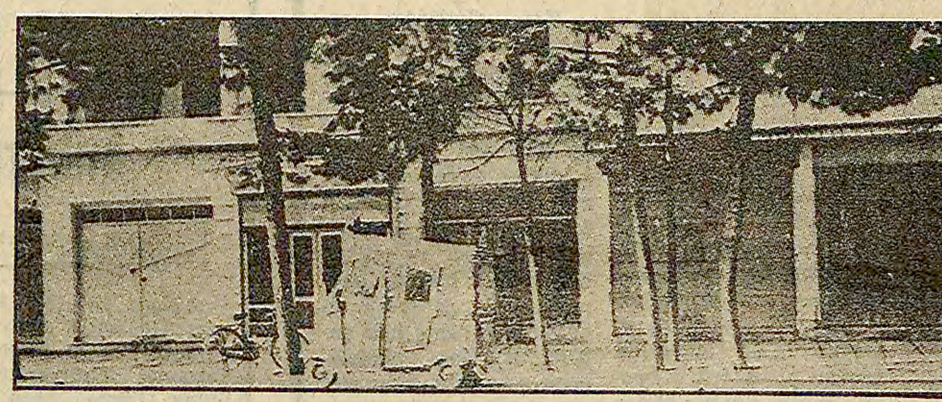
Durumları çok kötü. Toprakları zengin ama işlenmemiş. Yoksulluk almış yürümüş.

Kandahar'a uçakla döndük. O gün uçaktan inmemize izin vermediler. Cuma günü idi ve biliyorsunuz cuma Afganistan'da resmi tatil günü oluyor. Ama esas neden bu değildi. Şehirde çarpışmaların meydana geldiğini söylediler.

Kandahar'a vardığımızda, herhangi bir çarpışmaya tanık olmadık. Ama, askeri birliklerin şehir merkezini abluka altına aldıklarını gördük. Şehir tanklar ve ağır silahlarla kuşatılmıştı.

Anlaşılan, muhtemel bir kitle gösterisini, kitle hareketini önlemek için mevzilenmişlerdi.

Yarın: Gerilla savaşı

Kabil'de Rus işgalini protesto için kepenklerini kapatmış dükkanlar.

İran'da seçimlerin ilk turu tamamlandı

● Kürt bölgelerinde seçimler ertelendi

TAHRAN

İran'da iki turda yapılacak seçimlerin ilk turu tamamlandı. İran Devlet Başkanı Beni Sadr, Tahran Radyosunda yayınlanan açıklamasında, Tahran'daki seçim bürolarında düzenin ve sükünetin korunduğunu belirtti. Beni Sadr, yeni kurulacak meclisin görevinin yasa tasarıları hazırlamak ve partizanca baskılara boyun eğmeden yürütme görevini denetlemek olduğunu söyledi. Beni Sadr ayrıca, Parlamentonun gerçekten nitelikli bir hükümete İran'ın sorunlarının çözülmesinde zaman tanıması gerektiğini belirtti.

İçişleri Bakanlığının yaptığı açıklamada ise, katılmanın yüksek olduğu seçimler sırasında çeşitli suçlardan 100 kişinin yakalandığı kaydedildi.

Öte yandan, Devrim Konseyinin Kürtlerin yoğun olarak bulunduğu Sanandaj'da seçimleri ertelediği bildiriliyor.

Tahran Radyosunun yayınladığı ilk seçim sonuçlarına göre ise ilk turda ancak 23 kişi seçilebildi. Bu arada, küçük bölgelerden gelen haberlerden, mollaların partisi olan Ayetullah Beheşti önderliğindeki Cumhuriyetçi İslam Partisinin önde gittiği görüldü. Beheşti'nin adayları, Devlet Başkanı Beni Sadr'ın adaylarına karşı olan aşırı dincilerden oluşuyor.

CARTER'IN SÖZLERİ

ABD Televizyonunda bir basın toplantısı yapan ABD Devlet Başkanı Carter, İran'da seçilecek Parlamentonun Beni Sadr ve rehineler sorununa son vermek isteyen hükümet üyelerini güçlendirmesini umduğunu söyledi.

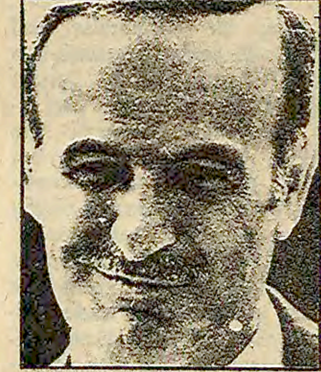
Ancak, Carter, son günlerde İran'ın yeni Devlet Başkanı ve İran hükümetince verilen sözlerin yerine getirilmediğini, çünkü bu kişilerin parlamento seçimlerinden önce yetkileri bulunmadığını sözlerine ekledi.

ŞAHIN AMELİYATI

İran'ın devrik Şahı Rıza Pehlevi'nin, dalağından ameliyat olmak üzere Panama'da bir hastaneye kaldırıldığı bildirildi. Panama hükümeti, Amerika'dan gelen bir doktorun ameliyat halinde danışmanlık yapabileceğini, ancak Panama sınırları içinde ehliyeti olmadığı için ameliyat yapamayacağını açıkladı.

Le Monde

LE MONDE'UN YORUMU: "Suriye rejiminin üzerindeki tehdit"

Sovyetlere yakın bir siyaset izleyen Suriye Devlet Başkanı Esad ülke içinde güç durumda.

Bir süredir Suriye'de önemli karışıklıklar oluyor. Gazetelerde Şam ve Halep'te meydana gelen karışıklıklar yüzünden bu ülkede yaşayan Türklerin Türkiye'ye gelmeye başladığı şeklinde haberler çıktı. Fransız "Le Monde" gazetesinin aşağıda önemli bölümlerini bulacağınız 13 Mart tarihli sayısındaki başyazısında Suriye'de son zamanlarda ortaya çıkan durum değerlendiriliyor:

Suriye'deki Baas rejimi gittikçe daha fazla tehdit ediliyor. Güvenilir kaynaklardan gelen bilgilere göre, Şam yetkilileri, son haftalarda Devlet Başkanı Hafız El Esad'ın iktidara geldiği 1970 Kasımından bu yana en ciddi meydan okumayla karşı karşıyadır. Müslüman Kardeşlerin silahlı komandolarının ülkenin kuzeyinde ve ortasında çıkardıkları ciddi karışıklıklar, ancak silahlı kuvvetlerin yoğun müdahalesiyle bastırılabilmiştir.

Olayların özellikle ciddiyet gösterdiği, hatta isyan boyutuna büründüğü Halep'te asi Müslümanlar hükümet binalarına saldırdılar, otobüsleri ve tren istasyonunu ateş verdiler, Suriye Havayolları ve Aeroflot'un bürolarını tahrip ettiler. Sünni Müslümanların geleneksel kalesi olan Hama'da benzer çatışmalar oldu ve helikopterlerin desteğinde yaklaşık 8 bin askerin gitmesi gerekti.

Şam yetkilileri bu kanlı çarpışmalar karşısında tam bir sessizlik içindedir. Fakat durumu son derece ciddi gördüklerine kuşku yok. Çünkü "işçi ve köylülerden silahlı milisler" oluşturdular ve bunlar için eğitim kampları açtılar. "Ulus çapında bir seferberlik kampanyası" açmış olan Devlet Başkanı Hafız El Esad ise, "Devrimi savunmak üzere" emekçileri silah başına çağırdı.

Şam rejimi giderek bozulan duruma hakim olabilmek için bu yılın başında bir çeşit "düzeltme hareketi"ne girişti. Baas partisini yeniden örgütledi ve partide temizlik yaptı. Halkın en sevmediği unsurları eleyerek hükümettte değişiklik gerçekleştirdi.

Aslında Baas partisi rejimi 10 yıllık keyfi bir iktidar döneminde Suriye halkının güvenini yitirmiştir. Yozlaşma, adam kayırma, zimmetine para geçirme, özgürlüklerin çiğnenmesi Suriye yöneticilerini ciddi bir şekilde tecrit etmiştir. Rejim, Baascı olmayan laik muhalefeti tam bir sessizliğe sokarak, aslında aşırı Müslümanlara meydanı boş bıraktı.

Rejimin tecridi, Arap dünyasında ve uluslararası alanda da arttı. Ekim 1973 savaşında müttefiği olan Mısır'la Cam David anlaşmaları sonrası arası açılan Şam, boş yere Bağdat'la uzlaşmaya çalıştı. Suudi Arabistan'la ilişkiler, Riyad'ın Suriye'deki Müslüman Kardeşlere yardım etmesi üzerine gerginleşti. Bu ilişkiler, Şam'ın, Sovyet birliklerinin Afganistan'a müdahalesini kınamayı reddetmesi üzerine daha da bozuldu.

Suriye'de iktidarın çökme noktasına geldiğini söylemek için henüz zaman erken. Ordu Esad çevresinde birleşmiştir. Şam'ın Arap dünyasındaki muhalifleri ise, Suriye'de siyasi bir boşluk doğuracak olan rejimin yıkılmasını hızlandırmakta tereddütlüdürler. Böyle bir durum bütün bölgede istikrarsızlığa yol açacaktır.

Tayland muhafızlarıyla, Vietnamlılar arasında çatışma

BANGKOK

Tayland sınır muhafızları ile Kamboçya'da bulunan Vietnam askerleri arasında sınıra 300 metre uzaklıkta ve Tayland topraklarında başlayan silahlı çatışmanın yaklaşık 15 dakika sürdüğü bildiriliyor.

Tayland silahlı kuvvetlerinden bir sözcü, bu tür çatışmaların hemen her gün meydana geldiğini ve şu sıralarda iki ülkeyi ayıran sınır bölgesinde yaklaşık 60 bin Vietnam askeri bulunduğunu söyledi.

Sözcü, iki ülke arasındaki sınırın uzunluğunun 160 kilometre olduğunu ve kurak mevsimin hüküm sürdüğü dönemde Vietnam birliklerinin, Kamboçya topraklarına sızmayı önlemek için sınır mevzilerini tahkim etmeye çalıştıklarını kaydetti. Sözcü, yağışların başladığı mevsimde Demokratik Kamboçya savaşçılarının Kamboçya topraklarına rahatlıkla girmeyi başardıklarını hatırlattı.

Vietnam birliklerinin ellerinde ağır ve uzun menzilli silahlar bulunduğunu belirten askeri sözcü, Vietnam askerlerini Tayland topraklarından geri çekilmeye zorlamak için Tayland birliklerinin de zaman zaman topçu ateşi açmak zorunda kaldıklarını söyledi.

Bakış — TAYLAN ERTEN

Önlemlerin getirdiği kritik bir sorun...

Uygulanmaya konulan ekonomik önlemlerin yarattığı kaçınılmaz bir sorun. Sorunun adı; para darlığı. En az, dövizin kıt oluşu kadar önem taşıyan bu sorun, özellikle kısa dönemde başta sanayiciler olmak üzere, özel sektörün öteki kesimleriyle Demirel hükümetinin arasını açabilecek nitelikte.

Bilindiği gibi, ekonomik önlem paketinin birincil hedefi, enflasyonu geriletmek ve fiyat artışlarını durdurmak biçiminde ortaya kondu. Ve hükümet, enflasyonun başlıca kaynaklarından biri olan Türk lirası arzını –başka bir ifadeyle, para basımını– belirli bir ölçünün üzerine çıkarmamaya kararlı olduğunu her fırsatta açıkladı, açıklamaya da devam ediyor.

Bu politika, para basımıyla birlikte, Merkez Bankasının kamu kesimine ve bankalara kredi mekanizmasıyla aktardığı parasal kaynakların önemli ölçüde kısılması anlamına geliyor. Para-kredi politikası, enflasyonu bu önlemlerle geriletip, üretimi artırmayı ve ihracat yoluyla "ekonomide kurtuluşu" sağlamayı amaçlayan hükümet için can alıcıdır ve aynı zamanda kendisini yürüttüğü yolda kritik ve çözümü güç bir sorunla karşı karşıya bırakmaktadır.

Para darlığına karşı ilk yakınmalar özel sektörden, özel sektörün de sanayici kesiminden gelmeye başlamıştır. Nitekim, Ankara Sanayi Odasının düzenlediği "1979'dan 1980'e Türk Ekonomisi" konulu seminerde konuşan Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanlık Danışmanı Aydemir Aşkın, para darlığını, sanayi üretimini sınırlayan temel darboğazlardan biri olarak saymıştır. Aşkın'a göre, sanayide üretimi daraltan birinci etken dış kaynaklı girdi ise ikinci de para darlığıdır. Para darlığı, sanayi kesiminde işletme sermayesinin yetersizliğini ifade ediyor. Enflasyon ve büyük oranlı devalüasyonların yol açtığı para sıkıntısı, üretim için zorunlu kredi ihtiyacını büyük ölçüde artırmaktadır. Ayrıca, 1977-1979 yılları arasında, Merkez Bankası kaynaklarının yüzde 84 dolayındaki 312 milyar liralık bölümü kamu kesimince kullanılmış, özel sektöre pek bir şey kalmamıştır.

Ayrıca Merkez Bankası kanalıyla özel sektörden kamu kesimine aktarılan çeşitli fonlar büyümüştür. İthalat bedeli, ithalat teminatı ve mevduat karşılığı olarak 200 milyar liraya kadar bir para Merkez Bankası kasalarındadır. Bunlara ek olarak girdi ithali için dışarıya döviz transferi sırasında girmiş özel sektör kuruluşlarının son devalüasyondan sonra, dolar fiyatındaki artıştan dolayı devlete ödeyecekleri kur farkı miktarı 25 milyar lira düzeyindedir. Para darlığı konusunda TÜSİAD ve MESS'ten de hemen hemen aynı doğrultuda yakınmalar yükselmektedir. TÜSİAD banka kredilerinin büyük ölçüde (1979'da yüzde 57,5) hizmet ve ticaret sektörüne kaydırılmasını eleştirmiştir. MESS İkinci Başkanı Bahri Eroğlu ise eleştirilerine Demirel hükümetinin Meclise sunduğu vergi tasarısını da katarak şöyle demektedir: "Bankalar da kredileri azalttıklarına göre, şirketler için sermaye yolu ile para toplamak cazip olmadığından, tahvil ihracı yoğunlaşmıştı. Şimdi vergi artırımı (Kurumlar Vergisi kastediliyor) nedeniyle şirketlerin yatırım ve öz kaynak toplama olanakları azalacaktır." Özel sektör çevreleri bu yakınmaların ardından "Kredi ihtiyacının kritik boyutlara ulaştığı" alarmını vermektedirler.

Bu durum, devletin dolaysız ve dolaylı denetlediği kredi kaynakları dışında kalan ve elinde para bulunan ve şimdilerde adına "banker falanca" denilen tefeci kuruluşların keyfini büyük ölçüde artırmaktadır. Resmi faiz oranının yüzde 21-22 olduğu bir dönemde bu kuruluşlar yüzde 40-45 faizle para toplayabilmekte ve bunu yüzde 70-90 gibi astronomik faiz düzeyleriyle dağıtmaktadırlar. Özellikle son devalüasyondan sonra tefeci piyasada kredi limitlerinin arttığı ve 100 milyon liraya kadar para sağlamanın mümkün olduğu izlenmektedir.

Soruna ek olarak, devalüasyonun neden olduğu kaçınılmaz fiyat artışları da dikkate alındığında, Demirel'in ekonomi politikası ile özel sektörün istemleri arasındaki bu çelişki daha da belirginleşmektedir. Basit deyimiyle, para basmamakta ısrarlı olmak zorundaki politika ile, bu politikanın yol açacağı üretim düşüklüğü sorunun bir yüzü ise, öteki yüzü de enflasyonun denetim altına alınamaması tehlikesinin azalmadan sürmesidir. Bu iki yanı keskin kılıç niteliğindeki sorunu çözümleme konusunda, hükümetin elinde görünürde sağlam araç yoktur. Vergi tasarısı da özellikle enflasyonun ve ardından devalüasyonun tahrik edeceği kâr ve rantları kamuya aktarmayı böylelikle denetleyici ve yönlendirici bir kredi mekanizması oluşturmayı öngörmediğine göre, önümüzdeki dönem özel sektör-hükümet ilişkilerinde ilginç gelişmeler beklenmelidir.

DÜZELTME

9 Mart 1980 günü yayınlanan "Mültezim Zihniyeti" başlıklı yazıda, üçüncü paragraf devamı olan şu alıntı eksik çıkmıştır. "Bakınız, Sayın Demirel'in ekonomik ve mali konularda önde gelen danışmanlarından AP Senatörü Adnan Başer Kafaoğlu ne diyor: Gelir vergisinde en uygun sonucu emek gelirinin vergilendirilmesinde bulunuyor. Oradaki gelir artışımızın üçte ikisi devlete gidiyor. Eğer, aynı etkinlikte diğer sektörler de vergilendirilebilse, vergi hasılatındaki artış çok yüksek olacak. Vergi sisteminin gelir esnekliği 1,2 olsa, milli gelir parasal olarak yüzde 50 arttığı zaman, vergi gelirlerindeki artış yüzde 60 değil yüzde 100'ü aşar. Fakat, bugünkü sistem içinde yalnız ücret geliri için bu esneklik görülüyor. Öbür kesimler, vergiden kaçma veya korunma çarelerini buluyorlar."

Son iki yılda anaparadan çok faiz borcu ödedik

HABER MERKEZİ

Türkiye'nin "Ödemeler Dengesi" rakamlarının kesinleşmesinden sonra 1978 yılı rakamlarıyla birleştirilerek yapılan bir hesaplama, bir-iki yılda Türkiye'nin, borçlarının ana parasından çok faiz ödediğini ortaya çıkardı.

Kesinleşen 1979 rakamlarına göre, Türkiye, geçtiğimiz yıl 465 milyon dolarlık dış borç ana parası ve 429 milyon dolarlık faiz ödedi. Ülkemiz, 1978 yılında da 255 milyon dolarlık ana para ödemesine karşılık, 389 milyon dolarlık faiz ödemek zorunda kalmıştı. Böylece Türkiye, 1978 ve 1979 yıllarında 720 milyon dolarlık dış borç ana parası öderken, aynı yıllarda toplam 818 milyon dolarlık borç faizi ödedi.

ÖDEMELER DENGESİ

Kesinleşen rakamlardan sonra, 1979 yılı ödemeler dengesinin, 1978'e göre lehte bir gelişme gösterdiği belirlendi. Bu oluşumda en önemli rolü işçi dövizleri oynadı. İşçi dövizleri, 1978'deki 983 milyon dolar düzeyinden, 1979'da 1 milyar 694 milyon düzeyine çıktı. Bu iki yıl arasında işçi dövizleri, 1 milyar 601 milyon dolarlık lehte bir gelişme gösterdi.

Ödemeler dengesinin bazı önemli unsurları

(Milyon Dolar)

İhracat	2.288	2.261
İthalat	4.599	5.069,4
Dış borç faiz ödemeleri	389	429,0
Dış borç anapara ödemeleri	255,7	464,9
İşçi gelirleri	983,1	1.694,4
Turizm ve dış seyahat	145,4	185,8

"Doğal kaynaklarımızı kullanırsak petrole bağımlılığımız kalmaz"

■ Böyle bir durumda ayrıca, stratejik önemi olan uranyumdan, sentetik petrole kadar çok değişik ürünün de elde edilebileceği belirtildi

■ Bu kaynaklardan elde edilen ürünlerin kül miktarı ve dumanlarındaki kükürt miktarının azlığı nedeniyle çevre kirlenmesi de azalıyor

ANKARA (AA)

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Yerbilimi Yüksek Mühendislerinden Timur Kartal, enerji sorununa çözüm bulmak amacıyla, şimdiye kadar kullanılmayan, ancak yurdumuzda bol miktarda bulunan ve enerji değeri yüksek olan doğal kaynakların kullanılması halinde, Türkiye'nin petrole bağımlılığı kalmayacağını söyledi. Timur Kartal, böyle bir durumda, ayrıca stratejik önemi olan uranyumdan, sentetik petrole kadar pek çok değişik ürünün de elde edilebileceğini bildirdi.

Adı geçen enerji hammaddelerinin, petrol ve kömüre göre ısı güçlerinin daha düşük olması nedeniyle, bugüne kadar pek önem kazanmadığını söyleyen Yüksek Mühendis Kartal, "Bu maddeler bol miktarda karbon, hidrojen ve azot gibi yanıcı maddelere sahiptirler. Bunlar, katı yakıt olarak kullanılabilecekleri gibi, bazı kimyasal işlemler sonucu yakıt gazı, sentetik petrol, uranyum ve seramik hamuru gibi değerli ürünlerin eldesinde de kullanılabilecektir."

ISI DEĞERLERİ VE REZERV MİKTARLARI

Türkiye'de çıkarılan kömürlerin bir kilogramının yaklaşık olarak 3 bin 500-4 bin kalori, petrolün ortalama kalorisinin ise yaklaşık 10 bin kalori olduğunu söyleyen Kartal, 1 kilogramlık asfaltitin 3 bin ila 6 bin kalori, 1 kilogramlık kurutulmuş turbun 2 bin 500 kalori, turb kokunun ise 7 bin 200-7 bin 600 kalori değerinde ısı verdiğini açıkladı.

Timur Kartal, Şırnak ve Cudi Dağı çevresinde 60 milyon tonluk asfaltit, Seyitömer çevresinde jeolojik rezerv olarak 6 milyar ton, kullanılabilir rezerv olarak da 2 milyar tonluk bütümlü şeyl yataklarına sahip olduğumuzu kaydederek, turb rezervlerinin rezerv tespitinin henüz yapılmadığını bildirdi.

HAVA VE ÇEVRE KİRLENMESİ

Asfaltit ve turbların özellikle termik santral yakıtı olarak kullanılabileceğini söyleyen Kartal, bu yolla büyük ölçüde petrol tasarrufu yapılırken, yandıktan sonra bıraktıkları kül miktarı ve dumanlarındaki kükürt miktarlarının çok az olması nedeniyle çevre hava kirlenmesinin de çok azalacağını ifade etti.

Katı yakıtlardan petrol eldesinin tüm dünyada uygulanan bir yöntem olduğunu, bu sistemin artık Türkiye'de de kullanılması zamanının geldiğini ifade eden Timur Kartal, "1970'lerden bu yana olan gelişmeler, ekonomik ve politik bağımsızlık için öz kaynaklara dayalı enerji tüketimini zorunlu hale getirmiştir. Katı yakıtlarımızın petrol ve gazını alarak değerlendirilmesi işlemlerine bir an önce başlanmalıdır" dedi.

Wells Fargo Bankası, İstanbul Şubesini kapatıyor

SAN FRANCISCO (THA)

Amerikan Wells Fargo Bankasının yakında yayınlanacak yıllık raporunda, bankanın İstanbul Şubesinin kapatılacağının açıklanacağı bildirildi.

Bankanın bir sözcüsüne göre, kuruluğundan bu yana fazla iş yapmayan bankanın şubesinde, bir temsilci ile bir sekreter görevli. Wells Fargo İstanbul Şubesinin, Ortadoğu'da sınırlı bazı bankacılık işleri yapmakla görevli olmakla birlikte bunu bile başaramadığı sözcü tarafından belirtildi. Sözcü, geçen ilkbaharda yapılan bir denetimde, İstanbul Şubesinin açık kalmasının bir gereği bulunmadığının görüldüğü ve tedrici olarak kapatılmasına yolun açıldığını belirtti. Sözcüye göre, işleri had safhaya getiren olay, aynı dönemde banka şubesinin bombalanmasıyla meydana geldi. Sözcü, olayla ilgili olarak herhangi bir kimsenin tutuklanmamış olmasına da dikkat çekti.

Sözcü, banka şubesinin kapatılmasına, geçtiğimiz yılın sonunda kamu kuruluşları ve şubenin elindeki tek kredi işi olan Türk hükümetine açılan üç yıl vadeli 125 milyon dolarlık kredi işleminin de Londra şubesine devredildiğini açıklamasına ekledi.

Altın ve mark değer yitirirken

Dolar, dünya borsalarında yükselmeye devam ediyor

HABER MERKEZİ

1979 yılı sonlarında altın karşısında büyük değer kaybına uğrayan, bu durumunu bu yılın başlarında da sürdüren dolar, bir süredir girdiği değer yükselmesi sürecini sürdürürken, altın fiyatları da hızla geriliyor. Dolar, bu yılın 21 Ocağında, tarihinin en düşük değerine gerilemiş ve o gün altının onsu 875 dolar üzerinden işlem görmüştü.

Amerika Birleşik Devletlerinin mevduata uyguladığı faiz haddini yükseltmesiyle birlikte elde dolar tutmanın kârlı hale gelmesi, altına hücumu önledi. Bu yeni duruma yol açan etkenlerden biri de, Amerikan yönetiminin ülkede yeni bir istikrar programı uygulamaya hazırlanması. Bu programa göre, Amerika bütçesinden 20 veya 25 milyar dolarlık bir kesinti öngörülüyor. Böyle bir istikrar programının uygulanması da doların değerini artıracak bir unsur olarak değerlendiriliyor.

Alınan ve alınması beklenen bu önlemlerle birlikte doların değeri sürekli olarak yükselmeye başladı. 21 Ocakta 875 dolar üzerinden işlem gören 1 ons altın, Londra borsasında 585, New York borsasında ise 558 dolara düştü.

MARK DEĞER YİTİRİYOR

Dolar, dünya borsalarında sürekli yükselirken, mark değer yitiriyor. Alman markı, geçtiğimiz kasım ayından beri en düşük seviyesinde işlem gördü. Geçtiğimiz pazartesi günkü püriteye göre, 1 dolar, 1.81 mark değerindeydi.

Türkiye, yurtdışında işçi çalıştıran ülkeler arasında birinci sırada

■ AET ülkelerinde 626 bin Türkiyeli işçi çalışıyor

HADİ ULUENGİN (BRÜKSEL)

AET Komisyonunun önceki gün yayınladığı rakamlara göre dokuz Avrupa ülkesinde çalışan yurttaşlarımızın sayısı 626 bini buluyor. 1978 verilerini içeren bu istatistiklere göre AET ülkelerine Topluluk dışı ülkelerden gelen göçmen işçiler arasında Türkiyeli işçiler birinci sırada yer alıyor. Türkiye'yi Portekiz, Yugoslavya, İspanya, Yunanistan ve Fas'tan gelen yabancı işçiler izliyor. Aynı rakamlara göre Türkiyeli işçilerin Topluluk üyesi dokuz ülkeye dağılımı şöyle:

Federal Almanya: 514 bin 694, Hollanda: 45 bin 141, Fransa: 36 bin 300, Belçika: 19 bin, Danimarka: 7 bin 232, İngiltere: 3 bin, İtalya: 384 İrlanda: 11, Lüksemburg'ta ise çalışan Türkiyeli işçi yok.

Ortak Pazar Komisyonu tarafından açıklanan bu istatistiklerde AET ülkelerinde yaşayan fakat çalışmayan kadın ve çocuklara yer verilmiyor. Dokuz AET ülkesinde toplam bir buçuk milyonu aşkın yurttaşımızın yaşamakta olduğu tahmin ediliyor.

MHP Milletvekili Somuncuoğlu'nun emriyle Şenol Güler'in vuru

İmar Bakanlığı işyerlerinde, MHP oba faaliyeti yürüttüğü ortaya çık

• MHP'liler oba faaliyetine karşı çıkan AP'li işveren vekilini ölümle tehdit ettiler

• Komandolar işyerlerinde MHP'nin, ÜGD'nin ve MİSK'in bildirilerini dağıtıyorlar

ANKARA (ÖZEL) — OBA FAALİYETLERİ NASIL BAŞLADI?

MHP Genel Başkan [yar]dımcısı ve Niğde Mil[letve]kili Sadi Somuncu- ... 2. MC döneminde İmar ve İskan Bakanlığı ... da Hutbesi" adlı bir bildiride şöyle deniyordu: "Çocuklarımızın ülkücü derneklerden feyz al[malarını] ...

20 Aralık 1979 tarihli gazetemizde İmar ve İskan Bakanlığında çalışan ve "Oba faaliyeti" yürüten komandolardan Arap Türk'ün 1978 Ekim ayında MHP İskilip İlçe İkinci Başkanı ile birlikte çok sayıda silah ve patlayıcı madde ile yakalandığını açıklamıştık. Yukarda haberle ilgili küpür ve MHP yöneticisi ile Arap Türk'ü silahlarla birlikte gösteren resim görülüyor.

Daha önce "oba faaliyeti" yürüttükleri ortaya çıkmıştı

İmar İskan Bakanlığında bazı daireler MHP'lilere teslim edildi

■ MHP Milletvekili adayı Hasan Şimşek, daire başkanı olduktan sonra MHP'liler Beton Elemanları Başmühendisliğinde ve Ahşap Elemanları Başmühendisliğinde faaliyetlerini artırdılar

AYŞE DÖNMEZ

İmar ve İskan Bakanlığında bazı daire başkanlıklarına MHP'lilerin getirilmesi ve bunların uygulamaları huzursuzluk yaratıyor. MHP'lilerin başında Prefabrik İmalat Dairesi Başkanı Hasan Şimşek ve yardımcısı İsmail Akan gelmektedir. Hasan Şimşek 1973 yılında Bolu'dan MHP milletvekili adayı olmuştu.

HASAN ŞİMŞEK VE YARDIMCISININ UYGULAMALARI

Hasan Şimşek Daire Başkanlığına getirildikten sonra bu Başkanlığa bağlı Beton Elemanları Başmühendisliği ve Ahşap Elemanları Başmühendisliğinde MHP'lilerin baskıları arttı.

Bunlar göreve geldikten sonra Ahşap Elemanları Başmühendisliğinde yetkili Ağaç-İş Sendikasına bağlı işçilere baskı yapılmaya başlandı. Sendika üyesi 30'a yakın işçinin işine son verildi. Hatta buraya Ağaç-İş'e karşı MİSK'e bağlı Türk Ağaç-İş Sendikası sokulmaya çalışılıyor.

İşçiler atılma olayını şöyle anlattılar: "İsmail Akan göreve başladıktan bir süre sonra işyerimize geldi. İşyerimizdeki bazı MHP taraftarları 'Kahrolsun Komünistler, Yaşasın Başbuğ' diye slogan attılar. Biz de buna karşı çıktık. Daha sonra karşı çıkanlar ve olayla uzaktan yakından ilgisi bulunmayan 30'a yakın işçi atıldı. Bu olsa olsa bir tertip olabilir."

MHP'LİLERİN ZAPTETTİĞİ İŞYERİ: BETON ELEMANLARI BAŞMÜHENDİSLİĞİ

MHP'lilerin Beton Elemanları Başmühendisliğinde özellikle Hasan Şimşek ve yardımcısı İsmail Akan'ın göreve gelmesinden sonra üst kademelere tırmandılar. Etlik'de adı çeşitli eylemlere karışan ve işyerinde MHP faaliyeti yürütenlerin başını çeken Hasan Dağ birden bire atölyeler şefi oldu. Hasan Dağ portifçi görevinde gözüküyor ancak hiç bir iş yapmıyordu.

İKİ İŞÇİNİN ÖLDÜRÜLMESİ OLAYI

MHP'liler 12 Şubat 1980 tarihinde işyerinde çalışan Mehmet Görgülü ve Hasan Şahin'in Hasköy'de öldürülmesini bahane ederek baskılarını artırdılar. Bu olaydan dolayı Cemal Küçük isimli bir işçiyi ihbar ederek gözaltına aldırdılar. Cemal Küçük ise mahkemece serbest bırakıldı.

İşyerine dönmek isteyen Cemal Küçük MHP'liler tarafından dövülerek dışarı atıldı. Bu şartlar altında çalışamıyacağını anlayan Cemal Küçük ayrılmak zorunda kaldı.

İşçilerin, işyerinde yapılan cenaze töreninde dışardan gelen MHP'li Derviş Ortak kışkırtıcı bir konuşma yaptı. Derviş Ortak "Kanları yerde kalmasın. İntikamı alınsın" dedi. İşçilerin öldürülmesinden sonra işyerine dışardan komandolar gelmeye başladı. Komandoları dışardan getirten ise Bekçibaşı Timur Özmen'di.

Dışardan gelen komandolar özellikle Alevi işçiler üzerinde baskı kurmakta ve hatta "burada iki kişi ölecek" şeklinde tehdit savurmaktadırlar. İşçilerin iş ve can güvenliği bulunmamaktadır.

MHP'lilerin elinde bulunan işyeri sendikası YSİ-İş eskiden MİSK'e geçirilmek istenmiş, ancak işçilerin tepkisi üzerine başaramamışlardı. MHP'lilerin sendikayı MİSK'e geçirmek için yeniden çaba gösterdiği bildirildi.

Bu işyerindeki MHP'liler özellikle Hasan Şimşek ve İsmail Akan göreve geldikten sonra himaye görerek güçlendiler.

K.Maraş'ta köylüler Çukobirlik'e yatırdıkları pamukların parasını alamıyorlar

K.MARAŞ (ÖZEL)

K.Maraş'ta Çukobirlik'e ortak olan ve pamuklarını kasım ayında yatıran köylüler aradan 4 ay geçmesine rağmen hâlâ paralarını alamadılar. Günlerini Çukobirlik'e gidip gelmekle geçiren köylüler çok perişan olduklarını ve Çukobirlik'te binlerce liralık alacakları olmasına rağmen, pamuk yağının Çukobirlik yöneticileri tarafından kendilerine peşin para ile satıldığını açıkladılar ve bu tutumu kınayarak paralarının bir an önce ödenmesini istediler. Çukobirlik'in 24 lira üzerinden ödeme yapacağını, oysa bugünkü pamuk fiyatının 42 lira olduğunu belirten ortak köylüler bu adaletsizliğin giderilmesini ve aradaki farkın kendilerine ödenmesini istiyorlar.

Seçim dönemlerinde iktidarların oy avcılığı için zaman zaman bu tür uygulamalara girdiğini belirterek bunun sürekli hale getirilmesini talep ediyorlar.

İsminin açıklanmasını istemeyen bir Çukobirlik yetkilisi, Demirel iktidarının Kamu İktisadi Teşekküllerinin işlemediği kanısını yaygınlaştırmak için üretici ortak köylülerin pamuk tarlalarını, paralarını ödetmediğini ayrıca Çukobirlik'in ortaklarına sağlaması gereken diğer imkanların da zamanında yerine getirilmediğini bildirdi.

Malatya'da arabacılar yer sorununun çözümünü istiyor

MALATYA (ÖZEL)

Malatyalı arabacılar yer yokluğundan Belediyenin kendilerine sürekli kalabilecekleri bir yer göstermemesinden yakınıyorlar. Şimdiye kadar bu sorunlarının çözülmediğini belirten arabacılar, yeni Belediye yönetiminin bu sorunlarına ne zaman eğileceğini merakla beklediklerini de ifade ettiler

Avrupa ülkelerine giden yabancı işçilerin çoğu iş bulamıyor

İZMİR (AA)

Kısa adı İLO olan Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından hazırlanan bir raporda, çalışmak için geçen yıl Ortak Pazar ülkelerine giden yabancı işçilerden 300-350 bininin iş bulamadığı bildirildi.

Halen Ortak Pazar ülkelerinde boş gezen ve sefalet içinde yaşayan 300 bin işçinin ülkelerinde iş olanağı bulunmadığından dönemedikleri kaydedilen raporda "Bu işsizlerin bir kısmını Yunanlılarla, Türkler oluşturmaktadır" deniliyor.

Ali Dinçer para buldu, Ankara pislikten kurtulacak

ANKARA (THA)

Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer uzun bir uğraştan sonra belediye kasasına nihayet para buldu. Dinçer uzun bir süredir sürdürdüğü girişimlerini Korutürk'ün veda resepsiyonunda da sürdürüyordu.

Dinçer'in girişimleri nihayet sonuçlandı ve Başbakan Süleyman Demirel'in emriyle Ankara Belediyesine 200 milyon lira Maliye Bakanlığı tarafından, 80 milyon lira da İller Bankası tarafından ödendi.

Sağlanan toplam 280 milyon lira cumartesi ve pazar günleri işçi ve memurlara dağıtılacak.

Böylece 41 günden beri ücret alamayan belediye işçilerinin direnişi sona erdi.

Öğretmenleri sürülen ilkokul öğrencileri boykot yaptı

DİYARBAKIR (THA)

Diyarbakır'da Merkez Fatih İlkokulu 5. sınıf öğrencileri öğretmenleri Ülkü Kutlu'nun bir başka okula atanmasını protesto etmek için önceki sabah dersleri boykot ettiler.

Okul yöneticileri öğrencilerin öğretmenlerinin başka bir okula tayin edilmesini protesto etmek üzere derslere girmediklerini, öğretmenlerini istediklerini açıkladılar.

İlkokul 5. sınıf öğrencilerinin boykotunu 2 ve 4. sınıftan öğrencilerin bir kısmının da desteklediği bildiriliyor.

Sağlık Kurultayına katılan Doç. Dr. Ataman Tangör, Eczacı Ayla Köktuğ, Türk Tabipler Birliği Genel Başkanı Erdal Atabek, Doç. Dr. Esat Eşkazan ve Dr. Şakir Derkut (soldan sağa)

Sağlık Haftası nedeniyle düzenlenen Kurultayda

"Sağlık alanında dışa bağımlılık" tartışıldı

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Tabip Odası tarafından Türk Tabipler Birliği adına düzenlenen Sağlık Kurultayının 2. gününde, Türk Tabipler Birliği Genel Başkanı Erdal Atabek'in başkanlığını yaptığı panelde, Doç. Dr. Ataman Tangör, İzmir Tabip Odasından Ege Üniversitesi öğretim görevlisi, Doç. Dr. Esat Eşkazan, Türk Tabipler Birliği Genel Başkan Yardımcısı, İstanbul Tabip Odasından Dr. Şakir Derkut ve Ecz. Ayla Köktuğ İstanbul Ecz. Odasından katıldı. Kendi kesimlerine özgü dışa bağımlılıktan örnekler verilip, az gelişmiş ülkelerden gelişmiş emperyalist ülkelere beyin göçü konusu işlendi. Dışa bağımlılığın yalnız ilaç sanayisinde değil, hammaddeden kullanılan aletlere kadar her alanda var olduğu belirtilerek Tıbbiyeden mezun olanların Anadolu'da doktorluk yapmakta zorluk çekerken Almanya'da rahatlıkla yaptığı belirtildi.

Öğleden sonra Dr. Engin Tonguç'un başkanlığında bildiriler sunuldu. İlk bildiri 12 sendika adına sunuldu ve "İşçilerin Sağlık Sorunları ve SSK İlişkileri"'ni içeriyordu, T.Bedirhan Üstün, "Sağlık İdeolojisi", Doç. Dr. Nevzat Eren, "Dışa Bağımlılığın Doğal Bir Sonucu Beyin Göçü", Şahin Özdemir, "Yeni Sömürge Ülkelerde Sağlık Örgütlenmesinin Oluşumu", Stj. Dr. Ceyhun Oral "Metropol Kapitalist Ülkelerde Sağlık Örgütlenmesinin Gelişimi ve Yeni Sömürge Ülkelerle Olan İlişkileri", İTO Diş Hekimliği Komisyonu tarafından "Türkiye'nin Sosyo-ekonomik Koşullarında Diş Hekimliğinin Konumu", İTO Ana Çocuk Sağlığı Komisyonu "Çok Uluslu Şirketler ve Beslenmemiz", Dr. Cemil Arabacılar, "Matbaa İşçilerinde Ağız Meslek Hastalıkları", İTO, İşçi Sağlığı Komisyonu, "Metal, Basın, İnşaat, Deri İşkollarında İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği", İstanbul Tabip Odası Ana Çocuk Sağlığı Komisyonu, "Çalışan Çocuklar ve Sağlık Sorunları", Dr. Özen Aşut tarafından "Sağlık Örgütlenmesi İçinde Sağlık Personelininin Sürekli 'Hizmet İçi' Eğitiminin Yeri", "Türkiye'de Yapılmış Olan Çalışmalar ve Geleceğe Yönelik Model Geliştirme Önerileri", Dr. Recep Aktur, "Türkiye'de Sağlık Örgütlenmesinin Gelişimi", ve Prof. Dr. Sabiha Öztürk, Prof. Dr. Tuğrul Özgür, Dr. Savaş Korusay Kenan Mortan tarafından hazırlanan, "İzmir'e Bağlı Bir Yerleşme Biriminde Sağlık Eğiliminin Kıyaslı Olarak Karşılaştırılması", Kenan Mortan tarafından anlatıldı.

5. Sağlık Haftası nedeniyle düzenlenen Sağlık Kurultayında, her bin bebekten 153'ünün öldüğü belirtildi.

İstanbul Belediye Sarayında çalışmalarına başlayan Sağlık Kurultayında açılışında bir konuşma yapan İstanbul Valisi Nevzat Ayaz, sakat ve geri zekalı çocuklar için bakım yurtlarının kurulması yolunda çalışmaların yapıldığını söyledi. İstanbul Tabip Odası Başkanı Prof. Dr. Coşkun Özdemir ise konuşmasında sağlık haftalarının 4 yıldan beri kutlandığını, bu yıl 5. sağlık haftasının Türk Tabibler Birliği adına İstanbul Tabib Odası tarafından "1980 Sağlık Kurultayı" olarak düzenlendiğini, Türkiye'nin önde gelen sağlık sorunlarının düzenlenecek 3 panelde tartışılacağını söyledi. Prof. Özdemir ülke gerçeklerine uygun bir tıp eğitimi için de "Tıp eğitimi araştırma enstitüsü"nün kurulduğunu belirtti.

Vali Nevzat Ayaz ise konuşmasında çevre sağlık sorunlarına değinerek götürülen hizmetlerin yetersiz kaldığına değindi. İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil ise konuşmasında, belediyenin sağlık hizmetlerini değerlendirerek Sosyal Güvenlik Bakanlığına başvurduklarını, Bakanlığın konuyu benimsemesi halinde belediyenin kreşler için bedava arsa vereceğini söyledi. Daha sonra konuşan Tıp Fakülteleri Dekanlarından sonra Türk-İş ve DİSK adına konuşmalar yapıldı.

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi adına konuşan Erdal Atabek ise konuşmasında, çocuk yılında canlı doğan her bin bebekten 153'ünün ölmesinin engellenemediğini belirterek Türkiye'nin kişi başına sigara içmede dünyada birinci sırayı aldığını kaydetti. Kurtuluş Savaşı yıllarında mandacılığa karşı çıkan Tıbbıyeli Hikmet'i ve Millet Meclisinde her gerici akımın karşısına çıkan Op. Dr. Mehmet Emin Erkul'u örnek gösteren Dr. Atabek konuşmasında, "Biz hekimler gözlerimizi topluma çevirmek zorundayız. Savaş alanımız, yalnız mikroskopun merceklerinden gördüğümüz mikroplar değildir. Asıl hastalık, asıl mikroplar toplumun hastalık yaratan, mikrop saçan bozukluklarıdır" dedi. Daha sonra meslekte 50 yılını dolduran 23 hekime törenle plaketleri verildi.

5. Sağlık Haftası dolayısıyla düzenlenen Sağlık Kurultayına İhsan Sabri Çağlayangil, Cahit Karakaş, Süleyman Demirel, Bülent Ecevit, Doğu Perinçek, Muhammet Kelleci, Mustafa Gülcügil, Halil Başol, Hüseyin Özalp Nuri Bayar, Ahmet Karayiğit, Talat Asal, Sümer Oral, Tevfik Koraltan, Cenan Bıçakçı birer kutlama mesajı gönderdiler.

Kaçakçılar canlı hayvanın kilosuna 210-240 lira verirken hükümet 75 lira veriyor

Hayvan üreticileri yine kaçakçıların insafına terkedildi

Beritanlıların tek geçim kaynağı hayvancılık. Bin türlü toprağa ve yerleşik hayata kavuşamayan Beritanlılar çoluk çocuk, binbir zahmetle yetiştirdikleri hayvanlarını ya kaçakçılara satacaklar, ya da yok pahasına elden çıkartacaklar.

DİYARBAKIR (THA)

Güneydoğu Anadolu Bölgesinin en büyük canlı hayvan sahibi göçebe Beritanlılar Derneği Başkanı Ali Yazıcı "Canlı hayvanın kilosuna 74 lira veren hükümet, et ürünlerine yüzde 250 oranında zam yaparak üreticiyi kaçakçılara teslim etti" dedi.

■Et Balık Kurumunun yaptığı yüzde 250 zamın üreticiye hiç bir yararı olmadı

Hükümetin hayvan üreticisine düşük fiyat vermesinin kaçakçıların ekmeğine yağ sürdüğünü belirten Beritan Kooperatifi Başkanı ve aşiret lideri Ali Yazıcı şöyle dedi:

"Et Balık Kurumu ürünlerine yüzde 250 oranında zam yapan hükümet, artan hayvan pahalılığı karşısında üreticiye canlı hayvan için kilogramına 74 lira, 10 kilogram saman parası dır. Oysa hayvan kaçakçıları canlı hayvanın kilogramına 210-240 lira vermektedir. Bu durum üreticiyi canlı hayvan kaçakçılarının kucağına itmek demektir. Hükümetin bu konuda tutumu değişmezse, bizden bir tek canlı hayvan alamaz"

Bulgar yönetimi "Bulgarlaştırma" çabalarını sürdürüyor

Pomaklar eritilmek isteniyor

Bir Pomak halk gravürü.

■1971 Nisanında silahlı Pomak grupları baskıları protesto için Sofya'ya yürümüştü

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'nden sonra azınlık milliyetlere en yoğun baskıların yapıldığı Doğu Bloku ülkelerinden biri de Bulgaristan'dır. Buradaki Türk ve Pomaklar'ı Bulgar milleti içinde eritmek, dilleri ve kültürlerini körelmek için çeşitli sistemler kullanılıyor. Bu ülkeden oldukça zor haber alınmasına karşın, azınlıkların mücadelesi zaman zaman dış dünyada duyulabiliyor.

Bulgaristan'da yaşayan Pomakların mücadelesi bir geçmişi var. Osmanlı İmparatorluğuna, bulgar hakim sınıflarına, Nazi işgaline karşı savaştılar, bugün de Jivkov yönetimine karşı çıkıyorlar.

Nazi işgali sırasında Pomaklar Dimitrof'un önderliğindeki devrimci güçlerle aynı safta yer aldılar. Ülkede halk demokrasisi kurulduktan sonra nihayet rahat bir nefes alıp, kendi dillerini özgürce kullanabildiler ve ülkenin inşasına katkıda bulundular.

Ancak bu durum, Kruşçef Rusya'sın da 1956 dönüm noktasıyla beraber, diğer ülkelerde olduğu gibi Bulgaristan'da iyiden iyiye değişmeye başladı.

1958'de Pomak okulları ve camileri kapatıldı. Milli giysileri yasaklandı, geleneklerini yok edici, nihayet onları Bulgarlaştırıcı önlemler uygulanmaya başlandı. 1961'de bazı Pomaklar Türkiye'ye göç etti. 1962'de Pomaklar hissedilir bir şekilde örgütlendiler.

POMAKLAR KİMDİR?

Pomaklar Rodoplar, Doğu Makedonya, Pazarcık, Lofça, Plevne, Rahova, Yunanistan-Bulgaristan sınırında ve Filibe civarında yaşarlar. Ancak, Osmanlı İmparatorluğuna bağlı olan Bulgaristan'a ve 1877-78 Türk-Rus savaşı sıralarında yerlerinden oldular, bazıları Anadolu'ya geçti. 1878 Berlin Anlaşmasında Pomakların yerlerin sınırları değişti. 1885'te Bulgar prenslikleri birleşince Pomakların bir kısmı yeniden Anadolu ve Yunanistan'a geçti.

"Larousse" Ansiklopedisinin verdiği bilgilere göre, 1921'de Bulgaristan'da 121 bin Pomak vardı. Ansiklopedi bugün 100 bin civarında Pomak olduğunu ileri sürüyor. Bulgar muhalif kaynaklar ise 1944'te ülkede 750 bin Pomak olduğunu ifade ediyor.

Türkiye'deki Pomaklar Bursa ve Kırklareli çevresinde yaşıyor.

BULGARLAŞTIRMAYA KARŞI DİRENİŞ

1964 Martında önemli Pomak şahsiyetlerinin de içinde bulunduğu komiteler, Komünist Partisi Birinci Sekreteri ve Başbakan Todor Jivkov'la görüşmek istediler. Ama hükümet kuvvetleri onların "işini gördü". 31 Mart 1964'te mücadelelerini durdurmak için iki bin Pomak asker tarafından günlerce kuşatıldı. Pomaklar bu kuşatmayı dağıtmak için mücadele ettiler. Çok sayıda insan tutuklandı. Olay üzerine Merkez Komitesi Yönetim İşleri Sorumlusu İvan Batcharov bölgeye gelerek köylüleri yatıştırmaya çalıştı. Olayın yerel yöneticilerin hatasından kaynaklandığını iddia etti. Daha sonra da tutuklular serbest bırakıldı. Birtakım vaatler yapıldı.

Ancak bu olaylar sırasında Pomaklar bazı silahlı gruplar oluşturdular.

SOFYA'YA YÜRÜYÜŞ

1971 Nisanında hükümet Pazarcık Bölgesinde yeni operasyonlara başlayınca, durum yeniden gerginleşti. Pomaklar hükümet kuvvetlerine karşılık verdiler, iki parti üyesi öldü. Bunun üzerine Sofya Pazarcık'a yüklendi. Onlarca insan tutuklandı, ikisi için ölüm cezası verildi, 15 yıla varan cezalar kesildi.

Hükümet Pomakları bastırdığını zannediyordu.

Silahlı bir Pomak grubu Rila dağını aşıp, Samokov kentini geçerek Sofya'ya doğru harekete geçti. Hükümet kuvvetleri Pomakların önüne çıktı ve çatışmada 50 kişi yaralandı, ikisi öldü, birçoğu tutuklandı. Razlog komiserliğinde bir kız, Yakorvda kentinde dört Pomak öldürüldü.

BİTMEYEN BULGARLAŞTIRMA

1972 ilkbaharında baskılar yeniden artırıldı. 1973'te zamanın İçişleri Bakanı General Anguel Tsanov, Gotse ve Razlog civarındaki Pomak köylerini, Blagoevrad Bölgesini "Bulgarlaştırmak" için seri operasyonlara girişti. 27 Mart 1973'te başlayıp iki hafta süren bu operasyonlarda yüzlerce asker, dağ jipleri, atlı jandarma, polis köpekleri kullanıldı.

Hükümet illa da Pomakların Bulgar ismini alması için dayatıyordu.

Ancak Pomaklar bu dayatmalara ayaklanmalarla cevap verdiler. Blagoevgrad Bölgesindeki Kornitza ve Breznitsa köylerinde yedi Pomak katledildi, yüzlercesi yaralandı ve tutuklandı. Bu arada hükümet kuvvetlerinden bir subay öldü, bazıları yaralandı.

Jivkov'nun adamları onlarca insanı 15 yıldan fazla hapis cezasına çarptırdı.

Sofya yönetimi Pomakları bastırmak için askeri kuvvetlerin yanısıra itfaiyecileri de kullanmıştı. İtfaiyeciler Pomakların üzerine kireçle karıştırılmış bir mayi sıkarak 50 kişinin gözlerinin bozulmasına neden oldular.

Bu olaylar yönetimde, hatta Merkez Komitesi içinde bile tepki yarattı. General Tsanov görevinden alındı. Blagoevgrad Bölgesi siyasi sorumlusu Veneline Kotsev 1974'de Partiden atıldı.

Ancak o gün de, bugün de Moskova yanlısı yönetimin Pomaklara karşı baskısı ve "Bulgarlaştırma" siyaseti karşılıksız kalmıyor. Milli benliğini kaybetmemek için azınlıklar, var güçleriyle direniyorlar.

Kuşçulu: "Yerli inekler ıslah edilerek süt üretimi artırılmalıdır"

İSTANBUL (ÖZEL)

Marmara ve Trakya Bölgesi Oda ve Borsalarınca düzenlenen Süt ve Süt Ürünleri Semineri geçtiğimiz cuma günü Bursa Ticaret ve Sanayi Odasında yapıldı.

İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nuh Kuşçulu, semineri açış konuşmasında, verimi çok düşük olan yerli ineklerin hızla ıslah edilerek süt veriminin artırılması gerektiğini bildirdi.

Türkiye'nin, doğa koşulları ve mera varlığı yönünden hayvancılığa elverişli bir potansiyele sahip olduğunu belirten Kuşçulu, 1978 yılında 3.2 milyon ton inek sütü üretildiğini ve aynı miktar inekten Almanya'da 23.3 milyon ton süt elde edildiğini, verimin artırılarak bu seviyeye çıkarılabileceğini ve büyük miktarda süt ürününün Ortadoğu, Asya ve Afrika ülkelerine satılabileceğini söyledi.

Seminere bir tebliğ veren Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından Nüve Gürcan ve Mustafa Bilki, ülkemizde inek başına süt veriminin düşük olmasıyla beraber, elde edilen sütün büyük kısmının kalitesinin de düşük olduğunu belirtti.

Tebliğ sahipleri, 1978 rakamlarına göre, ülkemizde inek başına yıllık süt veriminin 596 kilo olmasına karşılık, Federal Almanya'da 4 bin 345 kilo, Fransa'da 2 bin 926 kilo ve İtalya'da da 2 bin 732 kilo olduğunu belirttiler.

GÜNDEM dışı

Sevgili okurlarım, "Gündem Dışı" sütunlarında, dört haftadan beri konukluğum sona eriyor. Kendi köşeme çekiliyorum. Bu bir nöbetti. Sütunun başını çeken arkadaş, uzun bir yolculuğa çıkmıştı: Onun yerine yazıyordum.
İlginize teşekkürlerimle...

Nimet Arzık

Dünya küçüktür

Yakalanan sekizyüz milyonluk eroin davası, kapalı kapılar ardında başladı.

Suçlanan komiserin avukatı, eski Turizm ve Tanıtma Bakanlarından Sahir Kurutluoğlu'dur.

CHP'lidir, mizah sahibidir. Pürüzlü davalar gelir onu bulur. Hem çok iyi savunucudur, hem çevresi çok geniştir.

—Geniş olacak da ne olacak!..

—Öyle demeyin, öyle demeyin!.. Bir gün, çevresi geniş olan birinin, pazar günü, anahtar, kilit, Merkez Bankasını açtırıp döviz aldığını görmüştüm... Öyle demeyin öyle demeyin. Bu hatır gönül yüzünden çiğ tavuk yenen toplumda, geniş çevre önemli.

Onu, ünlü Fransız avukatlarından, toprağı bol olsun, Maurice Garçon'a benzetirim.

Maurice Garçon Türkiye'ye gelmiş ve mesleği ve kariyeri hakkında çok eğlenceli bir konferans vermişti, Fransız Büyükelçiliğinde!.

—Nesi benziyor Kurutluoğlu'nun ona?...

—Pürüzlü davaların gelip onu bulmasında başlıyor benzerlik.

O pürüzlü davaları savunma yönteminde devam ediyor!...

Bir gün, Maurice Garçon'a acelesi olan bir yargıç, durmadan:

—Uzatmayın uzatmayın, diyerek, ağız açtırmazmış.

Üstat sonunda savunuyu şöyle bağlamış:

—Haklıyım. Karşımdaki haksız. Siz adilsiniz!...

Davayı kazanmış!...

Maurice Garçon, müvekkilinin bir tek tutulacak tarafı varsa, son derece yararlanmasını bilirmiş.

Sahir Kurutluoğlu da öyle!..

Fransa'da bir davasını izlemiştim, ünlü Fransız hukukçusunun, çok eskiden.

Bir "muhabbet kızı" yargılanıyordu. Çok çekişmişlerdi Fransızlar, işgalde!.. Ilımlı davranamıyorlardı. Almışlar kadıncağızı, sokağın ortasında, kafasını traşlamışlardı sıfırla, ve vatan haini işbirlikçi, diye mahkemeye vermişlerdi.

İşbirliği yapan yazık vücuduydu.

O Fransız acı gerçekçiliğiyle ve hafifliğiyle şunu söylüyordu:

—Hakim bey, benim vücudum uluslararası, ama yüreğim Fransız ve Fransa için çarpar!...

Yüreği çarpa dursun, Maurice Garçon söz almıştı.

Suçu reddetmedi. Kadının yaşamını acıklı acıklı anlattı. Herkes ağlama kıvamına gelince, suçlamaya geçti. Bütün toplum suçluydu bu işbirlikçilikten. Öyle konuştu ki, bütün mahkeme, suçlu suçlu, çenesini göğsüne düşürdü. Kadını nerdeyse, beraat edip çıkarken, omuzlarda taşıyacaklardı, kanına susamış olanlar!

Maurice Garçon'a bu davayı sormuştum. Gülmüştü:

—Suç acı dolu bir kaşıktır, demişti... O dolu kaşığı okyanusa boşaltıyorum ve suç yok oluyor... İlkönce konuyu büyütüyorum, herkesi suça katıyorum, sonra, küçültüyorum, o kaşığın içinde sunuyorum! Sayın Kurutluoğlu da aynı ustalığı yüzlerce kez göstermiştir.

Bir söylenti daha dolaşmaktadır. Eroin davasına bakan ağır cezanın olanı Kurutluoğlu'nun bacanağıymış...

—Yani ne demek istiyorsun?...

—Ne dememi istiyorsunuz?...

—Ne diyorsun!...

—Kesin olarak şunu diyorum: Dünya amma küçük!.. Ne olacak, bir avukatın, akrabasının, o avukatın girdiği bir davaya bakmasına yasal engel yok ki!.. Dünya çok küçük işte!..

Gimaların Giması...

Sanalar, çaylar, piyasada zor bulunan ne varsa sıralanıyordu, raflarda. Burası Gimaların Gimasıydı... Evet Gimaların Giması...

Meclis yapısında, bu Gimayı Cahit Karakaş kurmuştu, sağ olsun!

Kimse kimseyi, temsilci olarak, Ankara'ya zorluk çeksin diye seçmemişti ya, temsil etsin diye seçmişti. Eeee...ne buruluyorsunuz. Sizler, çay kuyruğuna girip, saatlerce karda tipide beklediğiniz için mi buruluyorsunuz?... Veya yemeklik yağ bulamadığınız için mi?...

Canım hiç tanıdığınız yok mu, sizin için Gimaların Gimasına varacak?...

İnsan olan insanın, eşi olur, dostu olur!... Hatırı olur!

Gimaların Gimasını kuran, Parlamento yapısının içinde, Sayın Cahit Karakaş da haklı...

Şunu diyormuş:

—Halkın temsilcilerinin, kuyruk yapıp hırpalanmalarını istemem!

—He ya!... Nice haklı, kendi bakımından!... Benim bozguncu kafam başka türlü işliyor. Derim ki ben: Kuyrukta beklemek, bir zorluğu, bir yokluğu halkla, gün ışığında paylaşmaktır!... O fırsatı vermeli halkın temsilcilerine!... Her devrede vermeli,,,,

—Ah bozguncu kafalı Nimet Arzık... Elalem de, öyle dert mert fazla paylaştırırsan elaleme, sana sırası gelince, büyük gün çatınca hiç oy verir mi?...

Elbette vermez!.. Amacına doğru ve amacına göre kımıldamak, akıllı insan işidir, senin gibilerin değil!

Gölbaşı Psikiyatri Kliniği

Gölbaşı'nda bir psikiyatri kliniği. Hacettepe'ye bağlı. Çok değerli doktorların yönetimi altında, burası gerçek bir klinik. Aynı zamanda bir araştırma ve yetiştirme kliniği. Duyduk ki, Sağlık Bakanlığı burasını Bakırköy cinsi bir depo-hastane yapmak istermiş...

Durup dururken hem de!..

—Yooo öyle durup dururken değildir. Bir aklı evvel, bir entrikacı veya bir kıskanç, bir fikir ortaya atmıştır, yüksek manevi ve ilmi çıkarlardan dem vuran, ve bakanın kaşına gözüne girmesini bilmiştir.

Bir kuruluşun, iyi işlemesinden, daha büyük suç olur mu? Olur mu söyleyin!

Bayiler ve çocuklar

Galiba, bayilerin sigara satmaya alerjileri tutmuş ki, çok yakınlarında hep üç-dört, çok bilmiş ufaklık var. Bağıra çağıra, insana yapışa yapışa, sigara paketlerini gelenin geçenin burnuna tıkıyorlar. Sonra, iki adım ötede bayiye yaklaşıyorlar ve bir alıp verme oluyor aralarında?...

Ne alıp veriyorlar ki?...

Sigara içmememe karşın, bu trafiği izlemek için, üç-dört bayi dolaştım... Trafik aynı trafikti...

— Adamların sigaraya karşı alerjisi varsa, n'etsinler?... Allah Allah...

Tuncay Betil'in resim sergisi

Ben, sergiden çıkarken, Eşref Üren giriyordu. Tunali Hilmi Caddesinde, Ankara'daydı... Leonardo da.

Leonardo, hem antikacı, hem galeridir.

Yetmiş tablo sergileniyordu duvarlarda, sanki alelacele asılmıştı. Numaraları karışmıştı.

Ne garip bir sergiydi. Büyük bir trajedinin doğup bittiği günün sabahında açılmıştı.

Tuncay Betil, kendi isteğiyle hayattan göçen, Günay Erem'in (Eski Baro Başkanı Sayın Faruk Erem'in eşi Günay Erem'in) küçük kızkardeşiydi.

Yetmiş kadar pastel. Kırkı yeni, bu senenin. Otuzu, daha eski çalışmalar.

Bir köşe; Üç tablo. Önünde çiçekler. Ayrıca mumla da aydınlatılmış: Hayattan kendi isteğiyle göçen Günay Betil'e adanmış bu köşe. Üç sevdiği tablo. Birinin üstünde, yaşarken durmadan yinelediği ve göçerken bıraktığı mektubun bir satırı:

"Hayat bir güz otudur"

"Üfledim gitti"...

Boğazına insanın birşeyler tıkanıyor...

Resimler, Japon şiirinden esinlenmiş.. Çoğu zarif, içli!...

Mutlu bir sanatkarın fırçasından çıkmamış. Hangi sanatkar mutlu ki?..

Bir bulut var, kafamda. O bulutun arkasından görüyorum tabloları:

"Hayat bir güz otuydu"

"Üfledim gitti."

Bahçelievler'deki evinin bahçesinde, beni ağırlayan, yemyeşil gözlü, dünya güzeli kadın mı göçtü? Derdi neydi? Derdi yüklü bir birikimdi, yaşamın üstüne yığdığı...

Ressam bir köşede ağlıyor. İkinci kez bir ana yitirmiş gibi hissediyor kendini!...

Ve şunu demiş mektubunda, gören:

"Kimse sorumlu değil!.. Sevenlerim beni bağışlasın"...

Sergiyi gezmeye gelen çok. Tuncay Betil tutunmuş bir ressam. Ablası Günay Erem de, geç başladığı halde, tutunmuş bir öykücü olacaktı. Varlık Yayınlarında öyküleri çıkmaya başlamıştı. Yaşar Nabi, onbeş öyküden oluşmuş bir kitabını basacaktı.

Yatağını banyoya yakın bir yere taşımış. Yıkanmış, taranmış ve,,,

Böyle sergi gezmek olur mu, hayaletlerle birlikte. Ama o yeşil çekik gözlü hayalet, uzun zaman beynimde gezinecek...

Sergiyi gezenlerin hali de benden parlak değil!... Başsağlığına mı gelmişler, sergi gezmeye mi, kendileri de bilmiyorlar. Satılıyor tablolar... Kırmızı lekecikler, üçte birinden fazla köşesine yapışık!...

• O garip kadın yüzleri, o öksüz çocuk yüzleri bana derinden derinden bakıyorlar duvarlardan.

Günay Erem'in köşesinde, iki mumun alevi titreşiyor:

"Hayat bir güz otu gibi"

"Üfledim gitti" dercesine...

HAFTANIN SANAT OLAYLARI

SİNEMA

Fabri'nin "Atlı Karınca" filminden bir görüntü.

● İSTANBUL, Film Yapım ve Gösterim Merkezi, 18-22 Mart tarihleri arasında "Fransız Sinemasında Kadın Yönetmenler Haftası" düzenledi. AKM'deki program şöyle:

Salı 18.00: Kadın yazar Marguerite Duras'nın yönettiği NATHALIE GRANGER (1972), 20.00: Nelly Kaplan'ın KÜÇÜK GEMİLER (Papa, les Petits Bateaux).

Çarşamba 18.00: Yannick Bellon'un JEAN'IN KARISI (La Femme de Jean).

Perşembe 18.00: Lily de Kermadec'in ALOISE (1976).

Cuma 18.00: C.Guillemin'in VERONIQUE YA DA 13 YAŞIMIN YAZI (Veronique ou l'Ete des mes 13 Ans), 20.00: Colline Serreau'nun BU KADINLAR NE İSTER (Mais Ou'est-ce qu'elles veulent?).

Cumartesi 15.00: Marguerite Duras'nın INDIA SONG, 18.00: Nadine Trintignant'ın ÖĞRENMEK YASAKTIR (Defense de Savoir).

● İSTANBUL, Sinematek'te Zoltan Fabri Toplu Gösterisi sürüyor. Bugün 14.00'de YABAN (İng. altyazılı), 16.30'da ANNA (Anna Türkçe çevirili), Salı 18.00'de YİRMİ SAAT (1964 yapımı-İngilizce altyazılı), Çarşamba 18.00'de ANNA (1959 Cannes Büyük Ödülü-Almanca altyazılı), Perşembe 18.00'de TOT AİLESİ (1969 yapımı-Anında Türkçe çevirili), Cuma 18.00'de PROFESÖR HANNIBAL (1956 yapımı-A.T.Ç.), Cumartesi 14.00'te TOT AİLESİ 16.30'da ATLI KARINCA (1956 Cannes Büyük Ödülü-A.T.Ç.).

● İSTANBUL, Tünel Kültür-Sanat Evinde 21 Mart Cuma 18.00'de Alain Resnais'nin ünlü filmi HIROSIMA SEVGİLİM (Hiroshima Mon Amour-1959) sunulacak. Aynı gösteri 22 Mart Cumartesi 15.00'de yinelenecek.

● İSTANBUL Fransız Kültür Merkezinde, 18 Mart Salı 16.00 ve 20 Mart Perşembe 21.00'de Jacques Rouffio'nun ŞEKER (Le Sucre-1978) adlı yapıtı, Salı 21.00 ve Çarşamba 19.00'da ise Jose Giovanni'nin J.Gabin ve A. Delon'lu 1973 yapımı filmi KENTTE İKİ ADAM (Deux Hommes dans la Ville) sunulacak.

● İSTANBUL İtalyan Kültür Merkezinde, 19 Mart Çarşamba 17.15 ve 19.30'da Bolognini, Salce ve Sordi'nin birer skeçini yönettiği TATİLİNİ NEREDE GEÇİRECEKSİN (Dove Vai in Vacanza) adlı 1979 yapımı güldürü filmi sunulacak. Skeçlerde Alberto Sordi, Ugo Tognazzi ve Paolo Villaggio oynuyorlar.

● ANKARA İtalyan Kültür Merkezinde, 20 Mart Perşembe 19.00'da ünlü yönetmen Pier Paolo Pasolini'nin KOTU KUŞLAR, KÜÇÜK KUŞLAR (1966) adlı filmi sunulacak. Başrollerde Toto ve Ninetto Davoli var.

● İSTANBUL, Balmumcu'daki Sinema-Televizyon Enstitüsünde, 17 Mart Pazartesi 14.00 ve 19 Mart Çarşamba 16.30'da ünlü romancı Andre Malraux'nun kendi romanının bir bölümünü sinemalaştırdığı ve İspanya iç savaşını konu edindiği UMUT (L'Espoir/1939-45), Pazartesi 16.30, Çarşamba 14.00'te Henri Colpi'nin ÖYLESİNE UZUN BİR AYRILIK (Une Aussi Longue Absence) adlı 1960 yapımı anti-faşist nitelikte aşk filmi gösterilecek.

● ANKARA Halk Tiyatrosu Kültür Merkezinde bu hafta her gün 13.00'te "Sinbat Haltkalar Diyarında" adlı çocuk filmi, cumartesi-pazar dışında her gün 15.00'te de Yılmaz Güney'in UMUT adlı yapıtı sunulacak.

● İSTANBUL, Avusturya Kültür Ofisinde 17 Mart Pazartesi 18.00'de Bizet'nin CARMEN operasının filmi gösterilecek.

TİYATRO

E.Robles'in "Özgürlüğün Bedeli" oyunu bu hafta Ankara Küçük Tiyatroda sergilenecek.

İSTANBUL ŞEHİR TİYATROLARI

● HARBİYE Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu: Çarşamba 21.00 ve pazar 15.30-18.30 da Brecht'ten uyarlanan BEŞ PARA ETMEZ OYUN. Yönetenler: M.Alabora, E.Noyan ve E. Özyağcılar. Perşembe, cuma cumartesi Tenessee Williams'ın GENÇLİĞİN TATLI SESİ. Yöneten: Haldun Dormen.

● FATİH Tiyatrosu: Çarşamba 21.00 ve pazar 15.30-18.30'da Fakir Baykurt'tan uyarlanan TIRPAN. Yöneten Taner Barlas. Fatih Tiyatrosunda KARAR 71'in geçici olarak sahneden kaldırılması üzerine gezici ekip tarafından sergilenen Aziz Nesin'in ATMASYONYA BERBERİ izleyicilere sunuluyor. Oyun perşembe ve cuma 21.00, cumartesi 15.30-21.00'de sahneleniyor. Yöneten: Rauf Altıntak.

● TEPEBAŞI Deneme Sahnesi: Miograd Bulatoviç'in GODOT GELDİ oyununu pazar günleri 15.30'da izleyebilirsiniz. Peter Weiss'ın yazdığı SALOZUN MAVALI ise çarşamba, perşembe, cuma 18.30 ve cumartesi 15.30 da sahneye geliyor. Yöneten Çetin İpekkaya.

● ÜSKÜDAR Tiyatrosu: Çarşamba ve perşembe 20.00'de, pazar 15.30, 18.30'da Fazıl Hayati Çorbacıoğlu'nun yazdığı EKKEK SATI. Yöneten Nedret Güvenç. Cuma 20.00 ve cumartesi 15.30-20.00'de Musahipzade Celal'in yazdığı BALABAN AĞA. Yöneten: Feridun Karakaya.

● KADIKÖY Tiyatrosu: Çarşamba 15.30-19.00, perşembe 19.00 ve pazar 15.30'da Adnan Giz'in yazdığı BABANIN GORİLLERİ. Yöneten: Zihni Küçümen. Cuma 19.00 ve cumartesi 15.30-19.00'da Ülker A.Köksal'ın yazdığı YOLLAR TÜKENDİ. Yöneten E.Güvenir.

DEVLET TİYATROLARI

● İSTANBUL Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonda Atilla Levendoğlu'nun yönettiği Kafka'dan uyarlanan DURUŞMA'yı bugün matinede, cuma ve cumartesi günü suarede izlemek olanaklı. Oda Tiyatrosunda ise salı, çarşamba, perşembe ve cuma günleri çeşitli yazarlardan seçmelerle oluşturulan ÖYKÜLERDEN OYUNLAR

● ANKARA Büyük Tiyatroda bugün suarede Fredrich Dürrenmatt'ın BEŞİNCİ FRANK oyunu, yine bugün matinede Nezihe Meriç'in ÖYLE BİR NEVCİVAN'ı sergilenecek. N.Meriç'in oyununu salı ve cuma günleri de izleyebilirsiniz. Küçük Tiyatroda bugün sergilenecek olan Slawemir Mrozek'in SIĞINTILAR'ının ardından salı, çarşamba, perşembe, cuma ve cumartesi günleri Emmanuel Robles'in MONTSERRAT-ÖZGÜRLÜĞÜN BEDELİ sahneye geliyor. Yeni Sahnede ise haftanın aynı günleri OYUNLARLA YAŞAYANLAR sahneleniyor. Altındağ Tiyatrosu Müsahipzade Celal'in PAZARTESİ-PERŞEMBE oyununu son kez bugün matinede sergiliyor. Hafta içinde salı günü Arbuzov'un SÖZ VERİYORUM oyunu pazar gününe değin sergilenecek.

● IZMİR Tiyatrosu Fakir Baykurt'tan uyarlanan TIRPAN'ın gösterilerini sürdürüyor. Pazar günü dışında haftanın tüm günleri oyun izlenebilir.

● BURSA Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosunda bu hafta SARIPINAR-1914'ün son gösterileri yapılıyor. Oyunu cumartesine değin izleyebilirsiniz.

● İZMİT'te bugün saat 14.30 ve 20.00'de ÖYKÜLERDEN OYUNLAR sergilenecek.

ÖZEL TİYATROLAR

● ANKARA HALK TİYATROSU Kültür Merkezinde bugün 15.00, pazartesi, salı 18.30, cumartesi ise 15.00, 18.00'de Haldun Taner'in yazdığı EŞEĞİN GÖLGESİ oyununu izlemek olanaklı. Yöneten: Mert Egemen. Yine bugün ve çarşamba günleri saat 18.30'da Erol Toy'un yazdığı DÜŞ VE GERÇEK. Yöneten ve oynayan: Erkan Yücel. Cuma günü 18.30'da Gogol'ün BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ sahneye geliyor. Yöneten Yeşim Dorman.

● KENT OYUNCULARI: Cuma 18.00-21.00 Cumartesi ve pazar 15.00 18.00'de BODRUMDAKİ PENCERE.

● DOSTLAR Tiyatrosu: Venüs Sinemasındaki Brecht'ten KAFKAS TEBEŞİR DAİRESİ pazartesi dışında her gün 20.30'da izlenebilir.

● MİNİ KABARE: Çarşamba, cumartesi ve pazar günleri 15.30, haftanın her gecesi 21.00'de HABABAM SINIFI

● GÜLRİZ SURURİ-ENGİN CEZZAR topluluğu da Kenter Tiyatrosu salonunda UZUN İNCE BİR YOL'u sergiliyor. Oyunu salı 18.00, çarşamba 15.00-18.00 ve perşembe 18.00-21.00'de izleyebilirsiniz.

PLASTİK SANATLAR

İSTANBUL

● FİGEN ŞEKERCİ'nin seramik, ATİLLA TOS'un resim sergileri Beyoğlu İş Sanat Galerisinde 22 Mart gününe sona eriyor.

● HARBİYE Yapı-Endüstri Merkezinde açılan resim, heykel, seramik karma sergisi ay sonuna kadar sürecek.

● MUZAFFER AKYOL'un resim sergisi Ümit Yaşar Sanat Galerisinde 29 Marta değin açık kalacak.

● M.ALİ LAGA'nın Nişantaşı Tiglat Sanat Galerisindeki sergisi 18 Mart günü açılıyor. Sergiyi 5 Nisana kadar izleyebilirsiniz.

● GÜLSEREN - TEOMAN SÜDOR'un Tünel Galata Sanat Galerisinde açtıkları resim sergileri 20 Mart günü kapanıyor.

ANKARA

● ZEKİ KIRAL'ın Devlet Güzel Sanatlar Galerisindeki resim sergisi bugün sona erecek.

● TURİZM Bakanlığı tarafından düzenlenen Çocuk Resimleri Sergisi 18 Mart günü kapanacak.

● FERİT AVCI, PINAR SOYLEMEZOĞLU ve MUZAFFER TİRE'nin resimlerinden oluşan karma sergi Ankara Alman Kültür Merkezi Büyük Galerisinde 21 Mart günü son buluyor.

● FAHRETTİN TOLUN'un illüstrasyon ve gravür sergisi yine aynı kuruluşun programı çerçevesinde Küçük Galeride 31 Marta değin açık kalacak.

● ANKARA Sanat Sevenler Derneğinde pazartesi günü saat 18.00'de bir slayt gösterisi yapılacak.

● ERGİN İNAN'ın Vakko Sanat Galerisindeki resim sergisi 31 Mart gününe kadar açık kalacak.

● YAPRAK Sanat Galerisindeki karma resim sergisi 29 Marta değin izlenebilir.

● HAMZA İNANÇ'ın resim sergisi Galeri Evrensel'de ay sonuna kadar gezilebilir.

● SAM KANRA'nın İş Sanat Galerisindeki resim sergisi 21 Mart günü sona erecek.

● SOBUTAY ÖZER'in sergisi, Ankara Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 17-30 Mart arasında izlenebilir. Bu galeride, aynı tarihler arasında Altılar Grubunun ve HASAN AKIN'ın da resim sergisi yer alacak.

İZMİR

● TURGUT AKAN'ın İş Sanat Galerisindeki resim sergisi 21 Marta kapanıyor.

● MEHMET GÜLER'in Vakko Sanat Galerisindeki resim sergisi 29 Mart günü son buluyor.

● TURGUT AKAN'ın İl Sanat Galerisindeki resim sergisi 21 Martta kapanıyor.

TOPLANTI

● ANKARA Türk Dil Kurumu Salonunda düzenlenen "Dilbilim ve Dilbilgisi Konuşmaları" dizisinin bu haftaki konusu "Dilin Seslerin Dizgesi." 19 Mart Çarşamba 15.30'daki konferansın konuşmacısı Prof. Dr. Nevin Selen.

● ANKARA Türk Dil Kurumu, "Hafta Sonu Konuşmaları" dizisinden, "Öz Türkçe Üzerine Tartışmalar ve Dilimizdeki Gelişmeler" konulu açık oturum, 22 Mart Cumartesi 15.30'da yapılacak. Emin Özdemir'in yöneteceği oturuma Ömer Asım Aksoy, Doç. Dr. Mustafa Canpolat ve Prof. Dr. Cemal Mıhçıoğlu katılıyorlar.

● ANKARA Alman Kültür Merkezinde 17-21 Mart tarihleri arasında "Modern Çocuk Tiyatrosunun Durumu" konulu bir seminer düzenlendi. Seminerde, Alman tiyatro adamları Volker Ludwig ve Wolfgang Koldener çocuk tiyatrosunun Almanya'da ve özellikle büyük bir Türk azınlığının yaşadığı Berlin'deki gelişimini anlatacaklar.

● ANKARA Sanat Sevenler Derneği 22-23 Mart tarihlerinde bir sinema semineri düzenledi. Seminerin ilk gününde, Sine-Sen, Film-Koop, Necip Sarıcıoğlu ve Onat Kutlar birer bildiri sunacaklar. 15.00-17.00 arasında da Mahmut Tali Öngören'in yönettiği, Atilla Dorsay, Kurtuluş Kayalı, Doç. Dr. Emre Kongar, Ergin Orbey ve Vecdi Sayar'ın katılacakları, "Toplumsal Değişme ve Sinemamız" konulu bir açık oturum yapılacak.

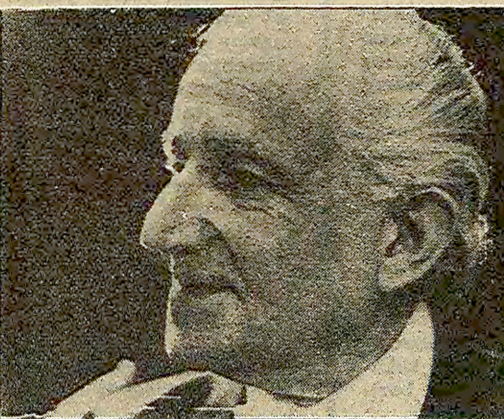
OPERA BALE

● İSTANBUL Devlet Opera ve Balesi bugün Işık Lisesi salonunda "Bir Opera Yapalım"ı sunacak.

● İSTANBUL Devlet Opera ve Balesi, salı 18.30'da AKM büyük salonunda Giuseppe Verdi'nin "Aida" operasını, perşembe 20.00'de Cemal Reşit Rey'in "Deli Dolu" operetini ve cumartesi 14.30'da da Adolphe Adam'ın "Giselle" adlı bale yapıtını sahneleyecek.

● ANKARA Devlet Opera ve Balesi perşembe 20.30'da Giacoma Puccini'nin "Tosca" operasını, cumartesi 16.00'da da Carl Orff'un "Carmina Burana" adlı yapıtını sergileyecek.

KONSER

İDSO'nun konserini yönetecek olan İngiliz Orkestra Şefi Anatoli Fistoulari.

● İSTANBUL AKM'de salı günü saat 19.00'da Marek Jerie'nin Viyolonsel Resitalini izleyebilirsiniz. Konser salonunda ayrıca perşembe günü aynı saatte Hülya Tarcan'ın Piyano Resitali izlenebilir.

● ŞİŞLİ Terakki Lisesi Konser Salonunda bugün saat 17.00'de Hanesyan Yaylı Sazlar Orkestrası çeşitli sanatçılardan eserler seslendirecekler.

● İSTANBUL AKM'de cumartesi günü saat 11.00'de Devlet Senfoni Orkestrasının konserini izleyebilirsiniz. Şef: Anatolı Fistoulari

● İZMİR Devlet Senfoni Orkestrası cuma 20.30 ve cumartesi 15.30'da Şef Rengim Gökmen'in yönetiminde iki konser verecek.

Sarı-kırmızılılar iki puanı yirmi dakikalık oyunlarıyla aldılar

Galatasaray:1 Diyarbakır:0

STAD: İnönü Stadı
HAKEMLER: Yılmaz Dinçer xx - Cevat Kürklü x- Naim Irmak x

GALATASARAY: Mustafa xxx-Müfit xxx, Fatih xx, Güngör xx, B. Metin xxx-Turgay xxx, Erdoğan xxx, Cüneyt x,-K.Metin xx (Oğuz x), Gökmen x, Öner xx (İbrahim x)...

DİYARBAKIRSPOR: Ahmet x (Cihat xxx)- Sedat xx, K. Mustafa x Ergün xx, Oktay xx-Sadun x, Reşit xx, Recai xx-Turan xx, B. Mustafa xx, Hüseyin x...
GOL: Turgay (dak. 10)

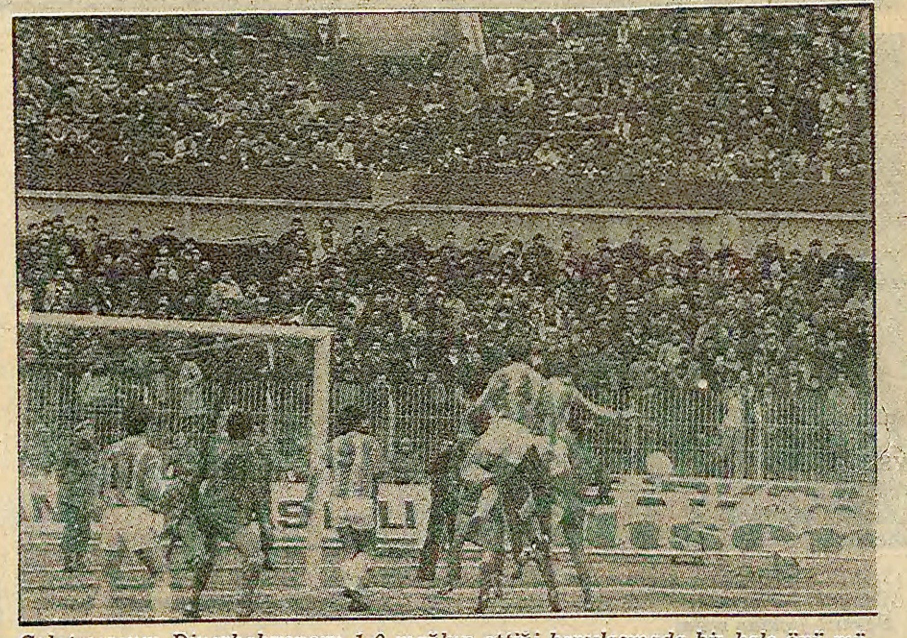
ÖZTEKİN ERDAĞI

Ligde kalma uğraşı veren iki takımın maçında Galatasaray rakibine oranla daha derli toplu daha hırslı, daha ataktı. Ancak hemen belirtelim Galatasarayın bu üstünlükleri tümüyle sadece ilk yirmi dakika için geçerliydi. Maçın geri kalan dakikalarında akıl almaz goller kaçıran bir hücum hattıyla, ne yaptığını bilmeyen bir ekip görünümündeydi sarı kırmızılılar...

Hakemin başlama düdüğü ile atağa kalkan Galatasaray oldu. Daha dokuzuncu dakikada K. Metin yakaladığı topu çok güzel bir plase ile Diyarbakır kalesine doldurdu. Bu topa yükselen Turgay'ın kafa şutu gol olunca Galatasaray skor tabelasını 1-0 yaptı.

Bu golden sonra herkes farkın artacağını ve Galatasarayın haftaların hıncını Diyarbakırspordan çıkaracağı düşüncesindeydi.. Gerçi görünen de buydu.. Ama dakikalar ilerledikçe tam tersi bir durum ortaya çıktı. İlk yarı Galatasaraylı oyuncularla Diyarbakırspor savunması ve özellikle Ahmet'in yerine oyuna giren genç kaleci Cihat arasında geçti. Skorda bir değişiklik olmadı.

Ikinci yarıda sahada tam anlamıyla bir futbol katliamı (!) vardı.. Altı pastan sırasıyla Gökmen, İbrahim, Oğuz, Erdoğan öylesine gollük topları dışarı attılar ki, öylesine acemice hareketler yaptılar ki sahada oynanan oyunun futbol olduğuna hele hele bu oyunu oynayan iki takımın da birinci ligde oynadıklarına inanmak çok zordu.. Galatasaray ilk yarıdaki yirmi dakikalık futbolüyle iki puanı alırken belki biraz rahatladı ama Diyarbakırspor'un kurtulması artık mucizeye kaldı.

Galatasarayın Diyarbakırsporu 1-0 mağlup ettiği karşılaşmada bir kale önü mücadelesi görünüyor. (AYDINLIK)

Danyal Çiper

Masa Tenisi Federasyonu Başkanı Çiper: "Bu kadroyu takviye edersek Avrupa'nın altını üstüne getiririz"

ANKARA
Masa Tenisi Federasyonu Başkanı Danyal Çiper, Sovyetler Birliği'nden alınan yenilgiyi eksik kadroya bağladı ve "Bu sonuç bile Türk masa tenisi için bir başarıdır" dedi.

Masa Tenisi Federasyonu olarak amaçlarının gelecek sezon Avrupa 1. Liginde şampiyon olarak süper lige yükselmek olduğunu belirten Çiper şunları söyledi:

"Bu kadroyu bir-iki takviye ile sahalara sürersek, inanın Avrupa'nın altını üstüne getirirler. Oktay Çimen, Kadriye Poyrazoğlu, Gürhan Yıldız, Vasil Aleksandridis Demet Candemir gibi elemanlara sahip Masa Tenisi Milli Takımı gelecek sezon Birinci Ligde rahatlıkla şampiyonluğa oynayacak güçtedir."

BASKETBOL LİGİNDE

Beşiktaş Karşıyaka ile 85-85 berabere kaldı

Salon: Spor ve Sergi Sarayı,
Hakemler: Oktay Üner xx, Erdinç Elmastaş xx..

BEŞİKTAŞ: Mehmet (4) xx, Ahmet (8) xxx, Hasan x, Aydemir (2) x, Hurşit (9) xx, Erman (43) xxxx, Battal (7) xx, Mustafa x, Vedat (12) xx
KARŞIYAKA: Osman (3) xx, Tuğrul (16) xx, Nadir (19) xxx, Şadi (23) xxx, Mehmet (18) xxx, Edip (6) xx, Ümit x...
(Devre: 35-42)

Hafta içinde Eczacıbaşına yenilerek şampiyonluk ümidini kaybeden Beşiktaş, Abdullah'tan yoksun kadrosu ile dün de Karşıyaka önünde bocaladı ve karşılaşma 85-85 berabere sonuçlandı.

Diğer sonuçlar:
Galatasaray-Tofaş SAS: 74-95
Efes Pilsen-DSİ Spor: 102-64
Şekerspor-Fenerbahçe: 86-67
Kolejliler-Ziraat FSK: 81-82
Ankaragücü-Ormanspor: 64-82.

Spor Şurası çalışmaları devam ediyor

■ Tüm spor kuruluşlarından, basın kurumlarından ve ilgili teşekküllerden görüşleri istendi

ANKARA (AA)
Türk sporunun temel sorunlarına çözüm aramak amacı ile 28-29-30 Mart tarihlerinde yapılacak olan Spor Şurası ile ilgili çalışmalar devam ediyor.

Karayolları Genel Müdürlüğü salonlarında toplanacak olan Spor Şurası ile ilgili olarak tüm spor kuruluşlarına, basın kuruluşlarına ve ilgili teşekküllere yazılar yazılarak görüş, düşünce ve öneriler istendi.

Spor Şurasına sunulacak tebliğler arasında yer alan yedi ana madde şunlardır:

1— Spor politikasının tespiti ile ilgili tebliğler.
2— Spor tesisi ile ilgili tebliğler.
3— Türk Spor Konseyinin kurulması ile ilgili tebliğler.
4— Spor teknik adam açığının kapatılması ile ilgili tebliğler. Bunlar spor uzmanı, hakem, antrenör, monitör, spor hekimi, sağlık elemanları, masörler.
5— Türkiye'de spor malzemeleri ve aletlerinin imali ve standardizasyonu ile ilgili tebliğler.
6— Transferler ve transfer zamanlarındaki sorunlar ve çözüm yolları ile ilgili tebliğler.
7—Türk spor tesis ve eğitim vakfının kurulması ile ilgili tebliğler.

Eczacıbaşı, DSİ Spor'a set verdi

İSTANBUL
Avrupa üçüncüsü ve Türkiye ligi şampiyonu Eczacıbaşı, dünkü lig mücadelesinde favorisi olduğu karşılaşmayı kazandı ama rakibi DSİ Spora 1 set verdi. 3-1.

Günün diğer karşılaşmalarında Büyükdere Boronkay Altınyurt'u, Vinylex de S.S.K'yı aynı sonuçlarla 3-0, Bursa'da da O. Renault Karşıyakayı 3-1 mağlup ettiler.

Lider İzmir'de puan arıyor ALTAY-TRABZONSPOR

■ Fenerbahçe, Gaziantepspor karşısına galibiyet için çıkıyor

ALTAY-TRABZONSPOR
1. Türkiye Liginde bugün 7 karşılaşma var. Günün önemli maçında lider Trabzonspor, İzmir'de Altay karşısında puan arayacak. İzmir Atatürk Stadındaki karşılaşma saat 15.15'te başlayacak.

FENERBAHÇE—GAZİANTEPSPOR
Son haftalarda yükseliş gösteren Fenerbahçe bugün kendi sahasında oynayacağı Gaziantepspor karşısına mutlak galibiyet amacı ile çıkıyor. Karşılaşmanın çekişmeli geçmesi bekleniyor. İnönü Stadındaki karşılaşmanın başlama saati 15.15...

BEŞİKTAŞ BURSA DEPLASMANINDA
Şampiyonluk yarışından kopmamak için direnen Beşiktaş bugün Bursa deplasmanında Bursaspor ile mücadele edecek. Karşılaşma Atatürk Stadında saat 15.15'te başlayacak.

DİĞER MÜSABAKALARIN PROGRAMI ŞÖYLE:
Ordu: 14.30 Orduspor-Eskişehirspor,
Rize: 14.30 Rizespor - A.Demirspor.
Adana: 14.45 Adanaspor - Zonguldakspor.
Kayseri: 14.45 Kayserispor - Göztepe.

Fenerbahçeli futbolcular bir çalışma sırasında.

Ziya Şengül: "İyi futbol oynayarak kazanmak istiyoruz"

İSTANBUL
Fenerbahçe teknik sorumlusu Ziya Şengül, Gaziantepspor karşısında "2 puanı iyi futbol oynayarak kazanmak istiyoruz" dedi.

Son iki haftada iyi futbol oynadıklarını belirten Şengül, daha sonra şöyle konuştu:

"Pazar günü zor bir karşılaşma daha oynayacağız. Kendi seyircimiz önündeki bu karşılaşmayı kayıpsız kapatmak arzusundayız. Gaziantepspor karşısında her şeyden önce iyi bir futbol ortaya koyarak 2 puanı almak istiyoruz. Rakibimiz zaman zaman başarılı oyunlar çıkartan bir ekip. Üst sıralardaki iddiamızın kuvvetlenmesi için bu karşılaşmadan 2 puanla ayrılmak zorundayız. Aksini düşünmek bile kötü.

İstanbullu basketbol hakemleri Federasyonu destekliyor

■ Hakemler adına açıklama yapan Ertan Anadol, Federasyon ile Merkez Hakem Komitesinin genç kuşaklara hizmeti amaç edindiğini söyledi

İSTANBUL (ÖZEL)
İstanbul Basketbol Hakemleri Kulübü Derneği Başkanı Ertan Anadol, Federasyonun ve Merkez Hakem Komitesinin çalışmalarını desteklediklerini söyledi.

Ankara Basketbol Hakemleri Derneğinin, hakemlerin müsabakalara tayini ile ilgili eleştirisini takiben yaptığı açıklamada Ertan Anadol şu görüşlere ver verdi:

"Biz İstanbullu basketbol hakemleri olarak Federasyonun ve Merkez Hakem Komitesinin bugüne dek tabana dönük ve genç kuşak hakemlere hizmeti amaç edindiğini görmekteyiz.

Çağdaş basketbolun çağdaş hakem gereksinimi için bugün bu aşamada federasyonumuzu ve Merkez Hakem Komitesini destekliyoruz. Bu konuda başka derneklerle bir diyalog içine girmedik. Kamuoyuna duyururuz."

Hentbol Ligi şampiyonları kupalarını bugün alıyorlar

İSTANBUL (ÖZEL)
İstanbul erkekler hentbol ligi şampiyonu Beşiktaş ile bayanlar ligi şampiyonu Taçspor takımları bugün saat 12.00'de Bağlarbaşı A Salonunda düzenlenecek ödül töreni ile şampiyonluk kupalarını alacaklar. Ligde ilk 3 sırayı paylaşan takımlar şöyle:

Erkekler
1. Beşiktaş,
2. İ.T.Ü.,
3. Taçspor,

Bayanlar
1. Taçspor,
2. Beşiktaş,
3. İ.T.Ü.,

Günün Programı

BASKETBOL
İstanbul Spor ve Sergi Sarayı: 14.30 Taçspor-DSİ Spor, 16.00 Eczacıbaşı-TOFAŞ SAS, 17.30 Efes Pilsen-Karşıyaka.
Ankara Atatürk Spor Sarayı: 1[illegible].00 ODTÜ-Muhafızgücü, 14.30 Kolejliler Şekerspor, 16.00 Yenişehir İ.B-Fenerbahçe.
BAYANLAR HENTBOL LİGİ
Bağlarbaşı A Salonu: 11.00 İTÜ-Kartal
VOLEYBOL
İstanbul Anadolu Spor Sitesi Salonu: 11.30 Vinylex-DSİ Spor, 13.00 Eczacıbaşı-S.S.K..

YSE-İş...

(Baştarafı 1. sayfada)

İş Sendikası Merkez Yürütme Kurulu yaptığı açıklamada "Yasalardan ve toplusözleşmelerden alınan hakların verilmemesi halinde direnişin yaygınlaştırılarak sürdürüleceğini" söyledi.

YSE–İŞ BİLDİRİSİNDE ŞÖYLE DENİYOR

"Hükümetin sendikal ve siyasal nedenlerle YSE de işlerine son verdiği işçi sayısı bini geçmiş bulunmaktadır.

"En son olarak Adana YSE Bölge Müdürlüğünde iktidarın zulmüne karşı kararlı olarak direnen 81 kadrolu işçinin işlerine son verilmiştir. Bunun üzerine sendikamız üyesi 500 işçi Adana YSE Bölge Müdürlüğünde işbaşı yapmamışlar ve yasal direniş haklarını kullanmaya başlamışlardır. Direniş her işçinin işe gitmeyerek evinde oturması yöntemiyle sürdürülmektedir. Yasa ve toplusözleşmelerden kaynaklanan haklarımız verilene kadar da sürdürülecektir. "Bu hafta başından itibaren Türkiye'nin çeşitli yerlerinden başlamak üzere kademeli olarak direnişlerimiz yaygınlaştırılacaktır. Direnişimiz bin işçi tekrar işbaşı yapana kadar sürdürülecektir."

Öte yandan Yol-İş Federasyonu Yürütme Kurulu tarafından bir açıklama yapılarak YSE-İş'in mücadelesi desteklendi ve şöyle denildi:

"Yapı işçilerinin Türk-İş çatısı altındaki demokratik birliğini sağlamış bulunan Federasyonumuz, bu birliğin ayrılmaz ve önemli parçası YSE-İş Sendikasının başlattığı hak direnişlerini sonuna kadar desteklemektedir.

"YSE-İş Sendikasına karşı izlenen hükümet ve naylon-ganster sendikalar tarafından girişilen ve işyerlerinde MİSK'i güçlendirmeye yönelik saldırılar, karşısında tüm işçilerin demokratik hareketini bulacaktır."

Afganlı...

(Baştarafı 1. sayfada)

bir müzeye saldırdıklarını ve müzenin yakınlarında bulunan 50 Sovyet askerini tutukladıklarını açıkladı. Sovyet askerlerinin barakaları ateşe verildi. Bu arada Pakistan'a sığınan Afganlı mülteciler, Sovyet uçaklarının Kunar eyaletinde köyleri bombaladıklarını ve taş üstünde taş bırakmadıklarını bildirdiler.

Ecevit'le...

(Baştarafı 1. sayfada)

Demirel'in 100 gün konusundaki basın toplantılarında CHP'nin partizanlık yaparak Şenköy'e elektrik verecek direkleri söktüğünü ileri sürmesinden sonra, Ecevit de önceki gece yayınlanan "basın toplantısı" programının sonunda [illegible] Şenköy'ün elektrik direklerini [illegible] CHP'ye 137, AP'ye 7 oy çıktığını söyledi. Demirel de cuma günü Çankaya Köşkünden çıkarken, CHP'nin bu köydeki geçerli oyların çok büyük kısmını aldığını, bu yüzden köyü cezalandırdığını savundu ve bu konuda bir basın toplantısı yapacağını bildirdi.

Demirel'in bu amaçla [illegible] basın toplantısı [illegible] Başbakanlıktan açıklandı.

Böylece 100 günde ne yapıldı ne yapılmadı tartışmasından sonra, şimdi de elektrik direkleri tartışması başlıyor.

Sertel Paris'te toprağa verilecek

PARİS — SALI günü tedavi edilmekte olduğu Paris'te hayata gözlerini kapayan ünlü gazeteci ve yazar Zekeriya Sertel, hastanede düzenlenen dini bir törenden sonra Montpeuille Mezarlığında toprağa verilecek.

1950 yılında eşi Sabiha Sertel ile birlikte yurt dışına çıkan Zekeriya Sertel'e yıllarca yurda dönüş izni verilmemişti.

Eşel-mobil...

(Baştarafı 1. sayfada)

saplanacak katsayılara göre düzeltilir.

B) Her yılın ikinci ayında yapılacak düzenleme çalışmalarında bir önceki yılın net milli gelir artışı ayrıca dikkate alınır.

C) Bu şekilde yeniden tespit edilecek ücretler her yılın üçüncü ve dokuzuncu aylarından itibaren ödenmeye başlanır.

D) Toplu İş Sözleşmesi henüz devam eden ücretliler için bu uygulama toplusözleşmenin bitimini takip eden üçüncü veya dokuzuncu aylardan itibaren geçerli olur.

E) Toplu iş sözleşmesinin süresi daha önce bitmiş olup da 31 Aralık 1980 tarihine kadar yeni sözleşme akdedilmemiş olan ücretliler için 28 Şubat 1981 tarihi itibariyle geçerli olacak ücret ve ücret sayılan diğer ödemeler Yüksek Uzlaştırma Kurulunca tespit edilir.

Madde 2) Bu uygulama 1. Ocak 1981'den itibaren başlamak üzere beş yıl süreyle geçerlidir."

Yasa Tasarı...

(Baştarafı 1. sayfada)

CEVAP BEKLEYEN SORULAR

Başbakanlıkça hazırlanan yasa tasarısı birçok konuda belirsizlikler ve boşluklar taşıyor. Tasarıda açıklık getirilmeyen fakat, uygulama açısından belirleyici önem taşıyan hususları şu şekilde özetlemek mümkün:

1) Tasarıya göre, 1.1.1981 tarihinden sonra kamu kesiminde toplu sözleşme görüşmelerinde ücret pazarlığı yürütülecek midir? Yoksa, [illegible] eşel mobile göre belirlenip sözleşme görüşmelerinde [illegible] parasal olmayan konular mı müzakere edilecektir? Tasarıdaki "düzenleme" sözüyle kastedilen [illegible] 275 sayılı yasa ile ve Anayasa'nın 47. maddesi ile nasıl bağdaştırılmaktadır?

2) Yasa tasarısı, kamu kesiminde çalışanların ücret artışlarını belli kıstaslara [illegible]

3) Yasada önerilen eşel-mobil sistemini hangi merci hayata geçirecektir? Bir başka deyişle, Ticaret Bakanlığı endeksleri ve DPT tahminleri uyarınca ne kadar bir zam yapılacağına karar veren kurul nasıl ve kimlerden oluşturulacaktır?

4) Tasarıya göre "ücretlilerin fiyat artışları karşısında korunmasının" amaçlandığı belirtilmektedir. [illegible]

5) Tasarıda geçen "zamlarda bir yıl önceki fert başına düşen net milli gelir artışı da hesaba katılacak" ifadesinin anlamı nedir? [illegible]

6) Tasarı geçmiş altı ayın fiyat artışlarını belirlerken, Ticaret Bakanlığının fiyat endekslerini esas alacaktır. Oysa bilindiği gibi Ticaret Bakanlığının fiyat endeksleri, [illegible]

7) Bu yasa tasarısı ile, Başbakanlık [illegible]

Üstündağ...

(Baştarafı 1. sayfada)

görüşmesinin amacının Erder'in Matthöfer'e "Bu hükümet iktidarda fazla kalamaz. Kısa sürede devrilebilir. Bu nedenle buna pek yardım etmeniz doğru olmaz" yolunda bir söz söyleyip söylemediğini araştırmak olduğu öğrenildi.

Resmen "Almanya'ya iktidardaki Sosyal Demokrat Parti ileri gelenleri ile görüşmelerde bulunmak üzere" gittiği bildirilen Üstündağ ve yanındakilerin pazartesi günü Türkiye'ye dönecekleri öğrenildi.

OLAY NASIL BAŞLADI

Ecevit'in danışmanı Necat Erder'in Almanya'ya giderek, Türkiye'ye gelmesinden kısa bir süre önce Matthöfer'le bir görüşme yaptığını gazetemizde vayınlamış ve Ecevit'in Erder'i neden Almanya'ya gönderdiğini ve Erder'in Matthöfer'e ne dediğini sormuştuk. Bu yayından kısa bir süre sonra Ecevit bir açıklama yaparak, Matthöfer'e "Türkiye'ye yardım vermeyin" yolunda bir mesaj göndermediğini söyledi. Yayınımızda yer almayan bir suçlamaya cevap veren, buna karşılık soruları cevapsız bırakan CHP Genel Başkanının bu tutumu üzerine sorularımızı tekrarlamıştık.

Bu ikinci yayından sonra Üstündağ'ın yanına Erder'i alarak Almanya'ya gitmesi dikkat çekti.

Üstündağ'ın dönüşünden sonra Ecevit'e bilgi vereceği bildirildi.

Bu arada Necat Erder'in bu sözlerin sorumluluğunu üstlenerek, görevlerinden ayrılabileceği de ileri sürülüyor.

K.Maraş...

(Baştarafı 1. sayfada)

PERTEK'DE KARIŞIKLIK ÇIKARTIYORLAR

Tunceli'nin Pertek ilçesinde ve köylerinde başını Halkın Kurtuluşçularının ve komandoların çektiği çeşitli olaylar gelişmeye başladı. Pertek'in Pınarlar Nahiyesinde Halkın Kurtuluşçularından sonra bu kez de komandolar nahiyede olay çıkardılar.

10 Mart günü komandolar nahiyede Jandarma Karakolunu, Jandarma Karakol Komutanının evini ve Alevi bazı yurttaşlara ait birçok evi silahla taradılar. Halk, bu saldırılara nahiyede birlikte yaşayan Alevi ve Sünni yurttaşları birbirine düşürmek için girişildiğini belirterek, komandolar yerine halktan kişilerin gözaltına alınmasına tepkilerini dile getirdi.

Daha önce de Halkın Kurtuluşçuları aynı amaçla bir eylem düzenlemişler, nahiyede karışıklık çıkartmaya çalışmışlardı.

Notam...

(Baştarafı 1. sayfada)

danın kuzey kesimindeki hava koridorlarını denetleyemeyeceğini, sorumluluğunu alamayacağını ilan etmişti. Daha sonraları Kıbrıs Türk yönetimi bu koridorların sorumluluğunu bir notam yayınlayarak üstlendi.

Geçtiğimiz günlerde Türkiye ve Yunanistan'ın karşılıklı olarak Ege'deki notamları kaldırmalarından sonra Kıbrıs Rum yönetimi de 1975 yılında ilan ettiği notamı kaldırdığını açıkladı. Böylece adanın bütün hava sahasının kontrolünü Kıbrıs Rum kesimi üstlenmiş oluyor.

Cumhurbaşkanlığı...

(Baştarafı 1. sayfada)

sine göre Cumhurbaşkanlığı seçilebilmek için ilk turda oyların üçte ikisini, daha sonraki turlarda ise salt çoğunluğu almak gerekiyor. Partiler resmen aday göstermiyor.

Karakaş'ın ilk turlarda 300'ün üzerinde oy alması halinde [illegible]

rel'in Senato Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil'i öne sürmeye hazırlandığı bildirildi.

CHP'de ise aday için bir zemin yoklaması yapılabileceği öğrenildi. CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit 1977'de Senato Grubunda [illegible]

DİSK...

(Baştarafı 1. sayfada)

nacağını açıkladı.

Bu yılın 1 Mayıs'ında "Bütün Türkiye'nin 1 Mayıs Alanı olacağını" söyleyen İşçiler, DİSK Yürütme Kurulunun 1 Mayıs 1980'in [illegible]

DİSK Yürütme Kurulunun 1 Mayıs 1980'in İstanbul, İzmir, Ankara, Trabzon, Bitlis ve Mersin'de [illegible]

TÜMİS üyelerine hakaret eden Bülent Ersoy'u kınadı

ANKARA (ÖZEL)

TÜRKİYE Müzik İşçileri Sendikası (TÜMİS) Genel Başkanı Mehmet Çırıka, dün bir basın toplantısı düzenleyerek önceki gün İstanbul Maksim gazinosunda yüzlerce seyircinin önünde Bülent Ersoy'un iki sendika üyesine hakarette bulunduğunu [illegible]

Çırıka, işveren tarafından işlerine son verilen iki üyesinin [illegible] müzik ve sahne emekçilerinin sahipsiz olmadığını söyledi.

KAYIP— İstanbul Emniyet Trafik Şube Müdürlüğünden almış olduğum F 6896 plakalı otomobil ruhsatnamesi, Ordu Mesudiye'den almış olduğum nüfus hüviyet cüzdanımı, 34 F 6896 plakalı otomobilin trafik sigorta poliçesini kaybettim. Hükümsüzdür. Mesudiye 1935 doğumlu Abdurrahman BEKTAŞ

Yatağan'da mazot bekleyen araçlar. Mazot olmayınca ne tarla sürülebiliyor, ne de araçlar yolcu taşıyıp, nakliye işlerine koşturulabiliyor.

(Fotoğraf: Ahmet DOĞAN)

Yatağan köylüsü de mazot bekliyor

● 615 adet traktör var, mazot, gübrenin gramı yok

AHMET DOĞAN (YATAĞAN)

MAZOT ve gübre yokluğu Muğla köylüsünün de belini büktü. Yatağan ilçesinde Ziraat Odasına kayıtlı 11 bin çiftçi ellerinde 615 traktörle mazot ve gübre bekliyor. İlçede ne mazot var, ne de nitrat gübrenin gramı.

Üreticinin çoğu yılbaşından bugüne kadar iki kere 50'şer litre mazot alabildi. Yatağan'a bağlı 53 köyün her birine de mazot dağıtım sırası 20 günde bir geliyor. En fazla 50 litre mazot verilen çiftçi ise ihtiyacını gidermek için 20 gün sonrasını beklemek zorunda kalıyor. Çiftçiler, "50 litre mazotla ancak öğleye kadar çift sürebiliyoruz, kalan zamanı karaborsa mazot temin etmekle geçiriyoruz" diyorlar.

Bu arada görüştüğümüz akaryakıt bayileri aylık ihtiyaçlarının 120'şer ton olduğunu, ancak 12-15 ton arasında yakıt verildiğini belirttiler. Yatağan Şoförler Derneği yetkilileri de derneğe kayıtlı 240 büyük aracın çoğunun yakıtsızlık nedeniyle takozlara çekildiğini açıkladılar.

GÜBRENİN DE GRAMI YOK

Zirai Donatım Kurumu Yatağan Şube Müdürlüğünden edindiğimiz bilgiye göre de çiftçiye gerekli olan 15/15-20/20 diye adlandırılan nitrat gübre bulunmuyor. Gübre, nisan ayında ge-

Apocular...

(Baştarafı 1. sayfada)

kısa zamanda Kızıltepe'ye sıçradı. Kızıltepe'deki ilk olayda, İpek Yolu üzerindeki bir kıraathane kimlikleri tespit edilemeyen kişilerce tarandı. Bu olayda Ali Arıç ve Selim Aslan adlı kişiler hayatlarını kaybettiler. Aynı gün bu kez Tepebaşı Mahallesinde İş Bankası civarında Apocular ve KUK taraftarları arasında yeniden çatışmalar oldu. Buradaki olayda da Serdar Altun, Osman Başboğa ve Abdülkadir Umur yaralandılar. Çatışma sırasında Fikret Çalışır adlı bir çocuk da öldürüldü. Aynı gruplar arasında lise önündeki çatışmada da Ahmet Tarkan adlı şahıs ağır yaralandı.

Olaylar nedeniyle Mardin Valisinin Kızıltepe'ye gittiği ve bölgede alınacak önlemlerle ilgili bir toplantı yapıldığı öğrenildi. Olaylarla ilgili olarak 15 kişi gözaltına alındı.

TARSUS'TA

13 Mart Perşembe günü Fahrettinpaşa Mahallesinde belediye otobüsünden inerken yaylım ateşine tutularak öldürülen polis memuru Kadir Dişçi'yi öldürdükleri ve Dev-Yol mensubu oldukları bildirilen 5 kişi Tarsus'a bağlı Polatlı köyünde saklandıkları bir evde yakalandı.

Ergun Bay, Nedim Avcı, Mehmet Can Çakar, Türabi Karadağ ve Yolaç Sarıkaya adlı sanıkların Kadir Dişçi'yi sağ görüşlü olduğu için öldürdüklerini söyledikleri ve "Bizim mahalleye sağcı giremez, polis Kadir bunu bildiği halde mahalleye geldi, biz de öldürdük" dedikleri ileri sürüldü.

TURGUTLU'DA

Turgutlu Savcı Yardımcısı Nuran Aksu'ya silahlı saldırıda bulunarak 4 yaşındaki kızı ile birlikte yaralayan saldırganlardan İGD üyesi olduğu bildirilen Zeki Çetinkoç da saklandığı evde olayda kullandığı tabanca ile birlikte yakalandı. Diğer sanık Ömer Demirdal da daha önce yakalanmıştı.

İSTANBUL'DA

Dün saat 19.45 sıralarında Beşiktaş Ortabahçe Sokakta kimliği belirlenemeyen bir kişinin açtığı ateş sonucu 29 yaşındaki Kazım Çimen adlı bir şoför ağır yaralandı. Yaralı hastaneye kaldırılırken öldü.

Gaziosmanpaşa Sarıgöl Mahallesinde gazetemizi satan bir gruba İGD'li oldukları sanılan zorbalar tarafından silahlı saldırıda bulunuldu. Saldırganlar çevredeki halkın da yardımıyla kovalandı.

Bakırköy İncirli Aydınlık Sokakta bulunan "Hasbaş" gıda pazarına giren üç silahlı saldırgan kasada bulanan 170 bin lirayı alarak kaçtı.

Gültepe Keçideresi'nde arama yapan güvenlik kuvvetlerine bir grup tarafından ateş açılarak engel olunmak istendi. Gruptan açılan yaylım ateşi sonucu Sait Taşkesen adlı polisin yaralandığı ve saldırganlardan ikisinin yakalandığı bildirildi. İki saldırgandan birisinin üzerinde tabanca ele geçirildiği, ayrıca operasyon sonucu 13 kişinin de gözaltına alındığı açıklandı.

KAYSERİ'DE

Mithatpaşa Mahallesinde Selahattin Doğan adlı yurttaşın evi önceki gün sabaha karşı 6.00 sıralarında kurşunlandı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

Yine Mithatpaşa Mahallesinde evine giden Ali Coşkun adlı işçi kimliği bilinmeyen kişilerin kurduğu pusu sonucu ağır yaralandı. Aynı gün saat 20.00 sıralarında Sivas Caddesi üzerindeki Yeşilevler'de Lütfullah Oktay adındaki yurttaşın evi silahla tarandı.

KONYA'DA

Konya'nın Kulu ilçesinde lise öğrencileri arasında görüş ayrılığı nedeniyle çıkan taşlı sopalı çatışma sonucu Lütfü Özsoy adlı öğrenci yaralandı.

Öte yandan Selçuk Eğitim Enstitüsünde bir grup öğrenci, aynı okul öğrencisi Tuncer Batur'a saldırarak ağır yaralandı. Tuncer Batur'un tedavi altına alındığı ve Osman Kayısı, Ramazan Aydın, Osman Elmalı ve Hüseyin Başdemir adlı öğrencilerin gözaltına alındığı bildirildi.

ADANA CEZAEVİNDE ÇATIŞMA: 2 ÖLÜ

Adana Kapalı Cezaevinde dün 13.30 sıralarında çıkan olaylarda sağ görüşlü Abdurrahman Kılıç ve Hasan Hüseyin Akbaş adlı tutuklular öldürüldü. Ökkeş Remzi İnce adlı gardiyan ile Abdullah Gül, Aydın Toptaş ve Enis Allahan adlı tutuklular da yaralandı.

Bir grup sol görüşlü tutuklunun sağ görüşlü hükümlü ve tutukluların koğuşları ile aralarındaki briket duvarı yıktıktan sonra voleybol ağlarını bellerine bağlayarak diğer bölüme geçtikleri ve kesici ve delici aletlerle iki tutukluyu öldürdükleri öne sürüldü.

Öldürülen Abdurrahman Kılıç'ın Gaziantep'te, Hasan Hüseyin Akbaş'ın ise Kahramanmaraş'ta Sıkıyönetim tarafından tutuklanıp Adana Cezaevine nakledilmiş oldukları bildirildi.

ANKARA'DA

Cumhuriyet Senatosu eski Başkanı CHP Kars Senatörü Sırrı Atalay'ın amca çocuğu Seyfettin Atalay'ın Yukarı Ayrancı Hoşdere Caddesi Pamukkale Sokaktaki evi silahlı üç kişi tarafından basıldı. Atalay'ın eşini döverek telefon kablolarını kopartan saldırganların "Faşistlerin sonu bu olacak" diyerek kaçtıkları ve saldırganlardan birisinin olay yerine gelen güvenlik kuvvetlerince yakalandığı ve diğerlerinin de eşgallerinin belirlendiği bildirildi.

DİYARBAKIR'DA

MTA Bölge Müdürlüğünde çalışan Musa Durak adlı memur dün saat 12.00 sıralarında üç kişinin silahlı saldırısı sonucu öldürüldü. Yoldan geçen Mehmet Yapıcı adlı 12 yaşlarındaki bir çocuk da yaralanarak tedavi altına alındı. Kaçan üç katilin eşgallerinin belirlendiği ve yakalanmalarına çalışıldığı bildirildi.

VİRANŞEHİR'DE

Ceylanpınar bucağında sendikal rekabetin yol açtığı çekişme cinayetle sonuçlandı. DİSK'e bağlı TİS Sendikası Bölge Temsilcisi olan Mustafa Akagündüz'ün babası Mehmet Akagündüz önceki gün kimliği tespit edilemeyen kişilerce yaylım ateşine tutularak öldürüldü.

BAŞSAĞLIĞI

Devrimci arkadaşımız BAYRAM KILIÇ 16.3.1980 Cuma günü vefat etmiştir. Bütün arkadaşlarına ve ailesine başsağlığı dileriz.

TİKP İstanbul İl Yönetim Kurulu

Partiler Cumhurbaşkanı seçiminin siyasal bunalıma yol açmayacağı görüşünde

PARLAMENTODA grubu bulunan siyasi partilerin temsilcileri, Cumhurbaşkanlığı seçiminin bir siyasi bunalıma yol açmayacağı görüşünde birleştiler.

AP Grup Başkanvekili Gıyasettin Karaca, "Meclisin hür iradesi ile Cumhurbaşkanlığı seçiminin bugüne kadar yapılanlardan daha çabuk sonuçlanabileceğini" belirtirken, CHP Grup Başkanvekili Metin Tüzün seçimlerde normal prosedürün işleyeceğini söyledi.

MSP Grup Sözcüsü Şener Battal, : "Türk milletinin demokrasiye bağlılığı sağlamdır. Tabii ki Parlamentonun da sağduyusu zor problemleri çözecek güçtedir.

CGP Genel Başkanı Turhan Fevzioğlu görüşlerini, "Partiler arasında gerekli diyalog kurulursa Cumhurbaşkanlığı seçiminin kısa zamanda ve en iyi şekilde yapılarak sorunun çözümleneceği inancındayım" şeklinde açıklarken, MHP Grup Başkanvekili İhsan Kabadayı da, AP ve CHP'nin anlaşması halinde Cumhurbaşkanının ilk turda seçilebileceğini belirtti.

KUK...

(Baştarafı 1. sayfada)

Kürt devleti kurmanın yanlış olduğunu savunan bir muhalefet hareketi ortaya çıktı.

KUK'un etkin olduğu Mardin, Nusaybin ve Şırnak'ta tabanda gelişen muhalefet hareketi KUK'un bugüne kadar savunduğu görüşlerin aksine Rusya ile ve onun Türkiye'deki uzantısı gruplarla işbirliğini reddediyor.

KUK, KDP'nin (Kürdistan Demokrat Partisinin) Irak yenilgisinden sonra Türkiye'de ortaya çıkmıştı. Sovyetler Birliğinden yardım almayı, hatta Sovyetlerin devrimin itici gücü olduğunu savunan KUK içindeki bu bölünme, Doğu Bölgesinde başka önemli gelişmelere de yol açabilecek nitelikte görülüyor.

Tatlısu siyasetinin iflası

(Baştarafı 1. sayfada)

okullar kimin işgalinde olacak sorusunun cevabını hükümet ve polis vermiştir. MC döneminin sonunu belirleyen 1977 Aralık ayına gelindiği zaman, hatırlanacağı gibi okulların büyük çoğunluğunda, hükümet ve polisin desteğini arkasına alan komandoların zorbalığı hüküm sürüyordu.

CHP iktidarı döneminde bu durum tersine dönmüştür. Komando işgallerinin yerini, sahte solcu zorbaların işgalleri almıştır. Çünkü oligarşinin hükümet ve polisi artık, komandoların değil, onların arkasındadır.

Şimdi yeni bir dönem başlamaktadır. CHP hükümetinin yerine AP geçmiştir. "Sağcıları okullara almam" siyasetinin bir kere daha iflas edeceğini kafasını çalıştıran herkes görebilir. Çünkü bugünkü düzende, eğer bazı öğrenciler düşünceleri yüzünden okulların kapısından içeri sokulmayacaksa, bunlar devrimci öğrenciler olacaktır. Silahla, sopayla ve kahramanlıkla bunu önlemeye çalışmak başarılı bir sonuç vermeyecektir.

Bu nedenle eğer solcu öğrencilerin okullarda okumasını istiyorsak, geçerli olan biricik siyaset herkesin özgürce öğrenim görmesini savunmaktır. Öğrenci kimliği olan herkes can korkusu olmadan ve baskı ile karşılaşmadan okuluna gidebilmelidir. Ancak bu siyaset, hem kamuoyunun hem geniş öğrenci kitlesinin desteğini kazanabilir ve ülkücü komandoların işgal çabalarını kırabilir. Öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği için mücadele etmek isteyen eninde sonunda bu siyasete sarılmak zorundadır. Kamuoyunun, öğretmenlerin ve geniş öğrenci kitlesinin aktif desteğini kazanmak diye bir meselesi olmayan küçük gruplar, ne kadar başarılı düello yapsalar da, başarısızlığa mahkumdurlar. Onların siyaseti tatlı su siyasetidir. Çünkü ancak hükümet desteğiyle başarı kazanabilir. Bizim siyasetimiz ise mücadele siyasetidir, fırtınalara göğüs gerebilir, öğrenci kitlesini zorbalığa karşı savunabilir. Hükümet, MHP'li ülkücüleri himaye ettiği zaman dahi başarıya ulaşabilir.

Devrimcilik, keskin siyasetlerle olmaz, haklı zeminde yürüyerek ve en geniş ittifakla olur.

Ecevit tek başına hükümet olmadıkları için sömürü düzenini değiştiremediklerini tekrarladı

TARSUS (ÖZEL)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit bugün Tarsus'ta düzenlenen açık hava toplantısına giderken uğradığı Mut'da yaptığı konuşmada tek başına hükümet olamadıkları için sömürü düzenini değiştirme yönünde sınırlı işler yaptıklarını öne sürdü.

Ecevit "Cumhuriyet Halk Partisinin kısa hükümet döneminde, sömürü düzenini değiştirme yolunda sınırlı bazı adımlar atılabildi. Tek başımıza hükümet olamayışımız ve Mecliste çoğunluğumuzun bulunmayışı, bu yönde atabileceğimiz adımları sınırlıyordu. Fakat o kadarı bile, bozuk düzene çıkarlarıyla bağlı bazı çevreleri tedirgin etmeye yetti" şeklinde konuştu.

Erbakan: Bu hükümet icraatıyla iflas etmiştir

İNEGÖL (THA)

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, "Hükümet gider dert biter. Dolu file, dolu tencere, sıcak kış vaatleriyle işbaşına gelen, bugünkü AP hükümeti 4 ayda iflas etmiştir" dedi.

Erbakan, İnegöl'deki açık hava toplantısında yaptığı konuşmada, "Bu hükümet döneminde, milletimizin bir uçtan bir uca kan ve gözyaşının dinmediğini" belirterek şöyle dedi:

"Ülkemiz yokluktan pahalılıktan ve işsizlikten, inim inim inlemektedir. Şu anda ülkemizde mazot, fuel-oil, odun-kömür, ilaç, gübre yoklar listesinin başında yer almaktadır. İşbaşına gelir gelmez, paramızın değerini yarı yarıya düşüren Demirel, herşeyin fiyatına yüzde 100 ile yüzde 1000 oranında zam getirmiş, milyonlarca memleket evladını açlığa ve geçim sıkıntısı içine itmiştir.

CHP'nin 22 aylık hükümeti döneminde halkın inim inim inlediğini, seçimlerden sonra bu kez de AP'yi iktidara getirdiğini belirten Erbakan, AP'ye iktidar olması için yardımcı olduklarını, ancak geçen 4 ay içinde AP'nin de CHP'nin ikiz kardeşi olduğunun ortaya çıktığını söyledi. 4 aylık AP hükümeti döneminde 966 kişinin hayatını kaybettiğini, 3 bin kişinin de kurşunlanarak sakat kaldığını açıklayan Erbakan konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Hani anarşi önlenecekti? Hani kurtarılmış bölgeler olmayacaktı? Ankara'da, İstanbul'da İzmir'de hâlâ kurtarılmış bölgeler var. Kurtarılmış bölgeler ülkeyi bir ahtapot gibi sarıyor. Anarşi artıyor. Peki ne yapılıyor? Ah, ah, vah vah, sonra taziyet telgrafı gönderiyorlar. Taziyet telgrafı çekince anarşi durur sanıyorlar. Ülke kan çanağına döndü. Kan sel oldu. Dert artıyor. Elbise değiştirmekle hasta iyileşmez. Mikrobu yok etmek lazım."

"Bu hükümet biter, dertler biter. 5 ayda her şeyi düzeltirim diyen AP zihniyeti 4 aydan beri işbaşındadır, Türkiye'yi bir uçtan bir uca kan ve gözyaşına bulamıştır ve şimdi iflas etmiştir" dedi.

Faik Bulut...

(Baştarafı 1. sayfada)

İsrail Türk Elçiliği yetkililerinin Faik Bulut'un pasaportuna "Uluslararası terörist" yazmalarını da eleştiren Bayan Avukat Lea Tsemel şöyle konuştu:

"Faik terörist olsaydı Türkiye'ye dönmek ister miydi? Birleşmiş Milletler Faik'i siyasi mülteci olarak kabul ediyor. Faik'i terörist görenler Filistin Kurtuluş Örgütünü, El-Fetih'i de terörist görecekierdir. Eğer FKÖ terörist ise, bu örgüte niçin büro açma izni veriliyor?" dedi.

Faik Bulut İsrail'de yedi yıl tutuklu kaldıktan sonra, önceki gün İstanbul'a gelmişti. Bakırköy Savcılığının herhangi bir suçunun bulunmadığını belirtmesine rağmen, Faik Bulut Emniyet Müdürlüğü 1. Şubeye götürülmüştü. Faik Bulut hâlâ Birinci Şubede gözaltında tutuluyor.

Aydınlık

BAYAŞ Basın Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: Ş. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: Ö. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu İstanbul Tel: 26 52 44 - 26 61 18 [illegible] Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri [illegible] Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90
[illegible] 3. Sok. Sefer İşhanı [illegible]
TRABZON: Cumhuriyet Mah. [illegible]
DİYARBAKIR: Beyazıt [illegible]

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand S/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık [illegible] TL., 6 aylık 1800 TL., 1 yıllık 3600 TL.
Yurtdışı: 3 aylık 1125 TL., 6 aylık 2250 TL., 1 yıllık 4500 TL.
NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL □ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL □ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL □ 8. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL □ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL □ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL □ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Elrom' un kaçırılmasına hükümetin tepkisi sert oldu

NURHAK'TAN KIZILDERE'YE
12 MART
EYLEMCİLERİ ANLATIYOR (5)

Balyoz harekatı başlayınca THKP-C karıştı

■ Kamil Dede: "Sokağa çıkma yasağı ve genel arama büyük bir panik yarattı. Varılan nokta neredeyse herkes başının çaresine baksın noktasındaydı"

■ Ömer Güven: "O gece ve onu izleyen gecelerde çok sayıda insan 1. Şubeye getirildi. Öğretmenler, aydınlar, yazarlar binaya tıka basa dolduruldu"

O dönemde yapılan aramaların, son derece yıldırıcı olduğu dikkati çekiyordu. Bütün eşyalar ortaya seriliyor, vazo içlerine, soba borularına perde arkalarına varıncaya kadar her yer aranıyordu.

Koçaş'ın bildirisi

SADİ KOÇAŞ: "Konsolos ölürse idam kanunu geriye işler"

ANKARA, (Özel)

ELROM'un kaçırılması üzerine zamanın Başbakan Yardımcısı Sadi Koçaş TRT radyolarından bir bildiri okudu. Koçaş, bu bildiride adam kaçıranların, onları teşvik ve yataklık edenlerin idam edilmesiyle ilgili kanunun geriye doğru işlemek kaydıyla Meclise verileceğini açıkladı.

Koçaş'ın okuduğu bildiride kendisini Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi Merkez Komitesi diye tanıtan silahlı saldırganlardan sözediliyor ve şöyle deniyordu:

"Bu bildirinin yayınlanmasını takip eden en kısa süre içinde (Elrom) derhal serbest bırakılmadığı takdirde, sözü geçen gizli örgütle uzak yakın ilişkisi bulunanlar ve masum gençlerimizi kışkırtıcı yayın ve sözleriyle kanunsuz hareketlere teşvik eden ve kimlikleri güvenlik kuvvetlerince öteden beri bilinen kimseler, sıkıyönetim bölgeleri dışında bulunsalar, dahi. Sıkıyönetim Kanunu gereğince derhal gözaltına alınarak en yakın Sıkıyönetim Komutanlığına teslim edileceklerdir.

"Ayrıca, her ne amaçla olursa olsun, adam kaçıranlar, bunlara yataklık edenler ve sakladıkları yeri bildikleri halde resmi makamlara bildirmeyenler için, idam cezası verilmesini öngören kanun tasarısı hemen Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacaktır. Bu arada kaçırılan konsolosun hayatına kastedildiği takdirde, sevkedilecek kanun, makabline de teşmil edilerek, gerek bu şer'i fiili işleyenler, gerekse aynı örgütün mensubu ve aynı suçtan sanık olarak tutuklu bulunanlar hakkında da aynı kanun uygulanacaktır."

Sadi Koçaş sonradan hatıralarını yazarken 'makable teşmil' (geriye doğru işleme) konusuna kendisinin karşı çıktığını bunun kanunların geriye doğru işleyemeyeceği prensibine aykırı olduğunu belirttiğini fakat zamanın Adalet Bakanı İsmail Arar'ın 'bu durumda olabilir' dediğini anlattı.

(Sadi Koçaş, 12 Mart Anıları, 1.Baskı, sayfa 211)

Balyoz harekatı başlamış, 'gençleri yayın ve sözleriyle teşvik ettikleri' gerekçesiyle aydınlar, profesörler, öğretmenler, yazarlar tutuklanmaya başlanmıştı.

NECMİ Demir Elrom'un kaçırılmasından sonraki durumu şöyle anlattı:

"Elrom'un kaçırılışının yankısı umduğumuzdan fazla oldu. Halkın üzerindeki baskılar yoğunlaştı. Bu baskı ve terör, THKP—C içinde büyük karışıklıklar yarattı. Ankara örgütü tamamen karıştı. İstanbul'a "Herşeyi yeniden gözden geçirelim" önerileri gelmeye başladı. Çevremizdeki sempatizanlar bütünüyle bizden uzaklaştılar. "Gerilla Timi" denen grubun içinde artık en kolay çözülecek sorunlar bile çözülemez oldu. Örgütteki bütün arkadaşlar birbirleriyle ilişkilerini sınırlama çabasına girdiler.

MAHİR VE ÖLÜM FİKRİ

"Mahir tam anlamıyla ölüm psikolojisine girmişti. Elrom'un kaçırılışından, yakalandığımız 27 Mayıs tarihine kadar Mahir'le 5-6 kez görüştük. Her seferinde ya kendisinin öleceğinden ya da ölüme hazır olduğundan söz etti. Üzerine garip bir hal gelmişti. Bazan her şeye boşvermiş gibi davranıyor, bazan çok sıkıntılı oluyordu.

"Ziya Yılmaz tam şaşkındı. Ulaş Bardakçı ise olan bitenler onun dışındaymış gibi davranıyordu. Ben de endişeliydim ama vurdum duymaz hale geldim."

Necati Sağır ise Elrom'un kaçırılmasından sonraki günleri şöyle anlatıyor:

"Mahir, Feriköy'deki Çamlıca apartmanına gelerek İlyas Aydın, İrfan Uçar ve bana hazır olmamızı söyledi. Hükümet diretiyordu. Mahir, pazarlıkta üstün duruma geçmek için elde önemli bir rehinenin daha bulunması gerektiğini savunuyordu. Böylelikle hükümetin diretmesine karşılık eldeki rehinelerden biri öldürülecek, pazarlığa eldeki öbür rehineyle daha avantajlı durumda devam etmek imkanı doğacaktı.

"Mahir bu yeni rehinenin İran Konsolosu olmasını önerdi. İran Konsolosunu kaçırmak çok kolay olacaktı. Çünkü konsolosun garsoniyerinin bulunduğu apartmanda örgütün kiralanmış dairesi vardı. Apartmanın durumunu bu nedenle iyi biliyorduk. Mahir, İlyas'tan bir gün içinde inzibat subayı ve inzibat eri kıyafetleri hazırlamasını istedi."

Necati Sağır, Mahir'in o günlerdeki ruh hali ile ilgili olarak şunları anlatıyor:

"O sıralarda Ömer Ayna yakalanmıştı. Konu durmadan tartışılıyordu. Çamlıca apartmanında Mahir bizlere şöyle dedi: 'Gerilla canlı ele geçmemelidir. Bu bir prestij meselesidir. Gerilla böyle yaparsa düşmanı üzerinde saygı ve buna bağlı olarak korku yaratır. Ve bu da hükümet kuvvetlerinin gerillaya kolay kolay yaklaşamamasını getirir. Hatta hükümet kuvvetleri içinde panik yaratır.'

"İŞKENCEDE NE YAPACAĞIMI BİLEMEM"

"Bir kez de şöyle konuştu:

'Polis beni canlı yakalarsa ayağımdan ipe asar. Bana kan kustururlar. İşkencede ne yapacağımı şimdiden bilemem. En iyisi canlı ele geçmemektir. Ve ben de öyle yapacağım.' Nitekim bizler tutuklandığımız zaman hayatta olmaktan utanç duyduk."

Çamlıca apartmanında THKP—C'nin lideri Mahir Çayan ilginç konuşmalar yapmaya başlamıştı. Arkadaşlarına şöyle diyordu:

"Artık şehir gerillası için önemli tecrübeye sahibiz. Ancak kadrolarımız deşifredir. Bunun için çeşitli şehirlere dağılmalıyız. Özellikle İstanbul polisi kadrolarımızı tanıyor. Başka büyük şehirlere, oradaki polisin tanımadığı kadroları göndererek bir düzenleme yapmalıyız. İzmir ve Ankara'ya birer tim göndermeliyiz. Bu iki şehirde yürüteceğimiz eylemlerle bir etki daha yaratabiliriz. Bu etkiden sonra artık kır gerillası aşamasına geçeriz."

Necati Sağır ve diğerleri Mahir'i dinlemekle yetiniyordu. Şanlarını artıracak bir eylemi gerçekleştirmişlerdi, fakat önderleri Mahir Çayan gerilla timlerini dağıtmak fikrini savunmaya başlamıştı. Elrom'u kaçırma olayı onları güçlendireceğine zayıflatmıştı.

Kamil Dede, genel arama kararının gerilla timi üzerindeki etkisi hakkında şöyle diyor:

"Efraim Elrom'un kaçırılmasına hükümetin tepkisi sert oldu. Sokağa çıkma yasağı ve genel arama yapılacağının açıklanması büyük bir panik yarattı. [illegible] ya çıkmıştı. Varılan nokta neredeyse herkes başının çaresine baksın noktasındaydı. 'Ümraniye'de akrabaların vardı, git orada gizlen' dendi. Kalacağın yerin adresini hiç kimse bilmiyordu. Böylece örgütle bağım örgüt açısından kopmuş oluyordu. Çok şey bilen bir insan olarak, bu aramada da ele geçmem ve bunun diğer arkadaşlar tarafından bilinmemesinin nasıl sonuçlar doğurabileceğini hiç kimse düşünmedi bile. Durum tek kelimeyle açıklanırsa, şaşkınlık ve panikti."

"ELROM'U NE YAPACAĞIZ?"

Çamlıca apartmanında Mahir şehir gerillası eylemlerinin bundan sonra izleyeceği rota hakkında çeşitli görüşler ileri sürerken bir yandan da Elrom'un bundan sonra ne yapılacağı konuşuluyordu.

Tam bu sırada Necati Sağır'ın babasının oğluna çağrısı radyodan yayınlandı. "Oğlum Necati... Ben baban..: Elrom'u bırakıp teslim olun..."

Odada bir an sessizlik oldu. Herkes birbirinin yüzüne baktı. Sonunda bakışlar Necati Sağır'ın yüzünde toplandı. İlyas Aydın, İrfan Uçar, Mahir Çayan öyle bakıyorlardı. Sessizliği Necati bozdu:"Babamı zorla konuşturmuşlardır."

Ardından babasını, anasını, kardeşlerini düşündü Necati Sağır. Acaba onlara neler yapıyorlardı? Sonra attı bu düşünceleri kafasından, İran Konsolosunun kaçırılması konusunda konuşmaya başlayan Mahir'e kulak verdi. Ama Mahir ona dönmüş ve "Bu faşistler amaçları için her şey yaparlar. Yakınlarımıza her türlü eziyeti yapabilirler. Bu onların tabiatından ileri geliyor" demişti.

Elrom öldürüldüğü sırada gözaltında bulunan Ömer Güven, olayın emniyetteki yankılarını şöyle anlatıyor:

"Ilgız Aykutlu hücreye konmamı nöbetçi başkomisere emretmişti. Hücreden, dışarıda polislerin konuşmalarını duyuyordum. Sesi çok açılan radyodan İsrail Başkonsolosu Efraim Elrom'un kaçırıldığını öğrendim.

"O gece ve onu izleyen gece, çok sayıda insan, balyoz harekatının eseri olarak 1. Şubeye getirildiler. Öğretmenler, aydınlar, yazarlar; bina tıka basa dolmuştu. Bir hücrede 10-15 kişi kalıyordu. Artanlar Müteferrikaya konuyordu. Hasan İzzettin Dinamo. bir çok asistan, sinema oyuncusu görebildiğim kişilerdi.

YİNE NECMİ DEMİR'İ DİNLEYELİM:

Kaçırma dışında daha birçok şey yapılacaktı. Örneğin çeşitli kentlerde bildiri dağıtma, afişleme, pullama vb. Ama bunların hiç biri yapılmadı.

"Elrom'un kaçırılışından 15-20 gün kadar önce, alelacele bir "Parti" ve "Cephe" tüzüğü hazırlanmıştı. Ayrıca Parti ve Cephe mühürleri yapılmıştı. Böylece ciddi bir örgüt havası yaratılmak isteniyordu. Dışa dönük reklamlarla esas olarak "silahlı propaganda eylemleri" ile halk üzerinde korkutucu ve hayrete düşürücü bir hava yaratılmaya, örgüt içinde de (biz partiyiz, tüzüğümüz var) vb. gibi şeylerle örgüt taraftarları arasında 'önderliğe' karşı 'güven' sağlanmaya çalışılıyordu.

"Elrom'un kaçırılmasından sonra yayınlanan bildiride, 'hapisteki bütün devrimcilerin salıverilmesi karşılığında Elrom'un serbest bırakılacağı' belirtiliyordu. Aslında bu sözlere, yazarken de, Elrom'un kaçırılmasından sonra da kimse inanmıyordu. Bu istekler göstermelikti. Yani hiç kimsenin hapisteki devrimcilerin serbest bırakılmasını istemek gibi bir niyeti yoktu. Esas amaç THKP—C'nin propagandasını yapmaktı. Şaşırtıcı, şok edici eylemlerle dikkat çekmekti.

"Eylemin bir başka amacı da THKO ile rekabette öncelik almaktı."

YARIN: Büyük arama Elrom'un idam fermanı oldu

Eski bir THKO'lu anlatıyor

THKP-C'nin THKO'dan fazla prestij toplamasını istemiyorduk

NİSAN ayının sonlarıydı. Mahirler o zamana kadar İstanbul'da bir banka soygunu ve Mete Has'ın kaçırılması eylemlerini gerçekleştirmişlerdi. Aynı tür iki eylemi de biz düzenlemiştik. Ama gerek, Selamiçeşme Akbank soygunundan ele geçirilen paranın komik denecek kadar azlığı, gerekse fidye için kaçırılan Hakan Duman'ın küçük bir çocuk oluşu prestijimizi oldukça sarsmış, rekabette Mahirleri üstün duruma getirmişti.

Çevremizdeki birçok kişi, artık "bakkal soysanız bundan daha çok para çıkardı", "daha küçük bebeleri seçmelisiniz, kaçırması daha kolay olur ama bir zorluğu var, altını nasıl temizleyeceksiniz?" diye açıktan açığa alaya başlamıştı.

Kısacası, Denizlerin Ankara'daki eylemlerde sağladığı prestiji koruyamamış, İstanbul'da bayrağı Mahirlere kaptırmıştık. Adama, "kalem efendisi" falan diyorduk ama işte takır takır eylem koyuyordu. Bir an önce harekete geçmeli, üstüne daha iyisi yapılamayacak kadar güçlü bir eylem koymalıydık.

Yabancı bir ülke diplomatını kaçırmak fikri bu ortamda şekillendi. Düşünülen isimler arasında İsrail Başkonsolosu ve bir de yanlış hatırlamıyorsam İspanya Başkonsolosu vardı. ABD Başkonsolosu da önceleri ele alınmış ancak çok riskli olması nedeniyle bu isimden daha sonra vazgeçilmişti.

Her iki istihbarat birden yürütülüyordu. Bir koldan İspanya Başkonsolosunun, bir koldan da İsraillinin peşine düşmüştük. Daha sonra İspanyol diplomat da ikinci planda kalmış, hepimiz İsrail Başkonsolosunun kordiplomatik plakalı otomobilinin ardına koyulmuştuk. Konsolosluk çevresinden başlayarak birçok noktaya gözcüler dizilmişti. Otomobilin hangi yolu izleyerek nereye gideceğini tespit etmeye çalışıyorduk. Ama gerek beceriksizlik ve gerekse önceden tespit edilemeyen bazı aksaklıklar işi uzatıyordu.

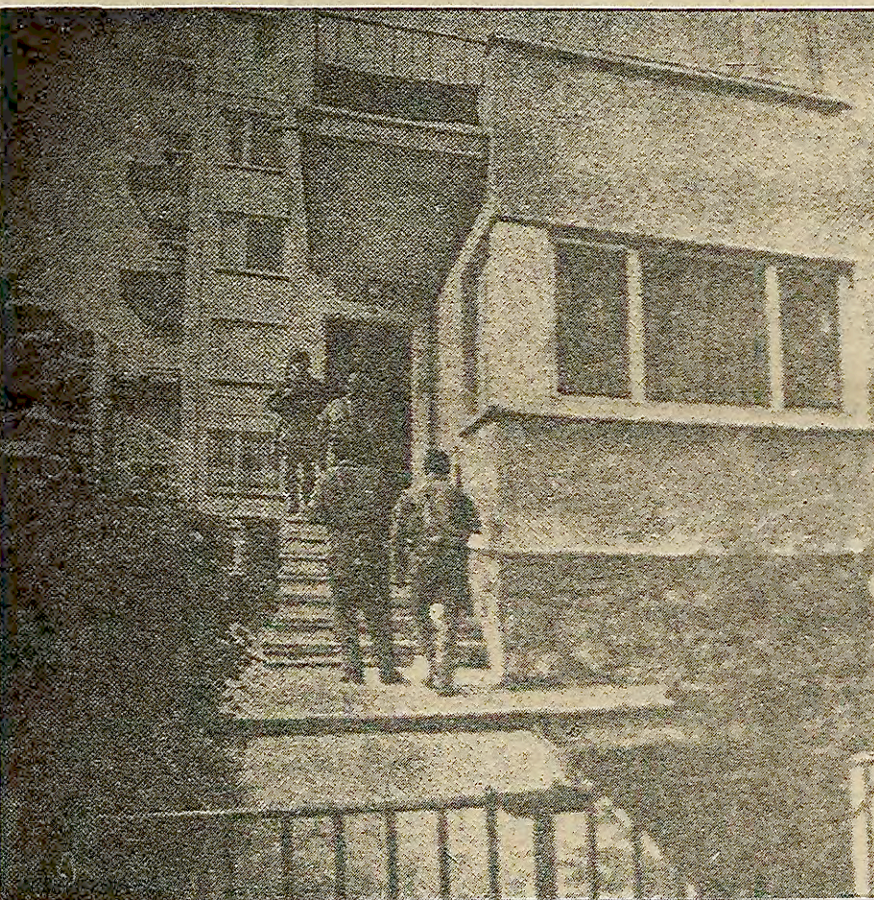
Bu arada Mahirlerin de aynı işin peşinde olduğunu öğrenmiştik. Hepimizi bir telaş sarmıştı. Ya bizden önce konsolosu kaçırırlarsa?..

Ancak telaşlandıkça işimiz daha da uzuyordu. Mayısın ortalarındaydık ve konsolosun evini hâlâ tespit edememiştik. İşte bu sırada, "üstten gelen bir emirle" istihbarat görevinin başkaları tarafından yürütülmesi durumu ortaya çıktı. Biz de süklüm püklüm başka bir işin peşine düştük.

İşte tam o günlerde bir akşam gazetelerin kaldırım baskıları, "İsrail Başkonsolosunun kaçırıldığını" ilan ettiler kocaman puntolarla.

Mahirler, bizi altetmişlerdi...

(Adı bizde saklı)

Güvenlik kuvvetleri arama yapmak için bir eve giriyor

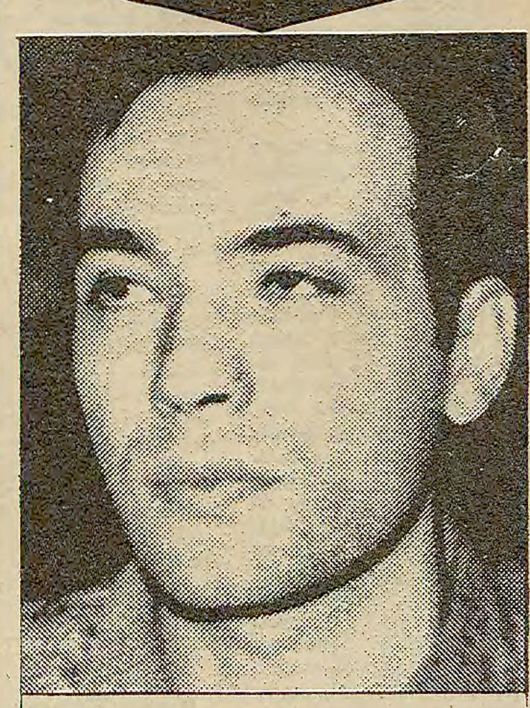
Elrom'un kaçırılmasından sonra, seri tutuklama ve aramalar büyük bir hızla yapılmaya başlandı. İstanbul'un çeşitli semtleri bölge bölge tarandı. O dönemde, böylesine olaylar hiç görülmediği için toplumda büyük bir tedirginlik doğdu. Bu durum özellikle aydınları etkiledi. Benzer olaylar şimdi çok sık yaşandığı için o denli önemli görülmeyebilir.

ELROM'UN KARISINA YAZDIĞI NOT

İlkay'ın Aksaray'dan postaya attığı notunda Elrom karısına "İyiyim. Merak etme. Sevgiler" diye yazmıştı.

Çayan'ın gazetelerde yayınlanmamış bir şiiri

THKP-C lideri Mahir Çayan, yakalandıktan sonra 1971 ilkbaharını anlatan şiirler yazdı. Bunlardan biri olan "Orfe" şiirinde belirgin bir karamsarlık ve Latin Amerika temaları taşıyan dizeler göze çarpar. Şiir şöyledir:

Orfe güneşi çağırıyor ve 1971 ilkbaharında eyleme geçiyor

Burası Sao Paulo
Karanlığın, loşluğun, ezikliğin diyarı.
Orfe, karanlıklar tepesine oturmuş,
Gitarıyla güneşi çağırıyor.
Güneş tutulmuş,...
Her taraf simsiyah...
Orfe gitarıyla güneşi çağırıyor.
Yalnız Orfe, garip Orfe , yiğit Orfe.
Sao Paulo tepelerinde doğacak güneşi,
Orfe göremeyecek...
Biliyor bunu Orfe.
Ama yine de güneşi çağırıyor!...
Karanlığın yedi başlı ejderi
Orfe'yi parçalıyor.
Orfe artık güneşte...
Güneş tutulması sona eriyor
Sau Paulo halkı samba yapıyor,
Güneşin altında
Orfe rahat, mutlu ve kıvançlı
Güneşten gitarıyla tempo tutuyor
Aydınlığı kutlayan Paulo halkının sambasına
Orfe De Negro

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

11.00 GÜNAYDIN

Dizinin bugün yayınlanacak olan 22. bölümünde Hallaç ve yorgan yapımı, Jeremy, Saat, Çanakkale Anıtı, trafik, oyuncak köşesi, Serbülent Yasun ve Hamoy Minikler Halk Türküleri Grubu yer alıyor. Programı Şebnem Savaşçı ile Bilgi Gökçeer sunuyorlar.

11.55 HAFTANIN ŞARKISI

Haftanın şarkısı "İlimon Ektim Taşa" üçüncü ve son kez tekrar edilecek.

12.00 MİNİK KONSER

Programda, Chopin'in Do diyez minör valsini Gülseren Sadak piyanoda seslendirecek.

12.05 TATİL SİNEMASI

13.35 YAŞADIĞIMIZ DÜNYA

14.25 TATİL GÜNÜ

17.00 HABERLER

17.05 TATİL GÜNÜ

19.30 MORK VE MINDY

20.00 HABERLER

20.45 HASTANE

21.35 TÜRKİYEM

22.35 SANAT DÜNYASI

12.05 Tatil Sineması
Nüfus artışı sıfır
ZPG

Yönetmen: Michael Campus
Oyuncular: Geraldine Chaplin-Oliver Reed. Yapım Yılı: 1972

Birkaç yıl sonrasının dünyası. Nüfus artışını önlemek için tek yol doğumu yasaklamak ve gizli olarak çocuk sahibi olmanın cezası boğularak öldürülme olarak kararlaştırılır. Ailelerin çocuk özlemi oyuncak bebeklerle giderilmeye çalışılır. Bu arada bir genç kadın her şeyi göze alarak gizlice çocuk doğurur.

14.25 TATİL GÜNÜNDE İCRA SORUNU

Tatil Gününde Pazar Postası bu hafta icra konusuna ayrıldı. İcranın yanı sıra trafik muayene istasyonları hakkında bilgi veriliyor. 16.16'da Sağlık köşesinde ise gebelikte ve lohusalıkta bakım konusuna ilişkin seyircilerden gelen sorular cevaplandırılacak.

Programa katılan doktorlar Sule Zorlutuna, Ufuk Beyazova, Yıldırım Torunkahya.

14.27'de Avusturya Müzik Tiyatrosu Topluluğundan gösteriler, 14.33'te Azerbaycan Kültür Derneği Halk Oyunları Ekibi ekranda.

16.45'te ise Perry como show var.

Her haftaki Türk sanat müziği, Türk hafif batı müziği ve Türk halk müziği bölümlerinde bu hafta İcial Akkaplan üç türküyle, Tacı Özmen 3 şarkı ile Bilge Pakalınlar üç parça ile yer alıyor.

15.25'te ise bütün izleyicileri ilgilendiren bir konu: TV ruhsat ücretlerinin alınması.

Haftanın karikatürisü Zafer Zorlu ile söyleşi 15.45'te.

Saat 17.00 Spor programı Dünya Artistik Patinaj Şampiyonası naklen yayını ile başlıyor. Daha sonra Galatasaray-Diyarbakırspor, Altay-Trabzonspor ve Fenerbahçe Gaziantep karşılaşmaları gösterilecek.